

SUBATES PILSĒTAS UN LAUKU teritorijas plānojums 2007. – 2019.g.

2. daļa PASKAIDROJUMA RAKSTS

**Subate
2007**

IEVADS

Saskaņā ar LR likumu “Par pašvaldībām” pašvaldībām ir aktīvi jāiesaistās reģionālajā plānošanā un teritorijas attīstības stratēģiju izstrādē, lai ar reģionālo attīstību saistīto jautājumu risināšana un līdzsvarota attīstība noritētu pēc iespējas efektīvāk.

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Valsts mērķdotāciju teritorijas plānojumu izstrādei piešķiršanas komisija 2004.gada 11.jūnijā ar lēmumu Nr. 38 (protokols Nr.3, 2.&) piešķīra mērķdotāciju Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma izstrādei.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma izstrāde uzsākta, pamatojoties uz Subates pilsētas domes 2004.gada 31.maija sēdes lēmumu Nr.74 (sēdes protokola izraksts nr.5, 2. &) „Par Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu”

Subates pilsētas dome teritorijas plānojumu uzsāka izstrādāt saskaņā ar LR MK noteikumiem nr.34 “Vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma noteikumi” (2004.13.01.), ievērojot tajos minēto teritorijas plānu izstrādāšanas kārtību un procedūru, Latvijas Būvnormatīviem, pašvaldības konceptuālajiem dokumentiem un citiem saistošajiem normatīvajiem aktiem teritorijas plānošanā, pamatojoties uz vides aizsardzības institūciju rekomendācijām un pagastā darbojošos uzņēmumu un iestāžu attīstības plāniem, kā arī izmantojot 1986.gadā izstrādāto Subates pilsētas ģenplānu.

2004.gada 5.jūlijā Subates pilsētas dome nosūtīja Vides pārraudzības valsts birojam iesniegumu, par Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu. 2004.gada 13.decembrī Subates pilsētas dome saņēma Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja 2004.gada 9.decembra vēstuli Nr. 7.04/1842, kurā ar 07.12.2004.g. lēmumu Nr. 122-p ir noteikts piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojumam, saskaņā ar 2004.gada 23.marta Noteikumiem Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”

2005.gada 25.februārī Subates pilsētas dome pieņēma lēmumu Nr.33 (sēdes protokola izraksts Nr. 3; 3&) „Par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras uzsākšanu Subates pašvaldības teritorijas plānojumam”

2005.gada 18.februārī, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Mērķdotāciju teritorijas plānojumu izstrādei piešķiršanas komisija ar lēmumu Nr.10 (protokols Nr.1; 3&) veica grozījumus Valsts mērķdotāciju teritorijas plānojumu izstrādei piešķiršanas komisijas 11.06.2004.gada Lēmumā Nr. 38:

- izslēgt pasākums „Detālpilānojuma izstrāde”;
- papildus piešķirt Daugavpils rajona Subates pilsētas ar lauku teritoriju domei Ls 1000, teritorijas plānojuma ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma veikšanai.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojums ir sagatavots, balstoties uz pašvaldības rīcībās esošo informāciju, valsts institūcijās (Daugavpils reģionālā vides pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, Daugavpils rajona padomes Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, Daugavpils rajona padome, Valsts zemes dienesta Dienvidlatgales reģionālā nodaļa, VAS „Latvijas valsts ceļi”, Valsts meža dienesta Daugavpils virsmežniecība, VAS “Latvijas valsts meži”, a/s “Latvenergo”, SIA ”Lattelekom”, VAS „Latvijas

dzelzceļš”, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Daugavpils brigāde, Valsts aģentūra „Sabiedrības veselības aģentūras Daugavpils filiāle”, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, AS „Latvijas gāze” u.c. institūcijas) pieejamās informācijas, valsts un pašvaldības iestāžu speciālistu viedokļiem un plānojuma izstrādē iesaistīto ekspertu slēdzieniem.

Teritorijas plānojuma *tekstuālā daļa* strukturēta divās daļās: „Paskaidrojuma raksts” un „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”. Teritorijas plānojuma sastāvā tiek iekļauts arī pārskats par Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma izstrādi.

„Paskaidrojuma rakstā” ietilpst šāda informācija:

- 1) teritorijas pašreizējās izmantošanas apraksts, ietverot resursu, infrastruktūras, ekonomisko aktivitāšu un citu aspektu raksturojumu, izvērtējot teritorijas attīstības priekšnoteikumus,
- 2) teritorijas attīstības pamatnostādnes, t.sk. teritorijas attīstības vīzija, ilgtermiņa un īstermiņa mērķi un virzieni, saskaņā ar Kalkūnes pagasta sociālās un ekonomiskās attīstības plānu (attīstības programmu),
- 3) teritorijas perspektīvās (atļautās) izmantošanas risinājumi un to pamatojumus.

„Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” iekļauj:

- 1) teritorijas izmantošanas mērķus,
- 2) informāciju par atļauto un aizliegto teritorijas izmantošanu,
- 3) prasības dažādu teritoriju izmantošanai,
- 4) aizsargjoslas un aprobežojumi tajās,
- 5) prasības, ko izvirza Daugavpils baseina apgabala apsaimniekošanas plāns,
- 6) būvtiesību īstenošanas kārtība,
- 7) prasības detālpļānojumiem,
- 8) citus Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.

”*Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos*” ir ietverti detalizēti nosacījumi un prasības teritorijas izmantošanai, t.sk. nekustamo īpašumu sadalīšanai (vai apvienošanai), piekļūšanai, apbūvei un labiekārtošanai (apbūves blīvuma un intensitātes parametri, prasības infrastruktūras nodrošinājumam u.c.) saskaņā ar MK noteikumu Nr. 883 (19.10.2004.) „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” 25.punkta prasībām. Apbūves noteikumi, tiek apstiprināti kā Subates pilsētas domes saistošie noteikumi.

Teritorijas plānojuma grafiskā daļa veidota mērogā 1: 10 000, LKS - 92 sistēmā, analogā un digitālā veidā. Kartēs ir ietverta informācija par esošo zemes lietojumu, apbūvi, infrastruktūras nodrošinājumu atbilstoši kartes mēroga (1 cm uz kartes – 100 m dabā) detalizācijas iespējām, kā arī ietverta kadastra informācija (zemes īpašumu robežas), aprobežojumi (aizsargjoslas) un plānotās (atļautās) izmantošanas zonējums.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojums ir tiesiskais pamats (saistošie noteikumi) pagasta teritorijas izmantošanai turpmākajiem 12 gadiem un nosaka teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu un izmantošanas nosacījumus.

Teritorijas plānojuma prasības ir saistošas, izstrādājot detālos plānojumus un uzsākot jebkuru zemesgabalu sadalīšanu, apvienošanu un robežu pārkārtošanu, būvprojektēšanu un būvniecību, zemes transformāciju, zemes dzīļu izmantošanu un citu saimniecisko darbību Kalkūnes pagasta teritorijā.

SATURS

IEVADS	6
1.TERITORIJAS PLĀNOJUMA PAMATPRINCIPI. IZSTRĀDES NEPIECIEŠAMĪBAS PAMATOJUMS	9
1.1.PLĀNOJUMA IZSTRĀDES PAMATPRINCIPI	10
1.2.ZIŅOJUMS PAR PLĀNOJUMA ATBILSTĪBU AUGSTĀKA LĪMEŅA PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	11
1.3.NOZĪMĪGĀKIE PROJEKTI	12
1.4.PLĀNOŠANAS KONTEKSTS	14
1.4.1.Juridiskā bāze	14
1.4.2.Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti	15
1.4.3.Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti	16
1.4.4.Rajonu līmeņa plānošanas dokumenti	19
1.4.5.Vietējo kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumenti	20
1.4.6.Naujenes pagasta plānošanas dokumenti	21
1.5.PAGASTA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶIS	22
1.5.1.Pašvaldības nākotnes vīzija	22
1.5.2.Pāšvaldības attīstības stratēģija	28
1.6.TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMS	29
2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	30
2.1.VISPĀRĪGS TERITORIJAS RAKSTUROJUMS	30
2.2. TERITORIJAS ĢEOLOĢISKĀ UZBŪVE	32
2.2.1.Pirmskvartāra nogulumi	32
2.2.2.Kvartāra nogulumi	32
2.2.3.Reljefs. Ainavas	32
2.2.4.Augsnes	39
2.3.KLIMATS	41
2.4. DERĪGO IZRAKTENŅU ATRADŅU TERITORIJAS	42
2.4.1.Smilts, smilts-grants	42
2.4.2.Kūdra	44
2.5. HIDROĢEOLOĢISKIE APSTĀKĻI	45
2.5.1. Pazemes ūdeņi	45
2.5.2. Virszemes ūdeņi	47
2.6. MEŽI	53
2.6.1.Vispārējais apraksts	53
2.6.2.Mežu iedalījums pēc īpašuma piederības	54
2.6.3.Meža augšanas apstākļu tipi	55
2.6.4.Koku sugas. Koksnes resursi	56
2.6.5.Meža zemes un meža platības ar mežsaimnieciskās darbības aprobežojumiem	58
2.6.6.Meža zemes platību ugunsbīstamība	58
2.7. PURVI	61

2.8. DABAS TERITORIJAS AR ĪPAŠĀM AIZSARDZĪBAS PAZĪMĒM	62
2.8.1. Vispārīgā informācija	62
2.8.2. Valsts nozīmes aizsargājami dabas pieminekļi	63
2.8.3. Dabas liegums “Baltmuižas purvs”	63
2.8.5. NATURA 2000 teritorijas	71
2.8.6. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas dokumenti	71
2.8.7. Īpaši aizsargājami meža iecirkņi	72
2.8.8. Citi meža iecirkņi ar īpašas aizsardzības pazīmēm	73
2.8.9. Pagasta teritorijas valsts meža vērtības	74
2.9. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA	76
2.10. TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA UN KOMUNIKĀCIJAS	82
2.10.1. Ūdensapgāde	82
2.10.2. Kanalizācija un notekūdeņu attīrīšana	86
2.10.3. Siltumapgāde	88
2.10.4. Atkritumu savākšana	90
2.10.5. Gāzes apgāde	91
2.10.6. Elektroapgāde	91
2.10.7. Sakari	92
2.10.9. Transporta infrastruktūra	94
2.11. KAPSĒTAS	96
2.13. PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS	97
2.14. PAAUGSTINĀTA RISKA TERITORIJAS UN OBJEKTI	101
2.14.1. Nacionālais līmenis	103
2.14.2. Reģionālais līmenis	105
2.14.3. Rajona līmenis	106
2.14.4. Citi plānošanas un apsaimniekošanas dokumenti	106
2.14.5. Vietējais līmenis	108
2.14.6. Īpaši jutīgās teritorijas	109
2.15. CIVILĀS AIZSARDZĪBAS OBJEKTI. VALSTS AIZSARDZĪBAS TERITORIJAS UN OBJEKTI	110
2.16. KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA TERITORIJAS	111
2.16.1. Kultūras pieminekļi	111
2.16.2. Īpaši vērtīgi kultūrvēsturiskā mantojuma objekti	115
2.16.3. Teritorijas kultūrvēsturisko pamatvērtību raksturojums. Rekomendācija.	115
2.16.4. Avārijas stāvoklī esošie kultūras mantojuma objekti	117
2.17. SOCIĀLIE ASPEKTI UN SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA	119
2.17.1. Demogrāfiskie aspekti	119
2.17.2. Nodarbinātība un bezdarbs	123
2.17.3. Sociālās aprūpes infrastruktūra	123
2.17.4. Izglītības iestādes	124
2.17.5. Veselības aizsardzības pakalpojumu objekti	124
2.17.6. Kultūra	125
2.17.7. Sports	125
2.18. TŪRISMA INFRASTRUKTŪRA UN REKREĀCIJAS TERITORIJAS	126

2.19.CITI PAKALPOJUMI. UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE	131
2.20.ZEMES LIETOJUMA STRUKTŪRA	133
2.21.TURPMĀKĀS IZPĒTES TERITORIJAS (ASPEKTI)	136
3. TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMA APRAKSTS. ATĻAUTĀS (PLĀNOTĀS) IZMANTOŠANAS PAMATPRINCIPI	137
4.PIELIKUMI	

1. TERITORIJAS PLĀNOJUMA PAMATPRINCIPI, IZSTRĀDES NEPIECIEŠAMĪBAS PAMATOJUMS

Teritorijas plānojums ir svarīgs instruments pašvaldības attīstības programmas mērķu sasniegšanai, piešķirot tiem telpisku dimensiju. Teritorijas plānojums formulē telpiskās attīstības iespējas, nosaka rakstveidā un grafiski plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu un izmantošanas aprobežojumus ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojums ir teritorijas plānošanas dokuments vai to kopums, kurš izstrādāts un stājies spēkā Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Subates pašvaldības plānojums ir saistošs visām pārvaldes institūcijām, kuras nodarbojas ar zemes apsaimniekošanu un visiem nekustamā īpašuma īpašniekiem.

Teritorijas plānošanas *uzdevumi* ir šādi:

1. izvērtēt Subates pilsētas un tās lauku teritorijas attīstības potenciālu un noteikt tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus;
2. radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei;
3. iekļauties kaimiņvalstu un Eiropas Savienības teritorijas plānošanas pasākumos;
4. radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes un teritorijas racionālas izmantošanas nodrošināšanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai;
5. garantēt tiesības izmantot un attīstīt nekustamo īpašumu saskaņā ar teritorijas plānojumu;
6. veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu;
7. saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti.

Subates pašvaldības teritorijas plānojums izstrādāts, pamatojoties uz pašvaldības teritorijas attīstības programmu, administratīvo teritoriju robežu plāniem un topogrāfisko vai kartogrāfisko materiālu, zemes īpašumu struktūru, darba uzdevumu teritorijas plānojuma izstrādei, citiem attiecīgajā teritorijā spēkā esošiem plānojumiem, nacionālajām programmām un nozaru attīstības plāniem, to teritoriju attīstības plāniem, kuras robežojas ar Subates pašvaldības teritoriju, valsts institūciju un pašvaldību konceptuālajiem dokumentiem, kas attiecas uz Subates pašvaldības teritoriju, īpaši aizsargājamo dabas un kultūrvēsturisko teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumiem un dabas aizsardzības plāniem.

1.1. Teritorijas plānošanas pamatprincipi:

Ilgspējīgas attīstības princips

Pagasta teritorijas plānojums paredz nodrošināt nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu un kultūras mantojuma saglabāšanu.

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Atklātības princips

Pagasta plānojuma izstrādāšanas procesā dažādos etapos, caur publikācijām presē un anketēšanu, iesaistīti rajona iedzīvotāji. Visā plānojuma izstrādes gaitā aktīvi darbojās darba grupa, pieaicinot dažādus speciālistus, nodrošināts informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātums.

Nepārtrauktības un pēctecības princips

Plāns izstrādāts saskaņā ar pagasta attīstības programmas izvirzītajiem mērķiem un pamatnostādnēm. Vienlaicīgi ar plānojuma izstrādi tika konstatēta nepieciešamība pārskatīt programmas stratēģisko daļu.

Interēšu saskaņotības princips

Attīstības plāna izstrādes pirmajā etapā tika sagatavota attīstības programma, kurā atspoguļotas nozaru intereses, galvenās problēmas un attīstības mērķi. Turpmākajā plānošanas procesā šīs intereses tika savstarpēji teritoriāli izvērtētas, atklāti galvenie attīstības konflikti un, balstoties uz prioritātēm, notika interēšu saskaņošana.

Reģionālās attīstības princips

Plānojuma izstrādes gaitā ir ņemtas vērā visas rajona teritorijas dabas vides un kultūrvides raksturīgās īpatnības un attīstības potenciāls.

Daudzveidības princips

Pagasta teritorijas plānojums nodrošina dabas vides, kultūrvides, resursu un saimnieciskās darbības daudzveidību.

Subsīdaritātes princips

Pagasta plānojums nosaka pagasta teritorijas esošo, plānoto un atļauto izmantošanu kopējām pagasta attīstības vajadzībām.

Konkurences princips

Pagasta plānojums balstās uz attīstības programmā atklātajām teritorijas attīstības priekšrocībām un attīstības prioritātēm. Plānojums rada vienlīdzīgus priekšnoteikumus uzņēmējdarbībai attīstībai visā pagasta teritorijā.

1.2. Ziņojums par plānojuma atbilstību augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem

Izstrādājot Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojumu, tika ņemti vērā augstāka līmeņa plānošanas dokumenti. Nacionālais plānojums, kas joprojām atrodas izstrādes stadijā, nosaka valsts intereses un prasības valsts teritorijas izmantošanā un attīstībā.

Izstrādājot teritorijas plānojumu, ir izvērtēti šādi plānošanas dokumenti: Latgales attīstības plāns (2000.gada augusts), Latgales telpiskais struktūrplāns (2004.gads) Latgales tūrisma attīstības stratēģija, Daugavpils rajona sociāli ekonomiskās attīstības programma (apstiprināta 1999.gada 21.jūnijā – atrodas aktualizācijas stadijā), Daugavpils rajona teritorijas plānojums (apstiprināts

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

2006.gada 15.jūnijā ar lēmumu nr.43 (prot.Nr.6; 3&) , Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns (2003.).

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojumā ir ievērtēti un uzsvērti pašvaldībai būtiskākie virzieni. Galvenie reģiona attīstības virzieni, kas ir aktuāli arī Subates pašvaldībā:

- Cilvēkresursu attīstība;
- Infrastruktūras attīstība (t.sk. sakaru);
- Produktīvā sektora attīstība;
- Izglītības un sociālo pakalpojumu nodrošināšana;
- Tūrisma attīstība.

Izvērtējot Subates pilsētas ar lauku teritoriju lomu un vietu reģionā un rajonā saistībā ar šiem dokumentiem, jāsecina, ka pašvaldībai iespējas attīstīties var balstīt uz dabas, tūrisma, lauksaimniecības zemju resursiem kā arī uz ģeogrāfisko novietojumu (atrodas Sēlijas austrumu daļā; robežojas ar Lietuvas Republiku, faktiski Subates pilsētas ar lauku teritoriju kā administratīvās vienības visa rietumu robeža visā tās garumā ir valsts robeža), taču attīstība šajos sektoros nespēs nodarbināt visus pašvaldības iedzīvotājus. Teritorijas attīstība ir cieši saistīta ar cilvēkresursu attīstību – iedzīvotāju iespējām pārkvalificēties, apgūt uzņēmējdarbības pamatus, gūt jaunas ierosmes. Būtiska Subates pilsētas un tās lauku teritorijas problēma – saglabāt cilvēkresursu kapacitāti, nodrošināt darbavietas pagasta ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, jo darbaspēka aizplūšana no pašvaldības ir būtiska problēma.

Visu līmeņu attīstības programmas akcentē atbalstu mazo un vidējo uzņēmumu attīstībai, taču netiek piedāvāts mehānisms, kā šo atbalstu realizēt. Lai aktivizētu vietējo sabiedrību, labs iesākums ir dažādu interešu kopu, sabiedrisku organizāciju veidošanās vietējā sabiedrībā. Šobrīd Subates iedzīvotājus aktivizē jaunām idejām un sevis apliecināšanai sabiedriskā organizācija „Subatieši”, kas aktīvi iesaistās dažādos projektu konkursos un pulcē ap sevi aizvien vairāk pašvaldības iedzīvotāju. Pašvaldības „brīvā niša” varētu būt ekoloģiski tīras produkcijas ražošana, sava tūrisma piedāvājuma izstrāde, līdzdalība rajona līmeņa tūrisma projektos. Izglītības un kultūras iestādes ir Subates pilsētas sabiedriskās dzīves balsts, tāpēc viens no galvenajiem pašvaldības uzdevumiem ir atrast līdzekļus to uzturēšanai un atjaunošanai. Jāatzīst fakts, ka pašvaldībā ar salīdzinoši nelielu iedzīvotāju skaitu un budžetu ir grūti piesaistīt līdzekļus infrastruktūras un sociālo objektu attīstībai.

1.3.NOZĪMĪGĀKIE PROJEKTI

1.3.1. Nozīmīgākie projekti (kuri skar arī citas pašvaldības)

2003.gadā izstrādāts Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns. Daugavas baseinā ietilpstošās Daugavpils rajona pašvaldības (tajā skaitā arī daļa no Subates pilsētas ar lauku teritoriju) ir atbildīgas par Daugavas baseina ūdens kvalitātes saglabāšanu un noteikto pasākumu kopumu ievērošanu.

2001.gadā izstrādāts Latvijas/Lietuvas Lielupes baseina apsaimniekošanas plāns. Lielupes baseinā ietilpstošās Daugavpils rajona pašvaldības (tajā skaitā arī lielākā daļa Subates

pilsētas ar lauku teritoriju) ir atbildīgas par Lielupes baseina ūdens kvalitātes saglabāšanu un noteikto pasākumu kopumu ievērošanu.

Daugavpils rajonā realizējas “**Jaunā sanitārā sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona” būvniecība**, kura realizēšanas rezultātā Daugavpils rajona Demenes pagastā tiks izveidota Dienvidlatgales reģionālais sadzīves atkritumu apglabāšanas poligons. Subates pilsētas dome piedalās Dienvidlatgales sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona projektā.

Valsts Kancelejas Informācijas Sabiedrības biroja ERAF Nacionālās programmas “Elektroniskās pārvaldes infrastruktūras bāzes attīstība un pilnveidošana” projekta “**Daugavpils rajona pašvaldību Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju sistēmas tīkla izveides pilotprojekts**” ietvaros Subates pilsētā tiks izveidota IT infrastruktūra, kuru izmantos pašvaldības skolā un bibliotēkā.

1.3.2. Administratīvi teritoriālā reforma

Pēc **valdības** izstrādātā 102 novadu izveidošanas projekta (www.rapl.gov.lv): Subates pilsēta ir ietverta:

Aknīstes novadā: Aknīstes un Subates pilsētas ar lauku teritoriju, daļa Elkšņu pagasta, Gārsenes, Rites pagasti.

- **Ieteicamais administratīvais centrs:** Aknīste.
- **Ieteicamās pašvaldības pakalpojumu saņemšanas vietas:** Elkšņi, Gārsene, Rite.

Šobrīd pašvaldība izstrādāja **savu novadu veidošanas modeli**, 2005.gada beigās konceptuālie priekšlikumi sagatavoti un iesniegti RAPLM.

Pēc Subates pilsētas konceptuālā risinājuma, perspektīvā panākta vienošanās veidot novadu apvienojoties Subates pilsētai ar lauku teritoriju un Eglaines pagastam. (sk.karti pielikumā). Iespējamā apvienošanās ekonomiskā izpēte vēl nav veikta un nav izstrādāts apvienošanās projekts, tāpēc nav definēti galvenie attīstības virzieni, nav noteiktas attīstības prioritātes, nav definēti kritēriji apdzīvoto vietu statusa noteikšanai un nav izvirzīti mērķi apdzīvojamā centru attīstībai.

Likumā “Par Latvijas Republikas administratīvo teritoriju izveidošanu un apdzīvoto vietu statusa noteikšanu” (06.06.1991.) teikts, ka:

Novada administratīvo centru nosaka attiecīgā novada dome.

Parasti novada administratīvais centrs ir lielākā ar plašāko infrastruktūru apdzīvotā vieta un tur atrodas pašvaldības domes/padomes ēka. Ja novadu veido pilsēta, apvienojoties ar vienu vai vairākiem pagastiem, tad pilsēta parasti arī ir lielākā apdzīvotā vieta un attiecīgi - jaunā novada administratīvais centrs.

Latgales reģiona teritorijas plānojumā (atrodas izstrādes stadijā) ir nedefinēti kritēriju, apdzīvoto vietu statusa noteikšanai.

Reģiona plānojums nosaka apdzīvojuma centros šādu minimālo pakalpojumu klāstu atkarībā no to iedalījuma kādā līmenī.

Vietējās nozīmes centros ir jābūt:

- Vietējās pašvaldības administratīviem pakalpojumiem,
- Bērnudārzam,
- Pamatskolai,
- Bibliotēkai,
- Publiski pieejamam interneta punktam,
- Pirmās nepieciešamības pārtikas un rūpniecības preču veikalam,
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības punktam,
- Centralizētai ūdensapgādei, notekūdeņu attīrīšanai,
- Melnā seguma ceļam līdz novada nozīmes centram vai reģionālas, nacionālas nozīmes autoceļam,
- Publiski pieejamām atpūtas teritorijām,
- Sabiedriskajam transportam ar pieturvietu,
- Sociālajam darbiniekam,
- Iecirkņa inspektoram,
- Pasta nodaļai,
- Aptiekai
- Ražošanas zonai,
- Darba vietām - vairāk kā 50 % no darbaspējīgo iedzīvotāju skaita.

Novada nozīmes centros ir jābūt:

- Visam iepriekš minētajam,
- Iedzīvotāju skaitam virs 2000 tūkst.
- Vispārējai vidējai izglītības iestādei ar sporta zāli,
- Bērnudārzam vai citai pirmsskolas mācību iestādei,
- Interesu izglītībai,
- Lokālai daudzprofilu vai specializētai slimnīcai, vai arī primārās veselības aprūpes iestādei – doktorātam, veselības centram,
- Sociālās aprūpes dienestam,
- Ielu apgaismojumam,
- Tirgum,
- VUGD postenim un ugunsdzēsēju depo,
- Policijai,
- Finanšu pakalpojumiem (bankas filiālei vai bankomātam),
- Juridiskiem pakalpojumiem (notāram),

- Naktsmītnēm - viesnīcai, motelim, u.c.
- Sabiedriskās ēdināšanas iestādei- kafējnīcai, bistro u.c.
- Lauksaimniecības konsultantam,
- Tūrisma informācijas centram (TIC),
- Būvvaldei,
- Kultūras (tautas) namam,
- Centralizētai ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmai
- Darba vietām - vairāk kā 70 % no darbaspējīgo iedzīvotāju skaita.

Daugavpils rajona teritorijas plānojumā apstiprināti šādi kritēriji:

Saskaņā ar likumu „Par Latvijas Republikas administratīvo teritoriju izveidošanu un apdzīvoto vietu statusa noteikšanu”, Latvijā ir noteiktas šādas apdzīvotās vietas:

- 1) pilsētas;
- 2) lauku apdzīvotās vietas.

Pilsētas dalās:

- 1) republikas pilsētās;
- 2) rajonu pilsētās.

Rajonu pilsētu kategorijā var ieskaitīt apdzīvotas vietas, kuras ir kultūras un ražošanas centri ar attīstītu sociālo infrastruktūru un komunālo saimniecību un kurās ir ne mazāk par diviem tūkstošiem pastāvīgo iedzīvotāju.

Atsevišķos gadījumos rajonu pilsētu kategorijā var ieskaitīt apdzīvotas vietas, kurās ir mazāk par diviem tūkstošiem pastāvīgo iedzīvotāju, ja tās atbilst pārējiem kritērijiem

Ņemot vērā augstāk minēto iedalījumu, Daugavpils rajona teritorijā **rajona pilsētu kategorijā ietilpst Subate** (ar lauku teritoriju)

1.tabula

Nosaukums	Iedzīvotāju skaits	Attālums līdz tuvākajam centram, sniegtie pakalpojumi
Subate	920	Daugavpils - 53 km. Nodrošina pieeju pirmsskolas un pamatskolas izglītībai, medicīnas pakalpojumiem, vietējās nozīmes kultūras iestādēm (bibliotēka, kultūras nams), sabiedriskās ēdināšanas iestādēm, pastāv tirdzniecības tīkls, aptieka, pasts, mūzikas skolas filiāle, sociālās aprūpes iestādes (veselības sociālās aprūpes centrs „Subate”, Romas katoļu draudzes „Miera nams”), tirgus, ielu apgaismojums, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma u.c.

1.4. PLĀNOŠANAS KONTEKSTS

1.4.1. Juridiskā bāze

Sākot ar 1998.gada novembri spēkā stājās “Teritorijas attīstības plānošanas likums”, kurš zaudēja spēku līdz ar jauna likuma - “Teritorijas plānošanas likums” - spēkā stāšanos 2002.gada jūnijā. Teritorijas plānošanas likuma mērķis ir veicināt ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību valstī, izmantojot efektīvu teritorijas plānošanas sistēmu.

Vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma noteikumi nosaka teritorijas plānojumu izstrādāšanas, saskaņošanas, spēkā stāšanās, apturēšanas, grozīšanas un ievērošanas pārraudzības un sabiedrības līdzdalības kārtību, viedokļa saskaņošanu starp pašvaldībām plānošanas procesā, sadarbību starp valsts un pašvaldību institūcijām teritorijas plānošanā.

Teritorijas attīstības plānošanai nozīmīgs ir Informācijas atklātības likums, kas uzsver, ka informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi. Kā šo informāciju iegūt, nosaka likums „Iesniegumu, sūdzības un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās”.

„Vides aizsardzības likums” (2006.) nosaka, ka viens no valsts nodrošinājuma veidiem vides aizsardzībā ir teritorijas plānošana. Aizsargjoslu likuma objekts ir dažādu veidu aizsargjoslas un aizsargzonas, kas noteiktas likumos un normatīvajos aktos.

Būvniecības likums nosaka, ka zemes gabalu atļauts apbūvēt, ja tā apbūve nav pretrunā ar pilsētas vai pagasta ģenerālplānu, detālplānojumu, zemes ierīcības projektu un saistošajiem apbūves noteikumiem, kas ietver būvniecības aprobežojumus atsevišķiem zemes gabaliem.

Likums „Par zemes lietošanu un ierīcību” regulē zemes lietošanas un zemes ierīcības pamatnoteikumus. Likums uzsver, ka piešķirot zemi lietošanā ir jānorāda mērķis, kādam tā piešķirta.

Likums „Par pašvaldībām” nosaka, ka gan rajonu, gan vietējām pašvaldībām, lai pildītu savas funkcijas, ir pienākums izstrādāt teritorijas attīstības programmu un teritorijas plānojumu, nodrošināt teritorijas attīstības programmas realizāciju un teritorijas plānojuma administratīvo pārraudzību. Vietējo pašvaldību pastāvīgā funkcija ir saskaņā ar attiecīgās pašvaldības plānojumu noteikt zemes izmantošanas un apbūves kārtību.

Papildus, izstrādājot vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, ir jāņem vērā sekojoši likumi un normatīvie akti:

- 1997.gada 1.aprīļa MK noteikumi Nr. 112 „Vispārīgie būvnoteikumi”,
- Likums „Zvejniecības likums”, 1995. gada 12. aprīlī,
- Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, 1992. gada 12. februāris,
- 2003. gada 12. septembra MK noteikumi Nr. 684 „Noteikumi par nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijām”,
- 2003. gada 22.jūlija MK noteikumi Nr. 415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”,
- 1996. gada 23. aprīļa MK noteikumi Nr. 154 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas noteikumi” u.c.

Viss normatīvo dokumentu kopums, kurš tika ņemts vērā izstrādājot Subates pašvaldības teritorijas plānojumā ir atrunāts plānojuma sadaļā „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”

1.4.2. Nacionālais plānojums

Latvijas Republikas Ministru Kabinets 1998.gadā akceptēja Latvijas nacionālā plānojuma koncepciju.

Nacionālā plānojuma mērķis ir:

- veicināt ilgtspējīgu valsts sociālo un ekonomisko attīstību, sekmējot saskaņotas reģionālās politikas veidošanos, nodrošinot vides aizsardzību, teritorijas un dabas resursu racionālu izmantošanu;
- dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma apsaimniekošana un aizsardzība, radot priekšnoteikumus efektīvai apdzīvoto vietu un infrastruktūras tīkla veidošanai.

Nacionālā plānojuma izstrādāšanas uzdevums – veicināt pretrunu novēršanu starp nozaru attīstības plānos, nacionālajās programmās un normatīvajos aktos ietvertajiem attīstības mērķiem, dot valsts interešu teritoriālo izvērsumu un tādējādi sekmēt valsts un pašvaldību interešu līdzsvarošanu. *Nacionālais plānojums* nodrošinās valsts interešu ievērošanu arī pārrobežu un starpvalstu plānojumos.

Nacionālo plānojumu veidos 4 atsevišķas daļas: Pārskats par valsts teritorijas izmantošanu, Valsts teritorijas attīstības perspektīva, Valsts nozīmes teritoriju plānojumi un Nacionālā plānojuma vadlīnijas.

Nacionālā plānojuma izstrādes un apstiprināšanas darbs dažādo izmaiņu ministriju struktūrās dēļ, kas ir atbildīgas par reģionālo attīstības jautājumu risināšanu, ir apstājies.

Izstrādājot Subates pašvaldības teritorijas plānojumu ņemts vērā Nacionālā plānojuma projekts.

1.4.3. Reģionālā un rajonu līmeņa plānošanas dokumenti

Latgales reģionam ir izstrādāti vairāki svarīgi reģiona attīstības politikas dokumenti: Latgales attīstības plāns jeb **Latgales reģiona attīstības stratēģija** (2000.g.) un **Latgales pilsētu attīstības stratēģija** (2001.g.). **Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums** (2006). Visus dokumentus ir apstiprinājusi Latgales reģiona attīstības padome, un šie plānošanas dokumenti nosaka politisko ietvaru un veido pamatu Latgales reģiona attīstībai.

Latgales attīstības plāns (2000.)

(reģiona attīstības stratēģija)

Latgales reģiona attīstības stratēģija balstās uz trīs galvenajiem pīlāriem: ražošanas sektoru, cilvēkresursu un infrastruktūras attīstību.

Katram no tiem ir noteiktas stratēģiskās izvēles un prioritātes:

Ražošanas sektora attīstība:

Stratēģiskās izvēles saistītas ar rūpniecības un pakalpojuma sektoru attīstību un vienmērīgas lauku attīstības veicināšanu- lauksaimniecības un lielo uzņēmumu racionalizāciju un modernizāciju. Ražošanas lejupslīdes novēršanai lauksaimniecības un rūpniecības sektoros ir nepieciešamas radikālas pārmaiņas, orientētas uz inovācijām un jauno ekonomikas modeļi.

Cilvēkresursu attīstība:

Stratēģiskās izvēles saistītas ar nodarbinātības veicināšanu, izglītības sistēmas uzlabošanu, sociālo problēmu risināšanu, etnisko integrāciju un kultūras attīstību. Bezdarbnieku apmācība, profesionālās un augstākās izglītības pilnveidošana un sasaiste ar reģionālo uzņēmējdarbību. Jāizstrādā īpašas programmas sabiedrības integrācijai Latgalē. Svarīgs ārējās ekonomikas aspekts ir reģiona kultūras indentitāte un atraktivitāte.

Infrastruktūras attīstība:

Infrastruktūras stratēģiskās izvēles koncentrētas uz transporta, vides, enerģijas un uzņēmējdarbības infrastruktūru. Galvenās prioritātes ir nodrošināt reģiona pieejamību (no/uz Rīgu), intensificēt kravu un pasažieru transportu, samazināt ceļā pavadīto laiku, kā arī sagatavot labi aprīkotas industriālās zonas, lai veicinātu jaunu ekonomisko aktivitāšu attīstību.

Latgales reģiona telpiskais struktūrplāns (2004.)

Latgales reģiona telpiskais struktūrplāns, saskaņā ar Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes izsniegtajiem nosacījumiem Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma izstrādei, ir rekomendējošs dokuments vietējo pašvaldību teritorijas plānojumu izstrādei.

Latgales reģiona telpiskais struktūrplāns sastāv no divām daļām:

- **Informatīvā daļa:** Latgales reģiona esošās telpiskās struktūras raksturojums - tās potenciālu un problēmu noteikšana (apskatītas četras galvenās telpiskās struktūras komponentes: dabas vide un ainava - lauku teritorijas; apdzīvotās vietas; infrastruktūra; ekonomiskā struktūra).
- **Stratēģiskā daļa:** noformulēta reģiona vēlamās struktūras vīzija un noteiktas galvenās telpiskās attīstības koncepcijas - vēlamās telpiskās struktūras veidošanas bloki, vispārīgie mērķi un uzdevumi. Visas telpiskās struktūras komponentes un izvēlētie telpiskie elementi kopā veido to Latgales reģiona vēlamo telpisko struktūru, kas izteikta kopējos kvalitatīvajos mērķos.

Struktūrplānā tiek apskatītas atklātās teritorijas, pilsētvide un infrastruktūra. Saistībā ar jau izstrādātajiem plānošanas dokumentiem Latgales reģiona telpiskā struktūrplānā tiek noteikta esošo telpisko struktūru attīstības vīzija, uzdevumi un pasākumi.

Latgales pilsētu attīstības stratēģija (2001.)

Latgales pilsētvides attīstības stratēģija satur trīs pamata prioritātes:

Pirmā - saistīta ar atbalstu uzņēmējdarbības attīstībai;

Otrā - pilsētvides atjaunošanu;

Trešā - sociālā integrācija.

Pilsētu klasifikācija

Apdzīvotās vietas Latvijā tiek iedalītas pilsētās, ciemos un viensētās. Šī telpiskā struktūrplāna ietvaros tiek apskatītas tikai pilsētas. Latgales pilsētas būtiski atšķiras gan pēc iedzīvotāju skaita, gan ekonomiskās aktivitātes līmeņa. Lai veidotu ilgtspējīgu un līdzsvarotu apdzīvoto vietu struktūru, ir jānosaka katras pilsētas loma un vieta reģionā, tās klasificējot pēc dažādiem kritērijiem.

Pašreiz Latvijā vēl nav izstrādāti vienoti klasifikācijas principi, kas ļautu noteikt pilsētas vietu ne tikai pēc to administratīvā iedalījuma, bet novērtētu arī to ekonomisko un sociālo potenciālu. 1980. gados tika izstrādāti vairāki apdzīvoto vietu klasifikācijas priekšlikumi, izmantojot dažādus kritērijus vai to kombinācijas. Apdzīvoto vietu klasifikācijas priekšlikumi ir piedāvāti arī pētījumā „**Apdzīvoto vietu struktūra un tās attīstība – kritēriju noteikšana**”, kas tika izstrādāts 1998. gadā Nacionālā plānojuma vajadzībām, kā arī demonstrācijas projektā „**Vidusdaugavas reģiona attīstības plāns - centrālās vietas un attīstības asis**”, kurā bez Aizkraukles un Madonas rajoniem bija iekļauts arī Jēkabpils rajons. Šie principi tika pielietoti, klasificējot apdzīvotās vietas Latgales reģionā.

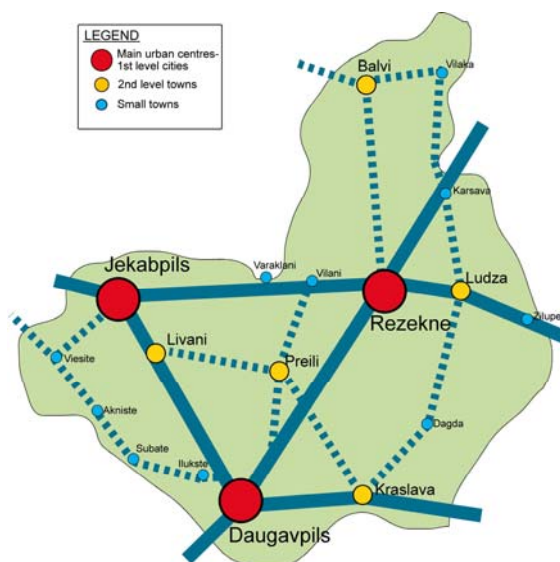
Latgales apdzīvotās vietas tika salīdzinātas un grupētas pēc to administratīvā statusa un funkcijām.

Latgales apdzīvoto vietu struktūru veido 17 apdzīvotās vietas, ar pilsētas statusu, kā arī ap 10 lauku centri ar lielāku iedzīvotāju skaitu un daļējām pilsētu funkcijām. Tās kopā veido Latgales pilsētu tīklu. Šajās pilsētās ir koncentrētas galvenās funkcijas; mājoklis, biznesa aktivitātes, atpūtas iespējas, tirdzniecība un dažādi pakalpojumi, **to vidū ir arī Subates pilsēta ar lauku teritoriju.**

Latgales telpiskajā struktūrplānā Subates pilsēta ar lauku teritoriju ir definēta pie

- **Vietējie centri – mazās pilsētas.** Šīs pilsētas parasti ir vietējas nozīmes administratīvie centri un nodrošina pieeju vidējai izglītībai, pirmās nepieciešamības un stacionārās medicīnas pakalpojumiem, vietējas nozīmes kultūras iestādēm, klubiem, bibliotēkām, šeit izvietotas sabiedriskajās ēdināšanas iestādes, banku filiāles un aptiekas, kā arī specializētas mūzikas skolas, sporta un mākslas skolas un profesionālās vidējās mācību iestādes. Latgales reģionā šajā kategorijā ieskaitāmas 11 mazās pilsētas: **Aknīste, Dagda, Ilūkste, Kārsava, Līvāni, Subate, Varakļāni, Viesīte, Viļaka, Viļāni, Zilupe.**

Latgales telpiskajā struktūrplānā izmantotā klasifikācijas uzrāda vairāk vai mazāk līdzīgu Latgales pilsētu sadalījumu trīs lielās grupās: lielpilsētas, vidējās pilsētas un mazpilsētas (**cities, towns and small towns**).

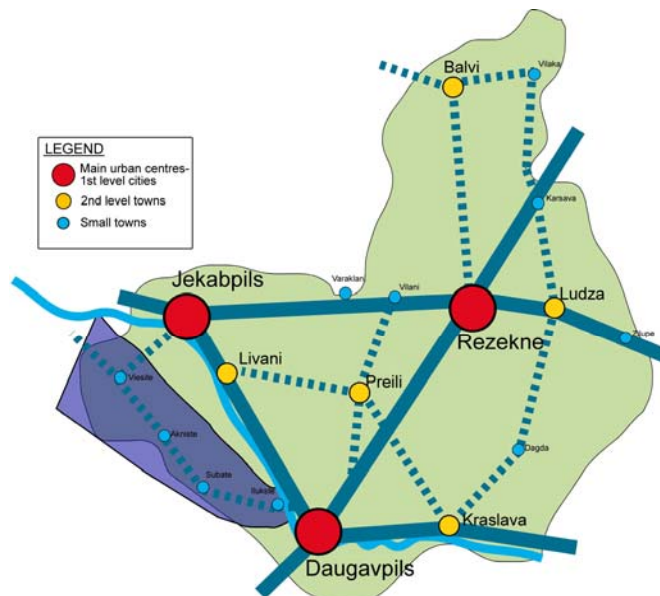

1.attēls. Latgales pilsētu klasifikācija
(Latgales telpiskais struktūrplāns, 2004.)

Dienvidu pilsētu tīkls

Četras mazpilsētas, **Ilūkste**, **Subate**, **Aknīste** un **Viesīte** atrodas Daugavas upes kreisajā krastā, netālu no Lietuvas valsts robežas. Ilūkste, Subate un Aknīste ir izvietotas pie autoceļa P-70, kas savieno Daugavpili ar Rīgu, savukārt Viesīte atrodas starp šo autoceļu un Jēkabpili.

Kopš 1990. gadiem šī Latgales daļa ir zaudējusi kādreizējās ciešās saiknes ar reģionālajiem centriem Lietuvā, lai gan Aknīstē arvien darbojas robežpārejas punkts, un Subatē atrodas gan robežpārejas, gan muitas punkts. Teritorijas Daugavas kreisajā krastā, un it īpaši Lietuvas pierobežā, praktiski ir nomaļas un izolētas. Arī esošie tilti Jēkabpilī, Ilūkstē, Daugavpilī un prāmja pārceltuve Līvānos nenodrošina pietiekošu satiksmi starp teritorijām abos Daugavas krastos.

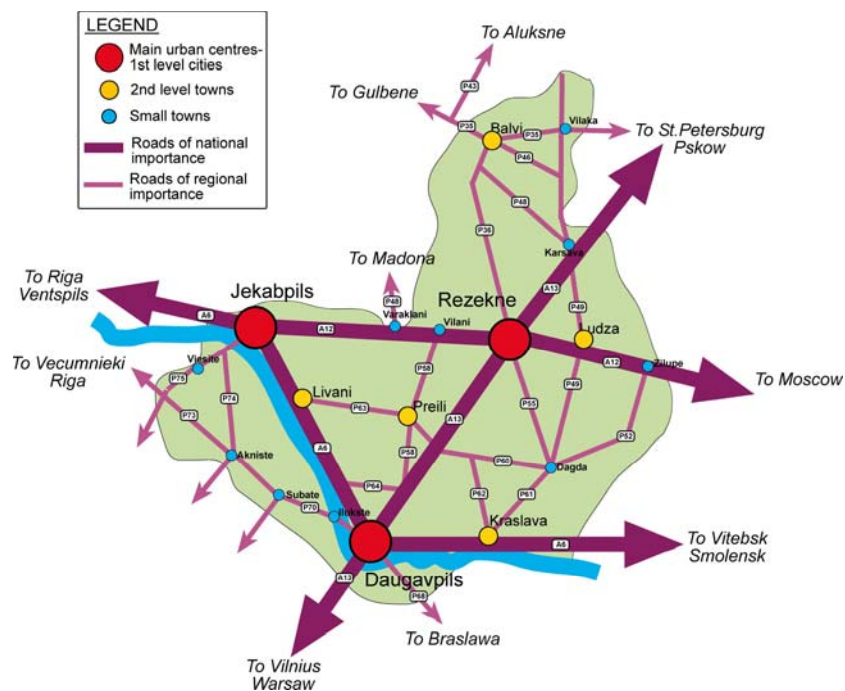

2.attēls. Dienvidu pilsētu tīkls
(Latgales telpiskais struktūrplāns, 2004.)

Autoceļi

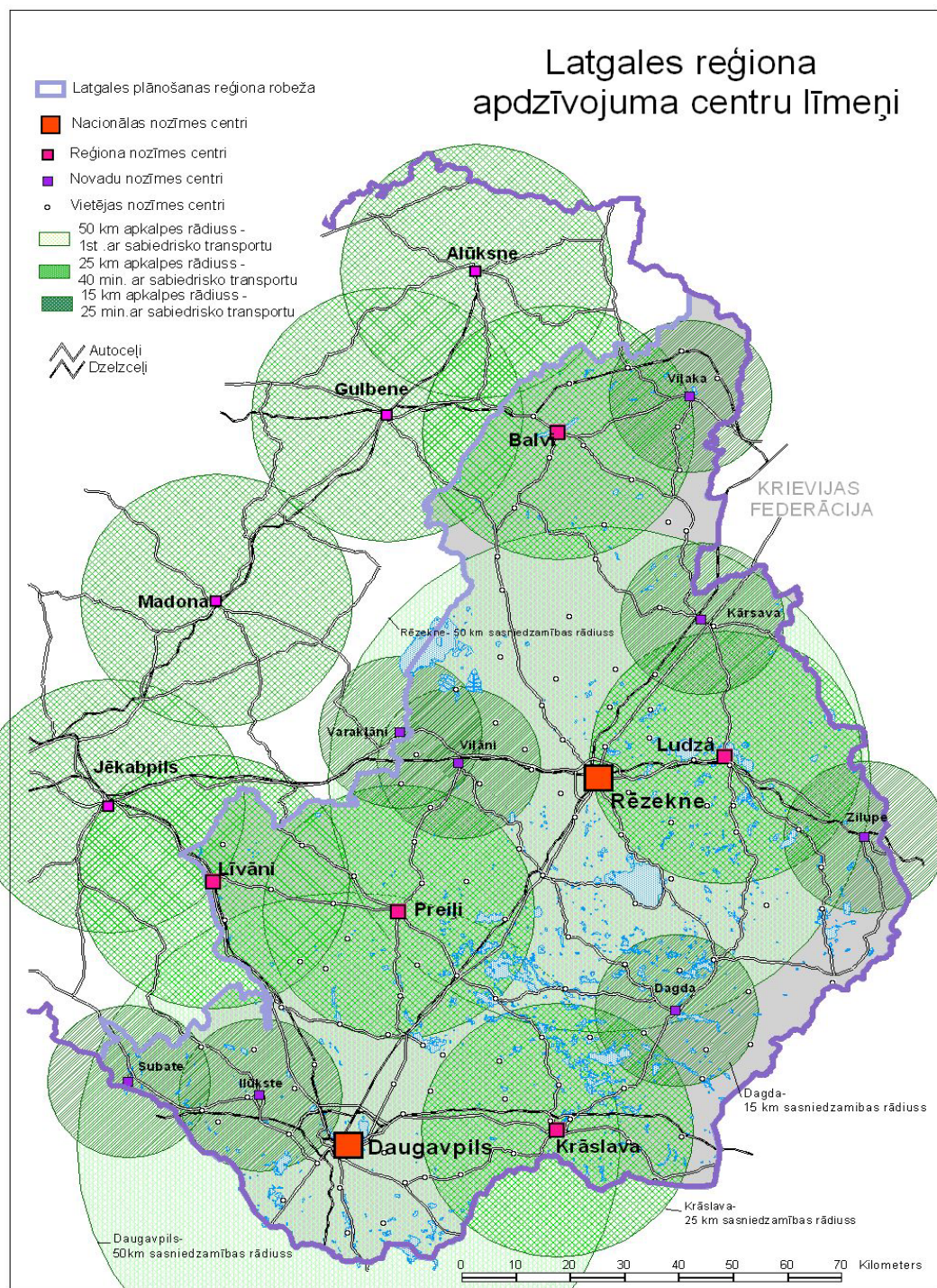
Latgales telpiskais struktūrplāns (2004.) ir norādīts, ka valsts pirmās un otrās šķiras ceļu radiāls tīkls Latgalē savieno lielos centrus ar zemāka līmeņa centriem (pilsētām, mazpilsētām, ciemiem). Visi pašvaldību centri ir savienoti vismaz ar otrās šķiras ceļiem. Daudzas apdzīvotās vietas un ciemi ir izvietoti pie svarīgākajiem ceļiem, bet starp mazajiem centriem, kas izvietoti perifērijā, ir slikta satiksme. Robeža, kā šķērslis ir noteikusi ceļu radiālu orientāciju uz iekšzemes centriem, tāpēc austrumu pierobežā ir vāji attīstīta satiksme gar robežu. Autoceļu konfigurācija un sliktais ceļu stāvoklis ietekmē nomaļu teritoriju sasniedzamību, palielina reālo attālumu no galvenajiem centriem, ko vēl pasliktina sabiedriskā transporta iztrūkums.

Vispārēja problēma ir ceļu sliktais stāvoklis. Ceļu seguma kvalitāte uz galvenajiem ceļiem ir slikta, to caurlaides spēja ir nepietiekama. Arī ceļu apkopes infrastruktūra ir neattīstīta – trūkst degvielas uzpildes stacijas un autoservisi, viesnīcas un kafējnīcas, nav izvietotas informācijas zīmes un ceļa norādes. Velosipēdistu un gājēju ceļi

3.attēls. Latgales reģiona autoceļu tīkls
(Latgales telpiskais struktūrplāns, 2004.)

Subates pilsētas ar lauku teritoriju izvietojums reģiona nozīmes autoceļu tīklā

4.attēls. Latgales reģiona apdzīvojuma centri un to sasniegšanas rādiusi
(Latgales telpiskais struktūrplāns, 2004.)

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma projekts ir apstiprināts 2006.gada 29.martā un 2006.gada 17.oktobrī plānojuma ir iesniegts izvērtēšanai NRAP un RAPLM.

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums pēc apstiprināšanas ir rekomendējošs Latgales plānošanas reģiona pašvaldību teritorijas plānojumu izstrādes procesā.

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma telpiskās attīstības perspektīvas izstrādes mērķis ir iegūt integrētu Latgales plānošanas reģiona teritorijas izmantošanas redzējumu 20 gadiem, ievērtējot ilgtspējīgas attīstības faktoru, paredzot reģionam ciešas funkcionālas saiknes ar kaimiņu reģioniem.

Reģiona teritorijas attīstības perspektīva izstrādāta galvenajiem telpiskās struktūras elementiem:

- apdzīvojuma attīstībai (saistībā ar iedzīvotājiem, mājokļiem, nodarbinātību un darba vietām, pakalpojumiem);
- lauku (atvērtās telpas) attīstībai (aptverot lauksaimniecības teritorijas, mežu telpas, dabas vērtības, ainavas, rekreācijas un tūrisma areālus);
- transporta, komunikāciju un vides infrastruktūras attīstībai (saistībā ar sasniedzamības un komunikāciju iespēju uzlabošanu).

Perspektīvas īstenošana paredzēta, veidojot vēlamo apdzīvojumu, lauku teritoriju, satiksmes un funkcionālo struktūru, atbilstoši Latgales attīstības plānā noteiktajiem ilgtermiņa attīstības mērķiem, kā arī Latgales plānošanas reģiona attīstības programmā (projektā) noteiktajiem mērķiem.

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojumā tiek noteikti šādi Latgales reģiona **telpiskās struktūras stratēģiskie attīstības virzieni:**

Reģiona konkurētspējas paaugstināšana:

- pilsētu kā reģiona ekonomiskās attīstības virzītāja stiprināšana;
- uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana, daudzveidīgas uzņēmējdarbības atbalsts;
- perspektīvu, reģiona attīstībai nozīmīgu tautsaimniecības nozaru (lauksaimniecības, mežsaimniecības) un uz inovācijām, zināšanām un modernām tehnoloģijām balstītu ražošanas nozaru attīstība;
- industriālo zonu, biznesa parku, tehnoloģisko centru, zinātnes un pētniecības centru attīstība;
- darbaspēka konkurētspējas paaugstināšana, atbalstot iespējas iegūt augsta līmeņa profesionālo izglītību un veicinot tālākizglītības un pārkvalificēšanās iespējas;
- sociālās atstumtības un nevienlīdzības mazināšana, veicinot iedzīvotāju dzīves līmeņa paaugstināšanos, radot līdzvērtīgas nodarbinātības iespējas, nodrošinot pieeju mājokļiem, kvalitatīviem pakalpojumiem, sakariem un komunikācijām;
- pilsētu un lauku līdzsvarota attīstība, stiprinot pilsētas un lauku centrus, veidojot sakārtotu lauku vidi ar daudzpusīgu lauku ekonomiku.

Reģiona infrastruktūras attīstība:

- reģiona iekšējās un starptautiskās sasniedzamības uzlabošana, sakārtojot, pilnveidojot autoceļu un dzelzceļu tīklu, attīstot gaisa satiksmi, radot ērtu un savstarpēji saistītu reģiona sabiedriskā transporta sistēmu;
- moderno informācijas tehnoloģiju attīstība, kvalitatīvu sakaru un komunikāciju iespēju nodrošināšana visā reģionā;
- kvalitatīvas vides infrastruktūras attīstība, ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības sakārtošana;
- efektīvas energoapgādes sistēmas veidošana, vietējo atjaunojamo energoresursu izmantošana;
- robežšķērsošanas apkalpes infrastruktūras veidošana un attīstība;
- transporta un tranzīta apkalpes infrastruktūras attīstība.

Lauku teritoriju attīstība:

- reģiona identitātes saglabāšana, izkopjot un attīstot latgalisko kultūrvidi un vērtības;
- kultūras mantojuma saglabāšana, dabas un kultūrvēsturisko vērtību saprātīga izmantošana;
- tradicionālo un alternatīvo nodarbes veidu atbalstīšana, jaunu darbavietu radīšana;
- daudzveidīga tūrisma (dabas, sakrālā, kultūras, sporta, medību) atbalsts un attīstības veicināšana;
- vienota reģiona tūrisma attīstības stratēģijas veidošana – attīstot pakalpojumu infrastruktūru, integrētus tūrisma maršrutus un informācijas tīklus, veidojot marketinga stratēģiju.

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojumā, pie apdzīvojamu centru līmeņiem, Subates pilsēta ar lauku teritoriju definēta pie *Novadu nozīmes centriem*. Novadu nozīmes centri ir mazās pilsētas – vietējas nozīmes administratīvie centri un nodrošina pieeju vidējai izglītībai, pirmās nepieciešamības un stacionārās medicīnas pakalpojumiem, vietējas nozīmes kultūras iestādēm, klubiem, bibliotēkām, šeit atrodas sabiedriskās ēdināšanas iestādes, banku filiāles un aptiekas, kā arī mūzikas, sporta un mākslas skolas un profesionālās vidējās mācību iestādes.

Novadu nozīmes centri

Reģiona teritorijas plānojums nosaka, ka novadu nozīmes centri ir visas reģiona mazās pilsētas – **Viļāni, Kārsava kopā ar Malnavu, Zilupe, Viļaka, Ilūkste, Subate, Dagda**. Šim līmenim pieder arī lielie lauku ciemi – **Aglona, Malta, Višķi, Ezernieki un Indra** – ar pilsētvides iezīmēm: vairāk nekā 1000 iedzīvotāju; atrodas pie transporta maģistrālēm un ir nozīmīgs pakalpojumu centrs apkārtējām teritorijām.

Novadu nozīmes centros arī turpmāk jānodrošina iespēja iegūt vidējo izglītību, saglabājot esošās specializētas skolas (mūzikas, sporta un mākslas), vidējās profesionālās mācību iestādes, primāros veselības aprūpes pakalpojumus un aptiekas, jāattīsta daudzveidīgi kultūras, sadzīves, finanšu pakalpojumi. Papildus vispārēji definētai lomai **katram no novadu nozīmes centriem būs vēl sava specifiska loma** (atkarībā no to izvietojuma un sasniedzamības).

Dienvidu pilsētu tīkls

Ilūkste, Subate, kas atrodas Latvijas dienvidu pierobežā, kopā ar Zemgales reģiona mazpilsētām Aknīsti un Neretu veido reāli pastāvošu pilsētu funkcionālo tīklu. Šīs pilsētas sasaista

valsts 1. šķiras autoceļi *P70*, *P73* un tālāk *P89*, tādējādi savienojot Daugavpili ar Rīgu gar Daugavas kreiso krastu.

Teritorijas plānojums paredz attīstīt “Dienvidu stīgas” koncepciju, rekonstruējot šos autoceļus (skat. arī punktu 2.2. – „Infrastruktūra”). Tas ievērojami uzlabotu šo pilsētu sasniedzamību gan no Rīgas, gan Daugavpils, dodot impulsu pašreizējo nomaļo teritoriju attīstībai ne tikai Latgalē, bet arī Zemgales un Rīgas reģionā.

Subate ir muitas un robežu šķērsošanas punkts ar Lietuvu. Kopš Latvija un Lietuva kļuvušas par ES dalībvalstīm, sagaidāma pasažieru un kravu plūsmas palielināšanās un Latgales reģiona atvēršana dienvidu virzienā. Tas ļaus veidot jaunas saites ar Lietuvas pierobežas pilsētām.

Ilūkstē tiks attīstītas ekonomiskās aktivitātes, kas cieši saistītas ar lauku teritoriju attīstību, – lauksaimniecība, mežsaimniecība un tūrisms. Pateicoties mazajam attālumam līdz Daugavpilij un harmoniskai pilsētvidei, Ilūkste nākotnē var kļūt gan par pievilcīgu dzīves vietu, gan piemērotu uzņēmējdarbībai.

Integrācija:

Latgales pilsētu tīkla atbalsta centra karkasu veidos centrālais pilsētu tīkls, kura galvenie mezgla punkti būs Daugavpils, Rēzekne un Jēkabpils, kas nekonkurēs, bet sadarbosies un papildinās viena otru. Centrālo pilsētu tīklu papildinās paplašinātais Austrumu un Dienvidu pilsētu tīkls (skat. attēlu).

Reģiona pilsētu funkcionālajos tīklos tiks integrētas arī tās lauku apdzīvotās vietas, kas atrodas tuvu pie transporta koridoriem un veido galvenās saites starp pilsētām.

Būtiski ir apzināties, ka Latgales reģiona urbānais tīkls nevar pastāvēt izolēti. Reģiona ilgtspējīgas attīstības interesēs visos saskares virzienos ar kaimiņu reģioniem jāveido saskaņots pakalpojumu centru tīkls.

Realizējot šādu politiku, tiks uzlabota visu līmeņu centru sasniedzamība, radīts stingrs ietvars politisku un ekonomisku lēmumu pieņemšanai par prioritātēm, investīciju izvietojumu, lomu un funkciju pārdalījumu un nodrošinājumu ar pakalpojumiem:

Reģiona robežās:

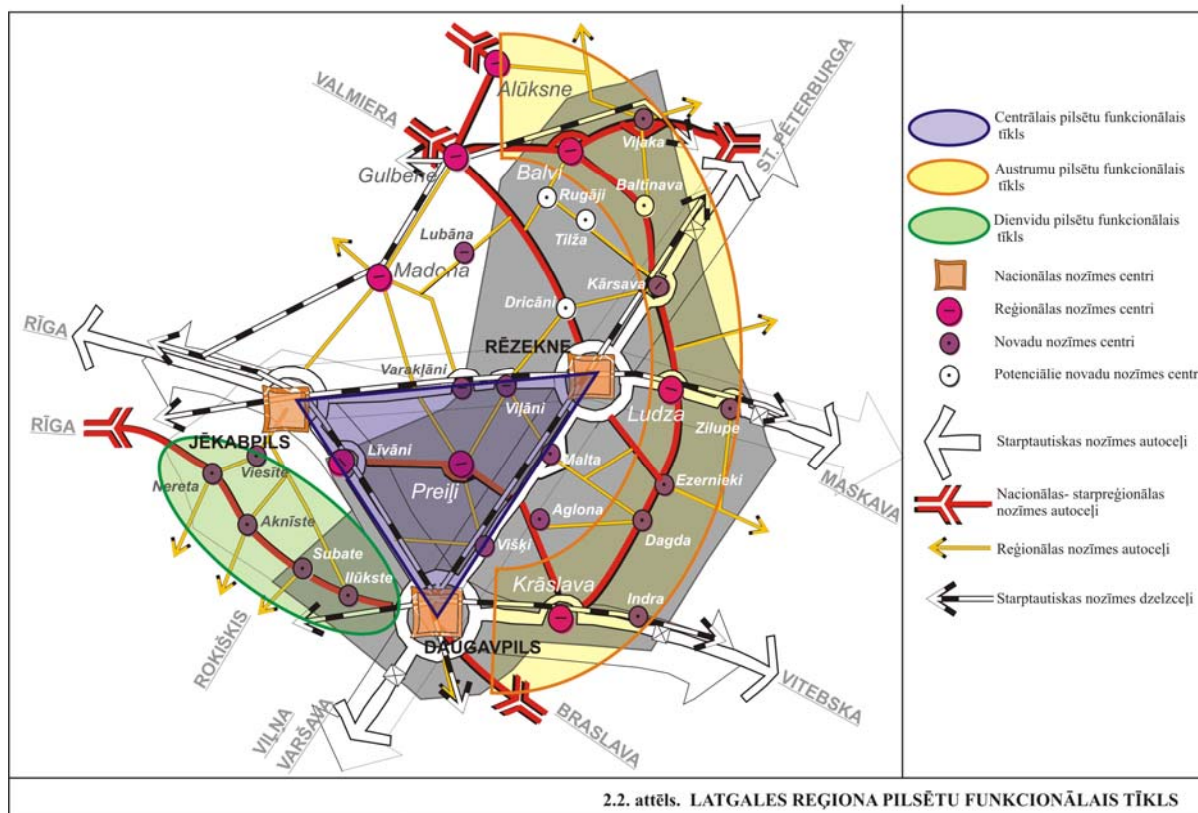
- uzlabojot saites (horizontālās un vertikālās) starp dažādu līmeņu pilsētām;
- attīstot pakalpojumus un iestādes atbilstoši centra statusam, un tādējādi labāk apmierinot apkārtējo lauku apvidu vajadzības;
- atverot perifērijas austrumu un dienvidu urbānos areālus un integrējot tos vienotā tīklā ar pilsētām Vidzemes un Zemgales reģionā.

Ārpus reģiona:

- pastiprinot ar pierobežas un vārtu lomu saistītās pilsētu funkcijas;
- stiprinot Latgales pilsētu atbalsta karkasu, uzlabojot saites ar lielajām pilsētām ārpus reģiona – Rīgu, Viļņu, Kauņu, Minsku, Pleskavu, Polocku, Viru, Tartu.

Atbilstoši reģionālajam skatījumam, Subates pilsēta ar lauku teritoriju atrodas Dienvidu pilsētu funkcionālajā tīklā.

5.attēls. Latgales reģiona pilsētu funkcionālais tīkls
(Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma projekts, 2006.)

Transporta struktūras attīstība

Viens no galvenajiem Latgales attīstības priekšnoteikumiem ir iekšējās un ārējās sasniedzamības nodrošināšana. Tādēļ reģionā jāizveido sabalansēts un integrēts transporta infrastruktūras modelis, kas ietver dzelzceļu, autotransporta tīklus, gaisa transportu un velotransportu. Lai pilnvērtīgi izmantotu Latgales reģiona stratēģisko novietojumu un tranzīta attīstības iespējas, jāpastiprina reģiona transporta infrastruktūras integrācija *Trans-Eiropas* transporta tīklā.

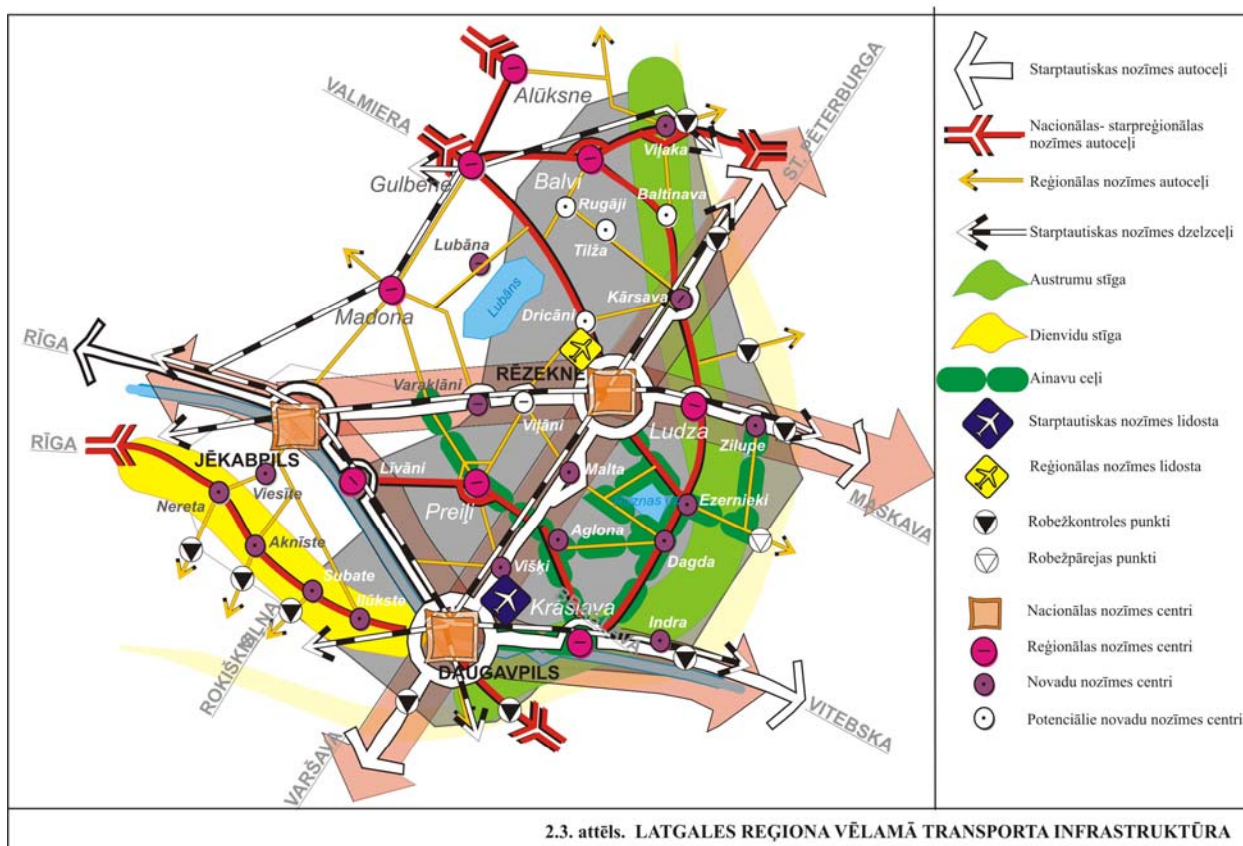
Atbilstoši reģionālajam skatījumam, Subates pilsēta ar lauku teritoriju atrodas nacionālās starpreģionālās nozīmes un reģionālās nozīmes autoceļu koridorā, kā arī „Dienvidu stīga” teritorijā.

Autocelš „Dienvidu stīga”. Reģiona teritorijas plānojums paredz attīstīt Latgales telpiskajā struktūrplānā izvirzīto autoceļa trases “Dienvidu stīga” koncepciju. Tā mugurkaulu veido valsts 1. šķiras autoceļi P70 Svente-Subate, P73 Vecumnieki-Nereta-Subate un arī P89 Ķekava-Skaistkalne.

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Šo autoceļu rekonstrukcija un uzlabošana būtiski veicinās Latgales dienvidu pierobežas attīstību, savienojot Daugavpili ar Rīgu gar Daugavas kreiso krastu. Turklāt tiks ievērojami samazināts ceļā pavadītais laiks un atslogots valsts galvenais autoceļš A6 Daugavas labajā krastā.

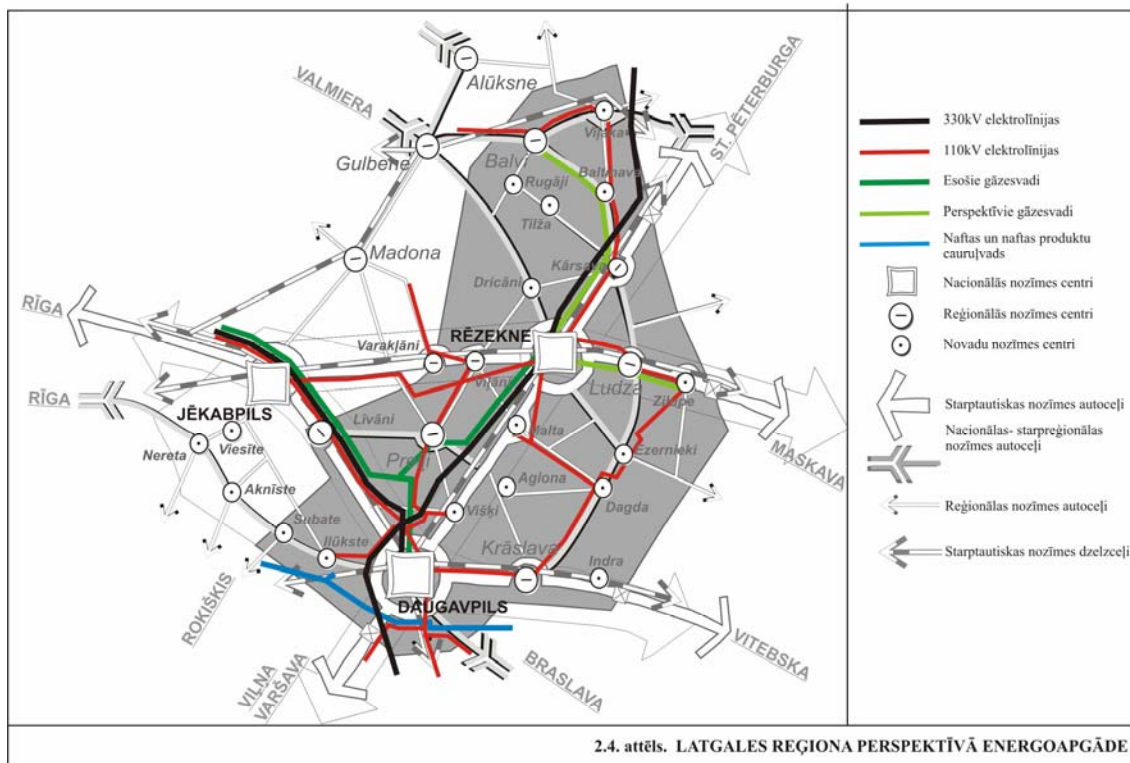
Uzlabojot ceļa apkalpes infrastruktūru, vienkāršojot muitas un robežas šķērsošanas procedūras ar Lietuvu, tiks atjaunotas zudušās telpiskās un ekonomiskās saites ar centriem kaimiņvalstī. “Dienvidu stīgas” attīstība sekmēs ne tikai Latgales mazo pilsētu Ilūkstes un Subates, bet arī Aknīstes, Neretas un apkārtējo lauku teritoriju attīstību, kas atrodas Zemgales reģiona pašā perifērijā.

6.attēls. Latgales reģiona vēlamā transporta infrastruktūra
(Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma projekts, 2006.)

Inženiertehniskais nodrošinājums

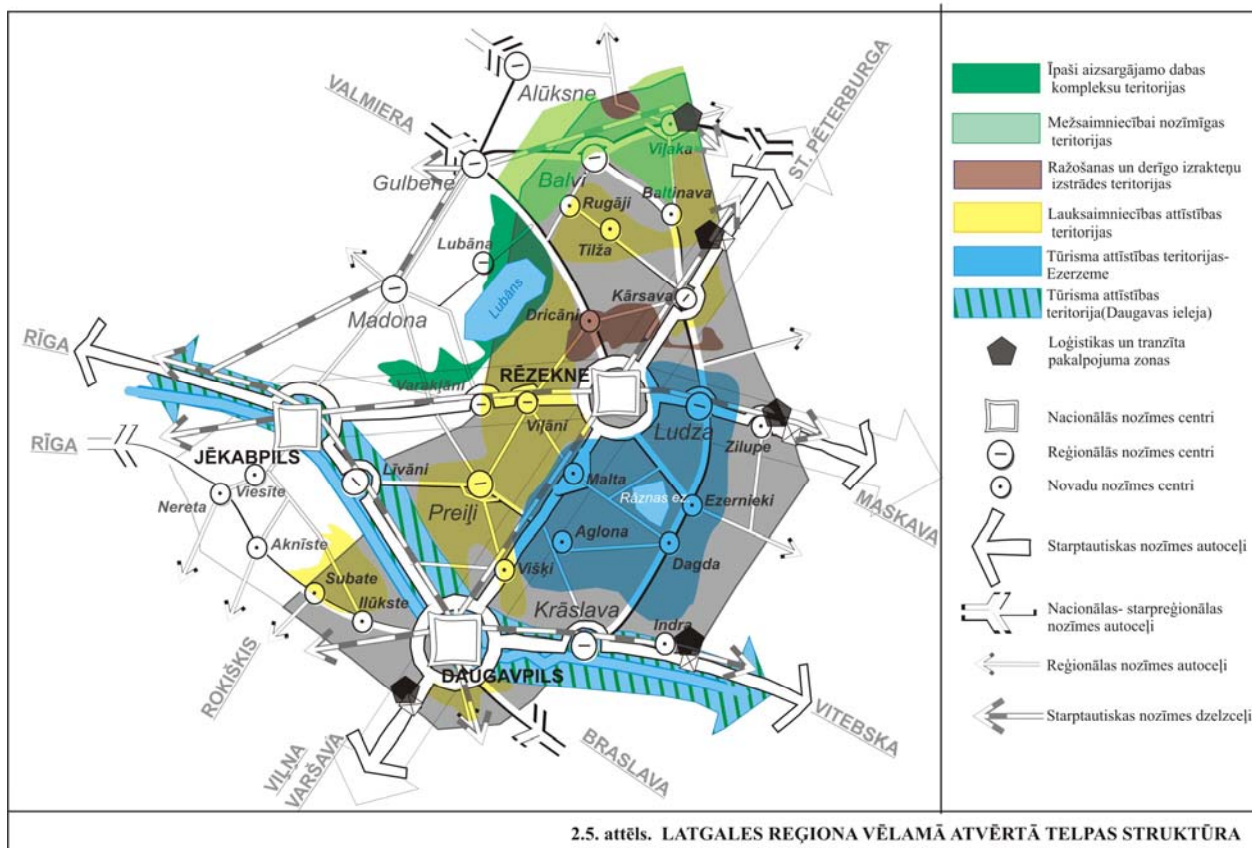
Atbilstoši reģionālajam skatījumam inženiertehniskā nodrošinājuma ziņā, Subates pilsēta ar lauku teritoriju atrodas ārpus reģiona nozīmes inženiertehniskā nodrošinājuma tīklam.

7.attēls. Latgales reģiona perspektīvā energoapgāde
(Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma projekts, 2006.)

Atvērtās telpas – lauku teritoriju integrācija

Atbilstoši reģionālajam skatījumam atvērtās telpas – lauku teritoriju integrācijas ziņā, Subates pilsēta ar lauku teritoriju ietilpst lauksaimniecības attīstības teritorijā.

8.attēls. Latgales reģiona vēlamā atvērtā telpas struktūra
(Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma projekts, 2006.)

Izstrādājot Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojumu ir ņemti vērā:

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojumā nospraustie mērķi;
Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma vadlīnijās definētās prasības vietējo pašvaldību teritoriju plānojumu izstrādei.

1.4.4. Rajona līmeņa plānošanas dokumenti

Izstrādājot Subates pilsētas ar lauku teritoriju plānojumu ņemta vērā Daugavpils rajona sociāli ekonomiskās attīstības programmas 1.redakcija (apstiprināta 1999.gada 21.jūnijā; pašlaik notiek programmas aktualizācija), tajā definētā rajona attīstības vīzija un stratēģiskie mērķi.

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Daugavpils rajona attīstības mērķi (prioritārā secībā)

1. Izveidot Daugavpils rajonu (apriņķi, reģionu) kā harmonisku un ekonomiski patstāvīgu novadu Latvijas pašvaldību kopienā;
2. Nodrošināt rajona pašvaldību pārvaldīto nozaru attīstību;
3. Sekmēt rajona bērnu, jauniešu un pieaugušo vispārējo, profesionālo, ekonomisko un ekoloģisko izglītošanu.
4. Veicināt inženiertehniskās infrastruktūras attīstību rajonā;
5. Atbalstīt zinātņu ietilpīgu ražotņu izveidošanu, kas balstās uz vietējā darbaspēka un izejvielu izmantošanu, ekoloģiski tīru tehnoloģiju pielietošanu un vides aizsardzības prasību konsekvētu ievērošanu;
6. Nodrošināt rajona nozīmes kultūras pieminekļu un īpaši aizsargājamo dabas objektu saglabāšanu;
7. Uzlabot sabiedriskā transporta pakalpojumu līmeni, veicināt transporta infrastruktūras attīstību rajona teritorijā;
8. nodrošināt kultūras mantojuma saglabāšanu un iekļaušanu aktīvā kultūras apritē, nodrošināt pilnvērtīgu izglītības un kultūras vidi visiem rajona iedzīvotājiem;
9. Veicināt rajona kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu
10. Veicināt sadzīves un individuālo atkritumu savākšanu un transportēšanu, optimizēt atkritumu deponēšanas vietu skaitu un izvietojumu rajona teritorijā, nodrošināt mūsdienīgu tehnoloģijām atbilstošu sadzīves atkritumu glabāšanu un pārstrādi;
11. Veicināt dabas vērtību saglabāšanu, videi labvēlīgas sociālās politikas un ekonomisko attīstību;
12. Nodrošināt mobilu un visu rajonu aptverošu civilās aizsardzības sistēmu, nodrošināt nepārtrauktu tās operatīvo darbību.

Izstrādājot Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojumu ņemtas vērā Daugavpils rajona teritorijas plānojumā (apstiprināts 2006.gada jūnijā) noteiktās vadlīnijas vietējo pašvaldību teritoriju plānojumu izstrādei.

1.4.5. Vietējo kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumenti

Subates pilsēta ar lauku teritoriju atrodas Sēlijas austrumu daļā, Daugavpils rajonā, robežojas ar Ilūkstes novadu, Eglaines pagastu Daugavpils rajonā un ar Rubenes, Gārsenes un Asares pagastiem Jēkabpils rajonā. Subates pilsēta ar lauku teritoriju rietumos robežojas ar Lietuvas Republiku, faktiski Subates pilsētas ar lauku teritoriju kā administratīvās vienības visa rietumu robeža visā tās garumā ir valsts robeža. Subates pilsētas ar lauku teritoriju kopējā platība ir 99 km²

Ilūkstes novads	Izstrādāta novada attīstības programma un uzsākts darbs pie novada teritorijas plānojuma izstrādes
Eglaines pagasts	Izstrādāta Eglaines pagasta attīstības programma, ir spēkā teritorijas plānojums
Rubenes pagasts	Ir spēkā teritorijas plānojums
Gārsenes pagasts	Nav datu
Asares pagasts	Ir spēkā teritorijas plānojums

Šobrīd pašvaldībām, ar kurām robežojas Subates pašvaldība Daugavpils rajonā, plānošanas dokumenti vai vai vēl nav apstiprināti, vai tos jau būtu jāaktualizē. Izstrādes vai grozījumu stadijā esošos plānošanas dokumentus ir svarīgi savstarpēji saskaņot, lai perspektīvā nerastos teritoriju izmantošanu un interešu konflikti.

Lai nodrošinātu sabalansētu teritoriju plānošanu un saskaņā ar MK noteikumiem par vietējo pašvaldību teritorijas plānojumu izstrādi, visā Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma izstrādes procesā tiek veikta pieguļošo teritoriju perspektīvās attīstības saskaņošana, pieprasot nosacījumus plānojuma izstrādei, kā arī atzinumus un citu informāciju. Izstrādājot Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojumu tiek vērtēta arī pārrobežu ietekme.

1.4.6. Subates pilsētas ar lauku teritoriju plānošanas dokumenti

2005.gadā ir apstiprināta Subates pilsētas ar lauku teritoriju sociāli ekonomiskā attīstības programma. Pagasta attīstības programmas stratēģiskā daļa tiek ņemta vērā izstrādājot pašvaldības teritorijas plānojumu.

2004. gada 31.maijā Subates pilsētas dome pieņēma lēmumu par teritorijas plānojuma izstrādi. Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā tika izvērtētas attīstības programmas ieviešanas sekmes, kā arī pārskatīti pašvaldības attīstības mērķi.

2006. gadā VZD Dienvidlatgales reģionālā nodaļa veica Subates pilsētas ar lauku teritoriju kartogrāfiskā materiāla (aizsargjoslu) izstrādi. Izstrādātais dokuments nosaka pilsētas robežu, dažādu objektu izvietojumu un to aizsargjoslas.

2004.gada jūlijā „Latvijas Vēstnesī” tika publicēts sludinājums par Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu un sabiedriskās apspriešanas pirmā posma izsludināšanu.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma izstrādi veica SIA „Strasa Konsultanti”

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma vides pārskatu (jeb stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu teritorijas plānojumam) veica SIA Limnoloģijas institūts, sadarbojoties ar Subates pilsētas domi, Daugavpils Universitātes Ķīmijas un Ģeogrāfijas katedru un Ģeomātikas laboratoriju, balstoties uz publiski pieejamo informāciju par vides kvalitāti Latvijā un Daugavpils rajonā.

1.5. PAGASTA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶIS

1.5.1. Pašvaldības nākotnes vīzija

Pašvaldības attīstības stratēģiskā daļā noteikta Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas attīstības plānā (2000.g.)

Pašvaldības nākotnes vīzija:

- Subates mazpilsēta-ar sakārtotu un saglabātu kultūrvēsturisko mantojumu un dabas ainavu, kas ir pamats labi attīstītai tranzīt tūrisma un aktīvās atpūtas infrastruktūrai.
- Subates pamatskola – galvenais pilsētas zinību gaismas avots un bāze pieaugušo izglītībai;
- Subates pilsētas lauku teritorija – apsaimniekota, apstrādāta, ekoloģiski tīras un pieprasītas produkcijas ražotāja;
- Subates pilsētas un tās lauku teritorijas iedzīvotāji – nodrošināti ar darbu, primāro veselības aprūpi un ar iespējām interesanti pavadīt brīvo laiku.

1.5.2. Pašvaldības attīstības stratēģijā noteiktās prioritātes

Par prioritāriem pašvaldība izvirza šādus *uzdevumus*:

1. Subates pamatskolas saglabāšana kā iedzīvotāju izglītības pamats. Tā ir liels darba devējs.
2. Veidot Subates pilsētā ar lauku teritoriju tūrisma infrastruktūru, specializējoties aktīvās atpūtas un ģimenes atpūtas veida virzienā.
3. Primārās medicīnas aprūpes nodrošināšana doktorāta ietvaros.
4. Lauku teritorijā lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizaugšanas procesa novēršana, radot iespēju to izmantot ekoloģiski tīras produkcijas ražošanai.

1.6. ĪSTERMIŅA UN ILGTERMIŅA UZDEVUMI

Kultūra:

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Mērķi:

- Izveidot pamatu brīvdabas kultūras pasākumu organizēšanai;
- Uzlabot kultūras nama tehnisko bāzi.

Īstermiņa uzdevumi:

- Atjaunot un rekonstruēt brīvdabas estrādi;
- Rast iespēju izveidot jaunus un atbalstīt (tērpu un mūzikas instrumentu iegāde) esošos interešu pulciņus;
- Izveidot Subates pilsētas centrā bērnu rotaļu pili

Ilgtermiņa uzdevumi:

- Piedalīties sadarbības projektos ar Sēlijas novada kaimiņu pašvaldībām;
- Atjaunot Baltmuižas pils ansambli

Tūrisms:Mērķi:

- Attīstīt tūrisma menedžmentu;
- Sakārtot un saglabāt kultūrvēsturisko mantojumu un esošo dabas ainavu;
- Tūrisma infrastruktūras objektu izveide

Īstermiņa uzdevumi:

- Bukleta par Subates pils/etas un tās lauku teritorijas interesanto vietu izdošana;
- Ūdenstūrisma, zvejniecības maršrutu noteikšana ;

Ilgtermiņa uzdevumi:

- Uzņēmēju piesaiste tūrisma biznesam;

Izglītība:Mērķi:

- Subates pilsētas saglabāšana un materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana;
- Pieaugušo izglītības iespēju paplašināšana uz skolas bāzes;
- Jaunu risinājumu meklējumi un sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām.

Īstermiņa uzdevumi:

- Rast risinājumu skolas telpu racionālai izmantošanai (brīvās telpas);
- Skolotāju kvalifikācijas celšana;

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Ilgtermiņa uzdevumi:

- Veikt skolas kapitālo remontu un rekonstrukciju;
- Mācību programmas pilnveidošana.

Sociālā sfēra:Mērķi:

- Doktorāta izveide un atbalsts;
- Esošo sociālās aprūpes iestāžu materiālās bāzes pilnveidošana;

Īstermiņa uzdevumi:

- Ūdensvada, kanalizācijas un apkures ierīkošana doktorātā;
- Vidējā medicīnas personāla kvalifikācijas celšana;

Ilgtermiņa uzdevumi:

- Pakalpojuma kvalitātes uzlabošana;
- Zaļās atpūtas zonas izveidošana pie sociālās aprūpes centra.

Komunālie pakalpojumi:Mērķi:

- Ūdens atdzelžošanas pasākumu veikšana;
- Novecojušā ūdensvada modernizēšana

Īstermiņa uzdevumi:

- Artēziskās akas nr.1 Subatē iztīrīšana un pārveidošana par rezerves aku;
- Iesatītīties valsts investīciju programmās;

Ilgtermiņa uzdevumi:

- Izstrādāt ēku siltināšanas projektu;
- Lētāka kurināmā ieviešana centrālajā apkurē.

Uzņēmējdarbība:Mērķi:

- Atbalstīt rūpnieciskās ražotnes izveidi un esošās fabrikas bāzes;
- Rūpniecībā nodarbināto kvalifikācijas celšana

Īstermiņa uzdevumi:

- Veicināt pamesto fermu kompleksu izmantošanu;
- Organizēt iedzīvotāju apmācību nelielo uzņēmumu izveidošanā;

Ilgtermiņa uzdevumi:

- Izveidot uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi;

Lauksaimniecība:Mērķi:

- Nepieļaut lauksaimniecības zemju aizaugšanu;
- Veicināt ekoloģiski tīras produkcijas ražošanu

Īstermiņa uzdevumi:

- Lauksaimnieku iesaistīšana SAPARD projektos;
- Lauku teritorijas infrastruktūras attīstība;

Ilgtermiņa uzdevumi:

- Saglabāt lauksaimniecisko ražošanu;
- Orientēt lauksaimniecību uz piena un gaļas lopkopības attīstību

Svarīgākās darbības pašvaldības attīstības vīzijas realizēšanai:

Ekonomika

- Saglabāt un attīstīt pašvaldības budžeta iestādes (skola, bibliotēka, kultūras nams u.c.).
- Lauku teritorijā atbalstīt zemnieku saimniecību attīstību, individuālā darba veicējus.
- Atbalstīt jebkuru uzņēmējdarbības formu, kas realizēs jaunu darba vietu izveidošanu.
- Pievērst lielu uzmanību pašvaldībai piešķirto līdzekļu lietderīgai un efektīvai izmantošanai, kā arī nekustamā īpašuma un iedzīvotāju ienākuma nodokļa iekasēšanai;
- Veicināt tūrisma attīstību, dabas un kultūrvēsturisko objektu saglabāšanu.

Inženierinfrastruktūra

- Infrastruktūras (ūdensvadu un kanalizācijas sistēmu, ceļu tīkla) un atkritumu saimniecības sakārtošanu esošo projektu ietvaros un iesaistīties valsts investīciju projektos, lai iegūtu papildus finansējumu.
- Uzlabot satiksmi pašvaldības robežās - uzturēt kārtībā ceļu infrastruktūru.

Sociālā sfēra

- Īstenot mūža izglītību pašvaldības iedzīvotājiem, organizēt dažāda veida kursus un seminārus.
- Pilnveidot sociālo darbu ar sociālā riska ģimenēm.
- Organizēt sociālo aizsardzību vientuļajiem pensionāriem, represētajiem, maznodrošinātajām ģimenēm.
- Pilnveidot medicīnas pakalpojumu pieejamību.
- Iespēju robežās sniegt sociālo palīdzību maznodrošinātām un daudzbērnu ģimenēm, vientuļiem pensionāriem, invalīdiem, politiski represētām personām.
- Uzturēt izglītības iestādi tādā līmenī, lai bērniem būtu iespējams iegūt konkurētspējīgu izglītību.
- Veicināt jaunatnes perspektīvas dzīvei, darbam un atpūtai pagastā.

Dabas aizsardzība un kultūra

- Veicināt pašvaldībā kultūras dzīves attīstību, latvisko tradīciju izkopšanu, atbalstīt pašdarbības kolektīvus.
- Pašvaldības bibliotēku uzskatīt par svarīgu kultūras, izglītības un informācijas centru, tāpēc turpināt darbu, lai izveidotu publisko interneta pieejamību pagasta bibliotēkā.
- Atbalstīt kultūras un sporta aktivitātes, interešu grupu darbību.
- Dibināt interešu grupu klubiņus lietderīgai laika pavadīšanai.
- Turpināt strādāt pie apkārtējās vides sakopšanas, panākt katra iedzīvotāja atbildību, tādējādi ceļot iedzīvotāju pašapziņu.
- Rūpēties par vides saglabāšanu, nepiesārņošanu (ūdens, sadzīviskie atkritumi).
- Nodrošināt kvalitatīvu, videi draudzīgu zemes dziļu izmantošanu
- Nodrošināt labu pazemes ūdeņu kvantitatīvo stāvokli un labu pazemes ūdens ķīmisko kvalitāti.
- Veicināt meža nozares ilgtspējīgu attīstību un rentabilitāti, vienlaicīgi saglabājot pašvaldībā mežu bioloģisko daudzveidību.
- Veicot saimniecisko darbību, tiekties pēc purvu teritoriju bioloģiskās daudzveidības un mitruma režīma saglabāšanas vides aizsardzības nolūkos.

1.7. TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMS

- Izstrādāt Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas zonējumu, ņemot vērā augstāka līmeņa plānošanas dokumentus, pašvaldības attīstības prioritātes un institūciju nosacījumus.

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

- Paredzēt jaunas apbūves attīstību pilsētā un lauku teritorijā, nodalot dažādas intensitātes lauku apbūves zonas.
- Attēlot kartē infrastruktūras objektus un teritorijas, norādīt to aizsargjoslas.
- Veikt artēzisko urbumu, dižkoku inventarizāciju, dabas resursu atradņu apzināšanu.
- Noteikt rekultivējamās teritorijas.
- Paredzēt teritorijas atpūtas vietu iekārtošanai dabā, rekreācijas teritorijas.
- Noteikt prioritāros atjaunojamus un uzlabojamos ceļa posmus.
- Attēlot dabas un kultūras pieminekļus un to aizsargjoslas.

2.ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

2.1. TERITORIJAS ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS

Subates pilsētas ar lauku teritoriju platība 99 km², iedzīvotāju skaits – 1174, pilsētas teritorija 5,3 km².

Subates pilsēta ar lauku teritoriju atrodas Sēlijas austrumu daļā, Daugavpils rajonā, robežojas ar Ilūkstes novadu, Eglaines pagastu Daugavpils rajonā un ar Rubenes, Gārsenes un Asares pagastiem Jēkabpils rajonā. Subates pilsēta ar lauku teritoriju rietumos robežojas ar Lietuvas Republiku, faktiski Subates pilsētas ar lauku teritoriju kā administratīvās vienības visa rietumu robeža visā tās garumā ir valsts robeža.

Pierobežu teritorijās bieži ir vispārēja rakstura struktūrproblēmas – pierobežas apvidu telpiskā struktūra (mežu masīvu un upju, ciemu, viensētu un ceļu izvietojums) nosaka pakalpojumu pieejamību, vairo iedzīvotājos nošķirtības, bet mazina drošības sajūtu. Aija Melluma uzsver, ka „Vispāratzīts, ka valstu pierobežas apvidi objektīvi atšķiras no iekšzemes apvidiem, un šīs atšķirības lielākoties ir vietējiem iedzīvotājiem nelabvēlīgas. Tādēļ pierobežas apvidu vai reģionu attīstības veicināšanu uzskata par valstu reģionālās politikas uzdevumu.”¹

Pierobežas teritoriju attīstības jautājums jau kopš 1998.gada ir bijis iekļauts gan valdības deklarācijās par Ministru kabineta darbu, gan vairākkārt aktualizēts darbs pie pierobežas attīstības stratēģijas izstrādes, taču bez iesākto dokumentu tālākas virzības. Tas parāda gan to, ka Latvijas pierobežas problēmām periodiski ir bijusi pievērsta uzmanība, gan to, ka nav atrasta atbilstīga pieeja to risināšanai.

Nepieciešamas investīcijas uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošanai pierobežā, kā arī veselības aprūpes, nodarbinātības, izglītības, tūrisma, institucionālās kapacitātes celšanas, transporta, komunikāciju, pierobežu infrastruktūras un vides aizsardzības un pārvaldības jomās.

Ilgtermiņā atbalsts pierobežas pašvaldību teritorijām sekmētu cilvēku dzīvei nepieciešamo saimniecisko, sociālo un kultūra priekšnosacījumu attīstību, kas piešķirtu pierobežas teritorijām jaunu kvalitāti.

¹ A.Melluma. Latvijas pierobeža. Izdevniecība „Zinātne”, Rīga, 2000.

Subates pilsētas ar lauku teritorijas A daļa atrodas Augšzemes augstienes Ilūkstes paugurainē, R daļa - Austrumaltvijas zemienes Aknīstes nolaidenumā. A daļā zemes virsa ir pauguraina, tās augstums sasniedz 150,2 m v.j.l., Apskatāmās teritorijas A daļa lēzeni viļņota. Lauku teritoriju šķērso Daugavas, Lielupes un Nemunas baseinu ūdensšķirtnes. Lielākās upes ir Dienvidsusēja, Dviete, Dobe, Prode, Līčupe u.c.

Reljefa un reljefa formu saposmotības pakāpe kompleksā ar veģētāciju un iekšējiem ūdeņiem, nosaka Subates pilsētas ar lauku teritoriju ainavas gleznainību un pievilcību. Apskatāmajā teritorijā ainaviskus skatus tūristu un atpūtnieku apskatei, fotografēšanai un citām aktivitātēm dabā nodrošina Augšzemes augstienes Ilūkstes – Kaldabruņas paugurmasīvs, subglaciālās iegultnes ar daudziem ezeriem piem. – Subates ezeru, Āzišķu ezeru, Patmalnieku ezers, Svuiļu ezers, Apsānu ezers, Baltmuižas ezers u.c.

Neskatoties uz ilgstošu lauksaimniecisko darbību, Subates pilsētas lauku teritorijā ir saglabāties daudz mežu, kas aizņem 3761,3 ha, jeb apm. 44% no kopējās apskatāmās teritorijas, lielākie mežu masīvi atrodas pagasta Z, ZR daļā. Izplatītākās koku sugas ir priede, lapu koki un egle.

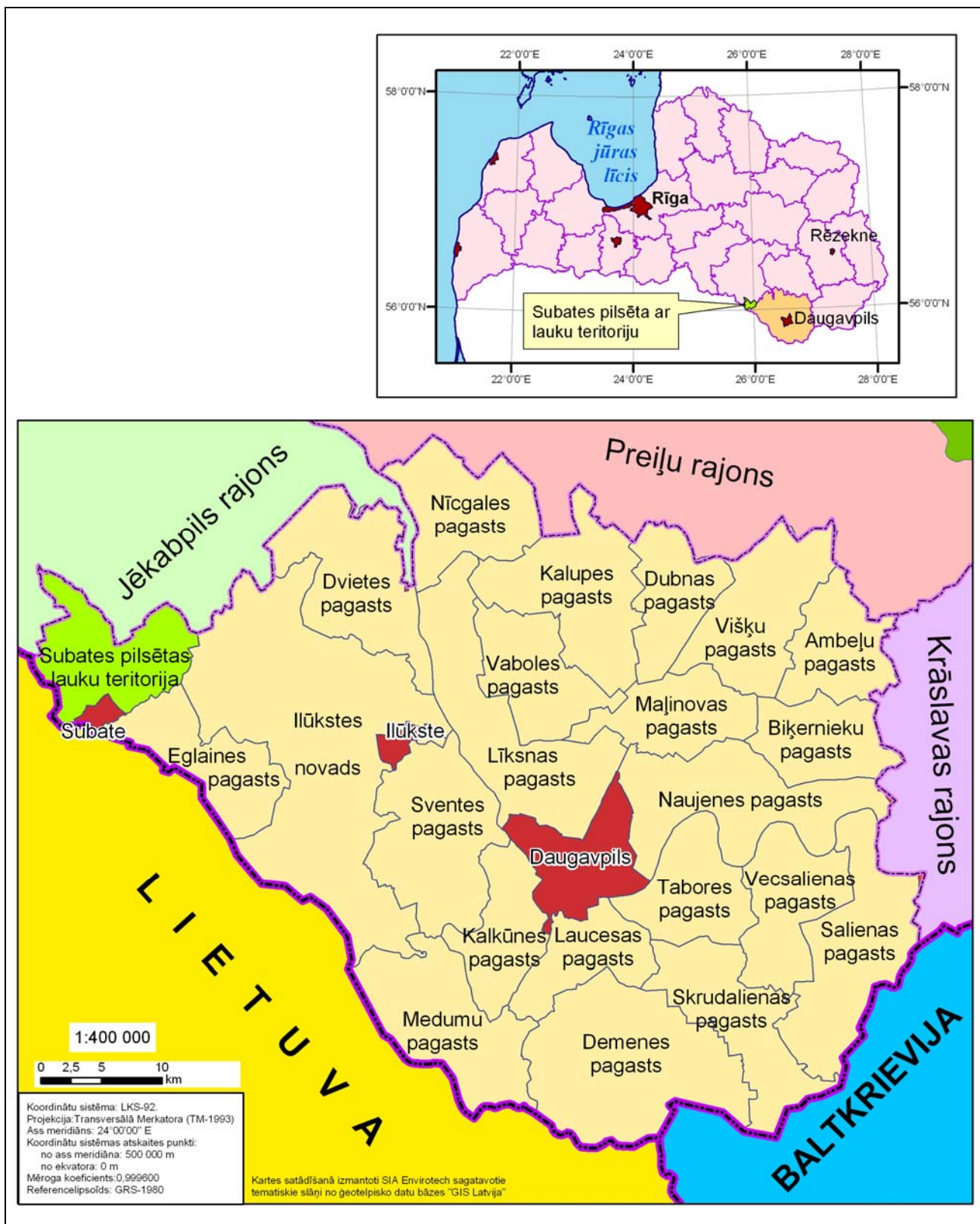
Subates pilsētā ar lauku teritoriju uz 2006.gada 1.janvāri dzīvoja 1174 iedzīvotāji. Vidējais apdzīvojuma blīvums pašvaldībā ir 11,8 iedzīvotāji uz 1 km². Iedzīvotāju nodarbošanās pamatjomas: lauksaimniecība, kokapstrāde, lauku tūrisms, tirdzniecība, valsts un pašvaldību iestādes (izglītība, pašvaldības pārvaldes aparāts, pasta nodaļas, u.c.)

Apskatāmajā teritorijā esošo autoceļu kopgarums sastāda 43,6 km.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju ietvaros atrodas valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis – Paškānu pilskalns, arhitektūras piemineklis - Baltmuižas pils ar parku, mākslas pieminekli – divas krāsnis Baltmuižas pilī. Guļbīnes ceļa mala piemiņas akmens Prodes pagasta padomju varas represiju upuriem.

Subates pilsētā ar lauku teritoriju atrodas 15 īpaši aizsargājami dižkoki.

Ievērojamākie Subates pilsētas ar lauku teritoriju dabas objekti ir dabas liegums: „Baltmuižas purvs”, kas ir iekļauts NATURA 2000 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā.

9.attēls. Subates pilsētas ar lauku teritoriju izvietojums

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
 Paskaidrojuma raksts*

2.2. TERITORIJAS VĒSTURISKĀ ATTĪSTĪBA

12.gs. beigās tagadējā Subates lauku teritorija atradās Sēlijā, 13.gadsimtā tā nonāca Livonijas ordeņvalstī, 1561.g. – Kurzemes un Zemgales hercogistē, 1795.g. – Krievijai piederošajā Kurzemes guberņā. 1820.g. izveidojās Prodes pagasts, 1917.g. Subatei piešķīra pilsētas tiesības (daļējas pilsētas tiesības tai bija piešķirtas jau 1680. un 1887.g.). 1935.g. Prodes pag.platība bija 12 596 ha. 1945.g. Prodes pagastā izveidoja Birznieku, Komjauniešu un Prodes ciemu, bet pagastu 1949.g.likvidēja. Prodes ciemam 1954.g.pievienoja Ilzes ciemu, bet daļu tā teritorijas iekļāva Eglaines ciemā. 1963.g. Prodes ciemu likvidēja, daļu no tā pievienoja Bebrenes ciemam, daļu – Subates pilsētai. 1954.g. Komjauniešu ciemam pievienoja Birznieku ciemu, 1959.g. to pievienoja Subates pilsētai. 1977.g. daļu Subates pilsētas lauku teritorijas iekļāva Eglaines ciemā. Administratīvi teritoriālo pārkārtojumu laikā daļa bijušās Prodes pagasta teritorijas nonāca tagadējo Eglaines un Bebrenes pagastos, bet Subates lauku teritorijā iekļāva nelielu daļu no bijušā Asares pagasta.

2.3. TERITORIJAS ĢEOLOĢISKĀ UZBŪVE

Tāpat kā visā Latvijā, arī Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to ģeoloģisko griezumu veido divi pamatelementi – kristāliskais pamatklintājs un nogulumiežu sega.

Kristāliskā pamatklintāja virsma ieguļ 600 - 620 m zem jūras līmeņa, tajā sastopami augšējā arhaja ieži – hiperstēna, piroksēna, biotīta, silimanīta gneisi, biotīta, biotīta – ragmāņa, plagiomikroklīna granīti, migmatītgranīti. Pamatklintāja iežu vecums un savstarpējā saguluma apstākļi ir vēl nepietiekami izpētīti, tiek uzskatīts, ka to vecums pārsniedz 2700 miljonus gadu.

Nogulumiežos, sākot no senākajiem, visdziļāk iegulošajiem, ir konstatēti venda, kembrija, ordovika, silūra, devona un kvartāra periodu nogulumi. Nogulumiežu segas kopējais biežums sasniedz 780 - 800 m.

Venda slāņkopa veidojusies jūras apstākļos, kad tās baseinā izgulsnējušies dažādgraudaini sarkanbrūni un raibi smilšakmeņi, aleirolīti, māli un gravelīti. Slāņkopas augšdaļā novērojama dēdēšanas garoza, kas veidojusies nogulumiem nonākot sauszemes apstākļos. Venda slāņkopas biežums ir ap 100 m, tās virsma ieguļ pie aptuveni 500 - 520 m zem jūras līmeņa.

Kembrija slāņkopa arī veidojusies jūras apstākļos, tai vairākkārtīgi padziļinoties (transgresējot) un kļūstot seklākai (regresējot). Kembrija nogulumus veido zilganpelēki, zaļganpelēki māli, vāji cementēti smalkgraudaini smilšakmeņi, aleirolīti. Slāņkopas biežums sasniedz ap 100 m.

Ordovika periodā sākās ilgstošs Zemes garozas grimšanas process, kad, ar īslaicīgiem pārtraukumiem, visā Latvijā dominēja jūras baseina apstākļi. Ordovika nogulumus veido pārsvarā dažādi (oolītu, detrita, biomorfi, mālaini) pelēki, zaļganpelēki kaļķakmeņi, sastopami arī merģeļi un mālaini merģeļi. Slāņkopas kopējais biežums sasniedz 180 – 200 m, tās virsma ieguļ aptuveni pie absolūtā augstuma atzīmēm mīnus 220 – 240 m.

Arī *silūra* slāņkopa veidojusies jūras apstākļos. Nogulumus veido pārsvarā zaļganpelēki dolomitizēti vai vāji dolomitizēti merģeļi, mālaini kaļķakmeņi, vietām arī dolomītmerģeļi (domerīti). Silūra slāņkopas biezums pagasta teritorijā ir salīdzinoši neliels – 40 – 50 m.

2.3.1. Pirmskvartāra nogulumu

Pagasta Pirmskvartāla struktūru nosaka *Devona* slāņkopa. Tā ir visapjomīgākā visā nogulumiežu segā, tās kopējais biezums sasniedz ap 300 m. Devona iežiem ir liela nozīme kā nogulumiem, kas veido zemkvartāra virsmu. Devona nogulumu veidojušies dažāda dziļuma un ūdens sāļuma jūras baseinā, tam vairākkārtīgi regresējot un transgresējot.

Pēc Valsts Ģeoloģijas dienesta (pašlaik – VĢMA) 2004. gada datiem ("Pārskats par Daugavpils rajona zemes dziļu resursiem, pazemes ūdeņiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem" (2004.)) Pirmskvartāra nogulumu sadala Subates pašvaldības teritoriju divās gandrīz vienādās daļās:

1. Devona griezumā pašvaldības teritorijā aizsāk Augšdevona *Gaujas* svīta. Tā vienmērīgi klāj lielāku Subates pašvaldības teritorijas daļu – dienvidos, dienvidaustrumos. Svītā sastop dzeltenpelēkus smilšakmeņus, sarkanbrūnus, gaiši zaļganpelēkus, raibus aleirolītus, mālus un aleirītiskus mālus. Nogulumu biezums sasniedz pat 71 metru.
2. Augstāk griezumā ieguļ Augšdevona *Amatas* svīta, kur ir sastopami dzeltenpelēki smilšakmeņi ar sarkanbrūnu aleirolītu un mālu starpslāņiem. Svītas nogulumu biezums sasniedz 15 metrus. Šī svīta dominē pašvaldības ziemeļrietumu daļā.

2.3.2. Kvartāra nogulumu

Kvartāra periodā Latvijas teritoriju vairākkārt klāja kontinentālie ledāji, noārdot un pārveidojot agrāk izveidojušās reljefa formas, kā arī erodējot agrākos nogulumus, un radot jaunus. Nogulumu un reljefu veidojošo procesu raksturu, kvartāra segas ģeoloģiskās uzbūves un mūsdienu reljefa daudzveidību lielā mērā noteica ledāja, īpaši pēdējā, glaciodynamiskā darbība, tā atkāpšanās raksturs un intensitāte.

Pagasta teritorijā lielākā nozīme ir kvartāra nogulumu augšējā slānim – *Augšpleistocēna (Latvijas svītas)* nogulumiem, kas veidojušies pēdējā ledāja un tā kušanas ūdeņu darbības rezultātā. Šo slāni noklāj *Holocēns*. Šajā laikā veidojušies purvu, eolie, aluviālie, deluviālie un avotu nogulumu.

Augšpleistocēna *Glacigēnie* nogulumu veido pašvaldības teritorijas reljefa pamatni. Tie sastāv galvenokārt no sarkanbrūna un brūna morēnas smilšmāla un mālsmilts ar laukakmeņu un oļu piejaukumu. Morēnā sastopami smilts, aleirīta, smilts-grants starpslāņi un lēcas.

Fluvioglaciālie nogulumu sastopami atsevišķos laukumos starp glaciģēnājiem nogulumiem. Tie izplatīti gar pašvaldības teritorijas dienvidu un austrumu robežu un it sevišķi plaši gar Kreunas un Līčupes gultni. Fluvioglaciālos nogulumus veido dažāda rupjuma smilts – grants, bet pagasta teritorijas austrumu daļā arī smilts materiāls. To biezums mainās no dažiem metriem līdz 15 – 20 m.

Limnoglaciālie Latvijas svītas nogulumu sastopami tikai pie pašvaldības rietumu robežas – kur Dienvidsuseja met lokus pie Latvijas-Lietuvas valsts robežai un pie subates pilsētas robežas.

Pašvaldības teritorijā plaši izplatīti Holocēna **Purvu** nogulumu – plašos areālos teritorijas rietumu daļā. Pārsvārā tie ir zemā tipa purvi, kuros sastopama zāļu, koku – grīšļu un koku kūdra.

Ezeru nogulumu pēcdeduslaikmetā veidojušies Subates ezeru ieplakās un to piekrastes daļā. Tie sastāv pārsvārā no smalkgraudainas smilts, reizēm ar grants un oļu piemaisījumu.

2.3.3. Reljefs. Ainavas

Reljefs

Zemkvartāra iežu virsmas, kvartāra nogulumu uzbūves un šo nogulumu veidotā reljefa raksturs, kā arī pašreizējo ģeoloģisko procesu norises īpatnības, ļauj izdalīt ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko apstākļu ziņā samērā viendabīgas teritorijas – glaciomorfoģenētiskos kompleksus. Katrai no šīm teritoriālajām vienībām ir raksturīgs savs reljefa formu kopums un specifiskas ģeoloģiskās uzbūves īpatnības, kas lielā mērā nosaka pārējo dabas apstākļu iezīmes.

Subates pašvaldības teritorijas reljefs ir samērā vienvēidīgs – to visu aizņem **Augšzemes augstienes Ilūkstes pauguraines** sīkpauguri (V. Juškevičs, Latvijas ģeoloģiskā karte, 2003.g.). Bet gar Dvietes upi pie pašvaldības ziemeļu robežas sīkpaugurus nomaina vidēji augsti un augsti pauguri, kas daudz vairāk ir raksturīgs Ilūkstes pauguraines Daugavpils rajona daļai.

Gar pašvaldības teritorijas rietumu robežu parādās **Austrumlatvijas zemienu Aknīstes nolaidenuma** pazīmes.

Ilūkstes pauguraine aizņem Daugavpils rajona dienvidrietumu daļu. Tās pamatā iegul augšdevona Amatas un Gaujas svītas terīgēnie ieži, kuru virsmas absolūtie augstumi mainās no 65 līdz 80m. Pauguraini saposmo daudzi ielejveida iegrauzumi un depresijas, kurās devona slāņkopu virsa dienvidos no Bebreņu pazeminās pat līdz 53 m z.j.l.. Kvartāra segas biezums pārsvārā svārstās 70 - 90 m robežās. Lielāki biezumi (120 un vairāk metru) sastopami ielejveida iegrauzumos, kā arī Sventes masīvā Egļu kalna apkārtnē.

Šajā teritorijā visnenākie zināmie kvartāra nogulumu saistīti ar Lētiņas leduslaikmetu. Tie aizpilda tikai dziļākos iegrauzumus. Dominē aleirītiska smilts, aleirīts un aleirītisks māls, kurus slāņkopas apakšdaļā vietām nomaina ļoti blīva brūna vai pelēkbrūna morēnas mālsmilts. Tās biezums reti pārsniedz 5 - 7 m. Ārpus iegrauzumiem devona iežus sedz gandrīz nepārtraukts no 5 - 6 līdz 15 - 20 m biezs Kurzemes leduslaikmeta morēnas slānis. Morēna ir ļoti blīva, samērā viendabīga, dzeltena vai brūna pelēka, ļoti smilšaina mālsmilts ar relatīvi nelielu rupjāka materiāla

piemaisījumu. Pēc savas krāsas un fizikāli mehāniskajām īpašībām tā labi atšķiras no citu leduslaikmetu morēnām. Kurzemes morēnu savukārt pārklāj līdz 15 m biezas aleirīta, aleirītiskas smilts un aleirītiska māla, retāk dažādgraudainas vai oļainas un granšainas smilts slāņkopas. Ģeoloģiskā griezumā augšējo daļu veido Latvijas leduslaikmeta nogulumu, kuru biežums parasti pārsniedz 50 m, bet augstākajos paugurmasīvos sasniedz pat 90 m. Tie sastāv no dislocētas neviendabīgas, brūnas, sarkanbrūnas vai pelēkbrūnas morēnas mālsmilts un smilšmāla ar līdz 20 m biežām dažādgraudainas, granšainas vai aleirītiskas smilts starpkārtām, īpaši paugurmasīvu pamatnē un kodolos. Pauguraines lielākajā daļā morēna atsedzas zemes virspusē. Tā veido atsevišķas reljefa formas – lēzenus paugurus un paugurainus masīvus, bet bieži 1 - 5 m bieža slāņa veidā daļēji pārklāj fluvioglaciālos nogulumus. Fluvioglaciālie nogulumi sastāv no dislocētām dažādgraudainas un oļainas, granšainas, retāk vāji šķīrotas grants un oļu slāņkopām, nereti ar aleirītiskas smilts un pat smilšainas morēnas ieslēgumiem.

Pašreizējo ģeoloģisko procesu intensitāte ir ļoti maza un tie nerada kaut cik ievērojamas izmaiņas dabiskajā vidē. Pārpurvošanas procesi ir novērojami ierobežotā platībā dziļākajās starppauguru iepakās. Ģruntisūdeņi parasti atrodas dziļāk par 3 - 5 m. Pazemes ūdens horizonti ir pietiekami izolēti un dabiski nosacīti aizsargāti. Pirmais no zemes virsas ekspluatējamais ir Amatas un Gaujas ūdens horizonts. Tā statistiskais līmenis mainās no 100 līdz 140 m v.j.l. Medumu apkārtnē. Ilūkstes pauguraines dienvidaustrumu daļa ietilpst aizsargājamo ainavu apvidū "Augšzeme", kurā atrodas dabas parki "Svente" un "Medumu ezeraine" un dabas liegumi Sventes un Medumu ezeru salas. "Medumu ezeraines" dabas parks ietver Medumu, Lielo Ilgas, Mazo Ilgas un Šķirsteņu ezerus ar apkārtējiem stāvjiem un augstajiem pauguriem, kas apauguši ar skuju un platlapju koku mežiem. Sastopami reti augi. Sventes ezers ir lielākais Augšzemē ar ļoti tīru ūdeni un krāšņām ainavām tā apkārtnē. Rietumos no Ilūkstes atrodas dabas liegums "Pilskalnes Siguldiņa". Tas aptver ielejveidīga pazeminājuma fragmentu ar mežu un ezeru virkni, dabiskām pļavām tā gultnē un mežu puduriem stāvajās nogāzēs.

Subates pašvaldības teritorijas reljefa raksturīgākās iezīmes:

1. Subates pilsētas lauku teritorija, atbilstoši esošajai rajonēšanai (Ramans, Zelcs, 1995), atrodas Augšzemes augstienes Ilūkstes paugurainē, bet rietumu daļa - Austrumlatvijas zemienes Aknīstes nolaidenumā.
2. Kopumā pagasta teritorija ir novietota diezgan augstu virs jūras līmeņa – 120 līdz 140 m v.j.l., atsevišķās vietās sasniedzot 150 m v.j.l. atzīmi.
3. Subates pilsētas lauku teritoriju, ņemot vērā dabas apstākļus un reljefa iezīmes, vispārīgā veidā var sadalīt divās daļās – rietumu un austrumu daļās; zemākā, Austrumlatvijas zemienes Aknīstes nolaidenumā ietilpstošā daļa – Subates pilsētas lauku teritorija uz rietumiem no šosejas Rokišķi – Subate - Aknīste – atrodas 120 līdz 130 m v.j.l., tai ir vienmērīgs kritums ziemeļrietuma virzienā uz Zuju ezeru; augstākā, Augšzemes augstienes Ilūkstes paugurainē ietilpstošā daļa (teritorijas austrumu daļa) – atrodas 130 līdz 145 m v.j.l..
4. Tehnoloģisko apstākļu ziņā sarežģītākais Subates pilsētas lauku teritorijā ir submeridionāli izstiepts vidējpauguru un sīkpauguru masīvs starp Subati un Baltmuižu, kur izvietojušies neregulāras formas dažādi orientēti morēnpauguri, kurus veido augšpleistocēna glaciģēnie nogulumi.

5. Virzienā uz rietumu un austrumu no šī pauguru masīva Subates pilsētas lauku teritorijas virsma iegūst lēzeni viļņotu raksturu, kur atsevišķos plašos pazeminājumos izveidojušies Baltmuižas, Strelķu un Dzilišķu purvi.
6. Salīdzinoši nelielās reljefa formu absolūtā augstuma vērtības nosaka arī nelielu reljefa amplitūdu, respektīvi – augstuma starpību starp teritorijas zemāko un augstāko punktu jeb relatīvo augstumu – Subates pilsētas lauku teritorijā tas ir līdz 52 m.
7. Subates pagasta teritorija galvenie reljefa saposmjuuma elementi ir Subates – Baltmuižas subglaciālā iegultne, Svuiļu iegultne, Kazimirvāles – Patmalnieku subglaciālā iegultne un Dokes ledāja kušanas ūdeņu noteces ieleja, minētās negatīvās reljefa formas ir 100 - 400 m platas, to dziļums sasniedz 10-25 m un to nogāzes ir sengravu un ūdensteču saposmotas.

3.tabula

Subates pilsētas un tās lauku teritorijas augstākās vietas
(pēc Valsts zemes dienesta Kartogrāfijas pārvaldes Latvijas satelītkartes, 2000.g.)

Augstums, m vjl.	Izvietojums pagasta teritorijā
126,8	R, uz DR no Upītēm
134,4	R, uz Z no Juriem
130,9	D, uz R no Vārnišķiem, pie Latvijas-Lietuvas valsts robežas
132,1	D, uz Z no Lakstīgālas
133,5	D, Subates pilsētas ZR daļā
140,7	C, pie Subates pilsētas ZA robežas
144,5	uz A no Mierkalniem
144,6	uz A no Pūpolām
145,5	uz D no Svuiju ezera
150,2	uz A no Ozoliem
132,4	uz Z no Leimaņiem
140,0	uz D no Līgotņiem
141,9	uz DA no Ūdriem
145,8	uz ZA no Roucupes
137,2	uz DR no Rūķiem
140,4	uz R no Marinovas
134,9	starp Zaļeniekiem un Dukātiem

Ainavrajoni. Ainavu vienību tipi

Pēc Latvijas ainavrajonēšanas kartes (K.Ramans, 1990.) Subates pilsēta ar lauku teritoriju atrodas **Augšzemē** - Dienvidsēlijas ārainē.

Pēc O.Nikodemusa Latvijas ainavu kartes Subates pašvaldības teritorijā sastopami šādi ainavu vienību tipi:

1. **Mozaīkveida pauguru un paugurgrēdu ainavas:**

a) *Mežāru morēnas pauguraine.*

Subates pašvaldības teritorijas ainavu raksturīgākās iezīmes:

1. Apskatāmajā teritorijā lielās platības ir raksturīgas mežāres, kur novērojama lauksaimniecībā izmantojamo zemju mija ar mežu masīviem un puduriem.
2. Viens no vērtīgākajiem ainavu sakopojumiem Subates pilsētas lauku teritorijas ainavu segā - daudzie teritorijas centrālās, ziemeļu un dienvidu daļas ezeri ar tiem pieguļošām pļavām, mežiem vai krūmājiem.
3. Mozaīkveidīgi Subates pilsētas lauku teritorijā ir arī purvaines tipa ainavas, kur dominē purvu un mitrāju ainavas, šī tipa ainavām raksturīgs līdzens reljefs. Šādas ainavas raksturīgas zemajiem purviem un mitrājiem, kas ir atrodami galvenokārt starppauguru pazeminājumos un upju ielejās;
4. Dabes ledāja kušanas ūdeņu noteces ielejā un subglaciālajās iegultnēs paveras ainavas, ko veido koridorveida skatu (ielejas krasti apauguši ar kokiem un krūmiem) mija ar panorāmas skatiem (paveras plašs skats uz apkārtni).
5. Noslēgta ainava ap ceļiem, kas radījās renaturalizācijas procesa rezultātā -lauksaimniecībā izmantojamās zemes netiek apstrādāta un aizaug ar krūmājiem.

Pagasta teritorijā sastopamās ainavu tipu raksturojums atbilst to pieņemtajām definējumam:

Pauguraine ir Latvijas augstienēm tipisks sīkkontūrainis, mozaīkveida un estētiski pievilcīgs ainavu vienību tips, kas raksturojas ar lielu bioloģisko un ainavisko daudzveidību. Dažādes uzbūves pauguru un ieplaku mija nosaka ļoti lielu augšņu, mitruma, mikroklimata un augāja kontrastainību. Paugurainei ir tipiska zemes lietojuma veidu daudzveidība un sīkkonturainība. No vizuālās uztveres viedokļa plaši un atklāti skati mijas ar tuviem un noslēgtiem skatiem.

Mežāre ir ainavu vienību tips, kur novērojama lauksaimniecībā izmantojamo zemju mija ar mežu masīviem un puduriem. Reljefs viegli viļņots vai plakans. Mežāres struktūra ir mozaīkveida. Ļoti svarīgi ainavas elementi ir viensētas, dabīgās pļavas un atsevišķi koku puduri (birztaļas). Dominē tuvi un vidēji tuvi skati, kas noslēdzas meža sienā vai viensētu pudurī.

Purvaine ir ainavu vienību tips, kur dominē purvu un mitrāju ainavas. Raksturīgs līdzens reljefs, kā rezultātā ir slikti dabiskās drenāžas apstākļi. Purvaines ainavu vienību tipam iespējams izdalīt divus apakštipus. Pirmajā apakštipā raksturīga nepārveidota augsto purvu ainava un dabisko mitrāju ainava ar lielu bioloģisko daudzveidību. Daudzi unikāli ainavu elementi: akači, purvu salas u.c. Cilvēka saimnieciskās darbības rezultātā vismazāk pārveidotās ainavas Latvijā. Sūnu purvos paveras plaši, tāli skati, kas atduras meža sienā vai purva kupolā. Otrajā apakštipā dominē meliorēta zemo purvu ainavas ar mazu bioloģisko un ainavisko daudzveidību. Dominē atklāti un plaši skati.

Āraīne ir ainavu vienību tips, kur dominē, agroainavas – lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Āraīnes struktūru veido lielu un plašu tīrumu mija ar nelieliem savrupiem meža masīviem un puduriem. Tas ir vistipiskākais līdzenumu kultūrainavas tips, kas veidojies, attīstoties zemkopībai. Meliorācijas rezultātā parasti ainavas dabiskā struktūra stipri pārveidota. Ļoti svarīgi ainavas elementi ar lielu vizuālo un ekoloģisko nozīmi ir lauku apdzīvotās vietas – viensētas un ciemi, kā arī atsevišķi koki, koku puduri un alejas. Dominē atklāti un plaši skati.

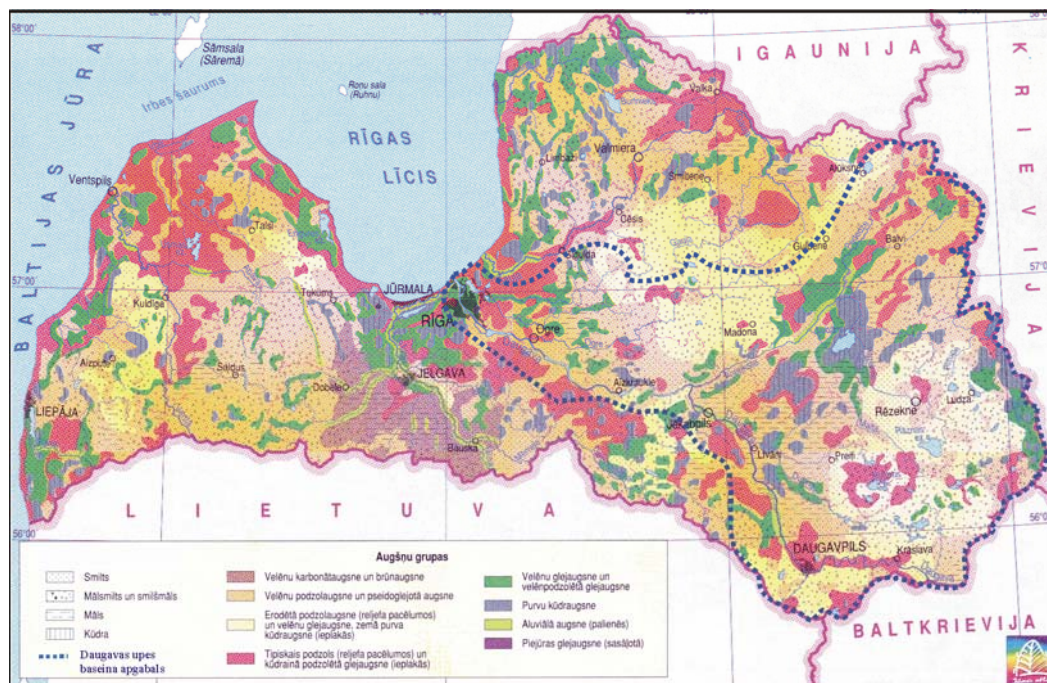
2.3.4. Augsnes

Pēc Latvijas augsņu kartes (sk.attēlu) Subates pašvaldības teritorija varbūt sadalīta šādās augsņu grupu zonās:

- *tipiskais podzols* (reljefa pacēlumos) *un kūdrainā podzolētā glejaugsne* (ieplakās) - pagasta teritorijas dienvidu daļā;
- *velēnu podzolaugsnes un pseidoglejotās augsnes* – pagasta teritorijas ziemeļrietumu daļā;
- *erodētā podzolaugsne* (reljefa pacēlumos) *un velēnu glejaugsne, zemā purva kūdraugsne* (ieplakās) – pagasta teritorijas dienvidrietumu daļā.

Visu teritorijas augsņu struktūra – izteikts mālsmilts un smiltsmāls.

Subates pašvaldības teritorija ietilpst Austrumlatvijas pauguraino augstieņu augsņu rajonā (Āva, 1994), kur augsnes veidojušās uz karbonātu saturošas smilšmāla morēnas, ko bieži vien sedz smiltis un mālsmilts. Šajā reģionā izplatītas vāji un vidēji podzolētas velēnu podzolaugsnes, velēnu glejaugsnes un velēnpodzolētās glejaugsnes, erodētas vāji un vidēji podzolētas velēnu podzolaugsnes, pauguru virsotnēs arī velēnu karbonātaugsnes. Daudz mazākā mērā pagasta teritorijā upju aplūstošajās palienēs un beznoteces ieplakās izveidojušās aluviālās, purvu un glejotās augsnes.

10.attēls. Latvijas augsnes
(Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns, 2003.g.)

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2004.gada datiem ("Pārskats par Daugavpils rajona zemes dzīļu resursiem, pazemes ūdeņiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem" (2004.)) pašvaldības teritoriju pārsvarā klāj augšņu sega ar augstu absorbcijas spēju (mālaina un aleirītiska augsne). Toties gar teritorijas rietumu robežu izplatītas augsnes ar ļoti augstu absorbcijas spēju (kūdraina augsne). Un gar teritorijas austrumu robežu (pārsvarā gar Līčupes gultni) augšņu absorbcijas spēja ir zema vai vidēja. Bet areālos, kur piesārņojums aizturās augsnē uz ilgāku laiku, nav attīstītas infrastruktūras un ievērojamu augsnes piesārņojumu šajās vietās var izraisīt tikai intensīva lauksaimniecība.

2.4. KLIMATS

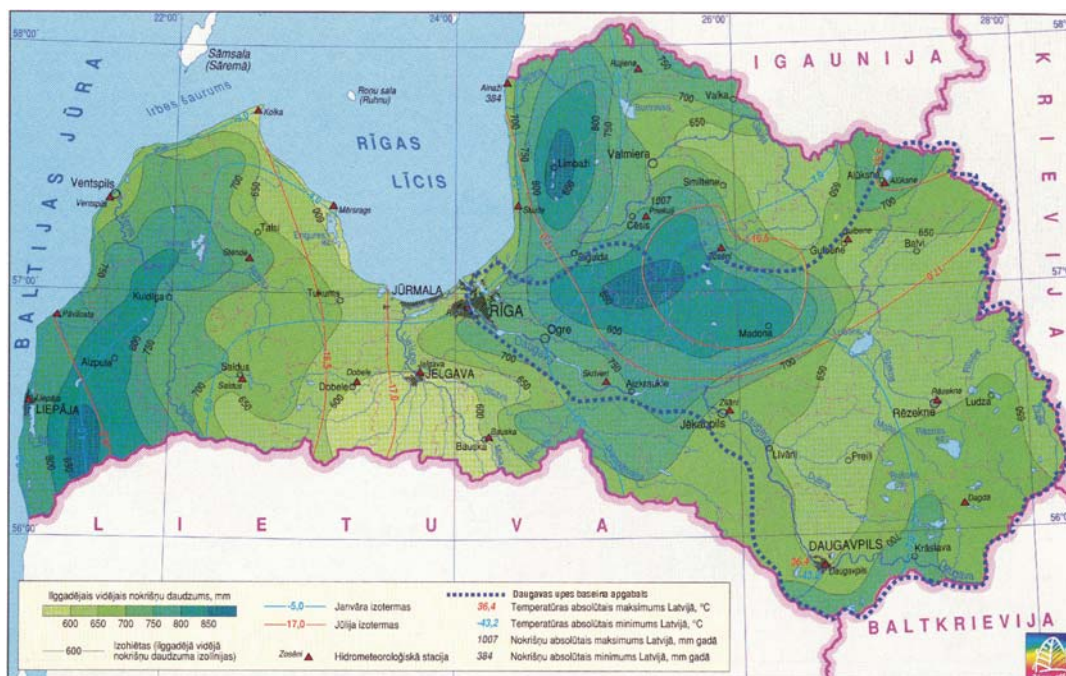
Pamatojoties uz tuvākās hidrometeoroloģiskās stacijas veiktajiem pētījumiem, var konstatēt, ka Subates pašvaldības teritorijai ir raksturīgs mēreni kontinentāls klimats.

Subates pašvaldības teritorija atrodas vidējā Daugavpils rajona izohiētu joslā. Ilggadējais nokrišņu daudzums ir 650-700 mm/gadā. Vidējais sniega segas biezums 20-30 cm. Sniega sega līdz 112 dienām gadā.

Dominējošā ir atlantisko gaisa masu dienvid-rietumu un rietumu pārnese. Visbiežāk nokrišņus atnes dienvidrietumu, ziemeļrietumu un rietumu vēji.

Kopā ar pārējo Daugavpils rajona teritoriju Subates pilsēta ar laiku teritoriju atrodas zonā, kur ir konstatēts absolūtais temperatūras maksimums un minimums Latvijā ($-43,2^{\circ}\text{C}$ un $+36,4^{\circ}\text{C}$).

Aukstākais mēnesis ir februāris, siltākais – jūlijs. Gada vidējā temperatūra $+5,4^{\circ}\text{C}$. Ziemas temperatūru pagasta teritorijā „nosaka” Latvijas janvāra izoterma ar rādītāju $-6,0^{\circ}\text{C}$. Jūlijā ilggadēji novērojamā vidējā temperatūra šajā teritorijā pārsniedz $+17,0^{\circ}\text{C}$. Gada vidējā temperatūra $+5,4^{\circ}\text{C}$.

11.attēls. Latvijas klimatiskā karte
(Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns, 2003.g.)

2.5.DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADŅU TERITORIJAS

Derīgo izrakteņu Subates pašvaldības teritorijā nav daudz. Subates pašvaldības zemes dzīlēs sastopami šādi derīgie izrakteņi:

- dzeramais ūdens,
- gruntsūdeņi,
- kūdra,
- smilts un smilts-grants.

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Toties *valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradņu* Subates pašvaldības teritorijā nav.

2.5.1.Smilts, smilts-grants

Arī Subates pašvaldības teritorijā atrodas smilts atradne – *Pekrastes*, kura atrodas pašvaldības centrālajā daļā, pie autoceļa P73. Bet tā ir salīdzinoši neliela un pēc Daugavpils reģionālās vides pārvaldes datiem kādu jaunu derīgo izrakteņu ieguves aktivitāšu 2004.-2006.gadā Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to nenotika.

2.5.2.Kūdra

1994.gadā Daugavpils rajona teritorijā notika kūdras atradņu meklēšanas un kūdras resursu revīzijas darbi. Šo darba laikā apsektas visas pagasta atradnes, sākot no 2 ha platības, noteikti katras atradnes kūdras krājumi un kvalitāte. Par “kūdras atradni”, pieņemts saukt kūdras iegulas, kuru platība rūpnieciski izmantojamā dziļuma (0,9 m) robežās ir lielākas par 1 ha un to vidējais dziļums ir lielāks par 1 m. Pašvaldības saimnieciskajā dzīvē nozīmīgākie ir purvi, kuru platības ir lielāka par 10 ha. Atradnes, kas mazākas par 10 ha pārsvarā var interesēt zemes īpašniekus, kuru teritorijā konkrētā iegula atrodas.

Subates pašvaldības teritorija ir bagāta ar kūdras krājumiem. Pamatojoties uz Valsts ģeoloģijas dienesta informāciju, kas tika dota Pārskatā par Daugavpils rajona zemes dziļu resursiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem (2004.), pagasta teritorijā var identificēt 13 kūdras atradnes, kuras ir lielākas vai vienādas ar 10 ha (sk.pielikumu). To starpu - *Baltmuižas purvs*” Nr. 14335 (4858) (Subates lauku teritorija), kur platības ir sagatavotas kūdras ieguvei un ieguve aktīvi notiek jau vairākus gadus.

Baltmuižas purvu (Subates lauku teritorija) veido gan augstā, gan pārejas, gan zemā tipa kūdra. Tā platība “0” robežas ir 1318 ha, bet rūpnieciski izmantojamā dziļuma robežās – 927 ha no kuriem augstā tipa 827 ha. Vēl rūpnieciski izmantojamā dziļuma robežās 91 ha aizņem pārejas tipa kūdras iegula un 9 ha – zemā tipa iegula. Kūdras ieguves lauki ierīkoti 200 ha lielā platībā. Atlikuši kūdras krājumi atradnē ir ap 4100 tūkst. t. Zemes dziļu resursu izmantošanas licenci šajā atradnē saņēmusi SIA “Nordtorf”. Licences laukuma platība ir 193 ha. Kūdras iegulas dziļums frēzlaucos ir ap 2,5 m. Firma kūdras ieguves laucos iegūst gan frēzkūdru, gan gabalkūdru.

Baltmuižas purvā ierīkots arī dzērvenāju liegums, kura platība ir 246 ha no kuriem 178 ha ietilpst rūpnieciski izmantojamā dziļuma robežās.

Subates lauku teritorijas kūdras atradnes raksturojas ar to, ka tās satur netikai zema tipa kūdras iegulas (sk.tabulu) un ka lielākās platības aizņem tieši augstā tipa kūdra.

4.tabula

**Subates laku teritorijā esošās kūdras atradnes,
kas satur netikai zema tipa kūdras iegulas
(pēc VGD datiem)**

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Atradnes Nr.	Kūdras iegulu tips
kūdras atradne Nr.14474	satur arī augstā tipa kūdras iegulas (C daļā)
kūdras atradne Nr.14411	satur arī jauktā tipa kūdras iegulas (R daļā)
kūdras atradne Nr.14391	satur pārejas tipa kūdras iegulas
kūdras atradne Nr.14335	pārsvarā satur augstā tipa kūdras iegulas, D daļā ir arī pārejas tipa kūdras iegulas

Starp apstākļiem, kas var apgrūtināt Subates pašvaldības kūdras atradņu izstrādāšanu, var minēt šādus:

- kūdras atradne Nr.14335 – NATURA2000 teritorija dabas liegums „Baltmuižas purvs”; Baltmuižas kapu aizsargjoslas;
- kūdras atradne Nr. 14559 – Vārnišku kapu aizsargjosla DA daļā; Dienvidsusejas aizsargjosla A daļā; Subates pilsētas teritorija A daļā;
- kūdras atradne Nr.14440 – aizsargjosla ap kultūras pieminekli Z daļā; blīvi apbdzīvota teritorija; autoceļu aizsargjoslas;
- kūdras atradne Nr.14494 – Dienvidsusejas aizsargjosla D daļā;
- kūdras atradne Nr.14520 – Gulbenes kapu aizsargjosla ZA daļā; blīvi apbdzīvota teritorija; autoceļu aizsargjoslas.

KOPĒJO INTEREŠU TERITORIJAS:

- kūdras atradne Nr.14411 – ar Ilūkstes novada Bebreņu pagastu;
- kūdras atradne Nr.14335 – ar Jēkabpils rajona Gārsenes pagastu.

2.5.3.Sapropelis

Intensīva sapropeļa atradņu izpēte un izmantošana (galvenokārt augsnes mēslošanai) notika pagājušā gadsimta 80-to gadu beigās. Pēdējos gados interese par sapropeļa atradņu izmantošanu ir atkal pieaugusi, kas saistīta ar iespējamo šīs dabas bagātības eksportu. Šos nogulumus iespējams atklāt arī purvos zem kūdras, bet speciāli pētījumi šajā virzienā Daugavpils rajonā, t.sk. Subates pilsētas lauku teritorijā nav notikuši. Minimālas ziņas par sapropeļa iegulu biežumu purvos apkopotas kūdras atradņu meklēšanas darbu laikā. Informācija par sapropeļa atradēm Subates apkārtnē tika iegūta sistemātisko ezeru sapropeļa atradņu meklēšanas darbu laikā, kas Daugavpils rajonā veikti 1994. gadā. Bet vairākos Subates pašvaldības teritorijas ezeros – Baltāsmuižas (Subates lauku teritorija), Āzišķu (Subate) - sapropelis iegul zem ūdens slāņa, kura vidējais dziļums pārsniedz 5 m, kas nopietni ierobežo iespējas izmantot šīs atradnes. Tādēļ vairāku sapropeļa iegulu raksturojums nav dots. Par perspektīvo izstrādāšanai varētu nosaukt *Patmalnieku* ezera sapropeļa atradnes krājumus.

KOPĒJO INTEREŠU TERITORIJAS:

- *Patmalnieku* – ar Jēkabpils rajona Asares pagastu.

2.6.HIDROĢEOLOĢISKIE APSTĀKĻI

2.6.1.Pazemes ūdeņi

Pagasta teritorija ietilpst Baltijas artēziskajā baseinā, kas ir ūdeni saturošu un ūdeni vāji caurlaidīgu slāņkopu mija. Litoloģiski viendabīgie ūdeni saturošie slāņi, kurus vienu no otra atdala ūdeni vāji caurlaidīgi slāņi (sprostslāņi), veido ūdens horizontus. Blakus iegulošie un hidrauliski saistītie ūdens horizonti tiek apvienoti ūdens horizontu kompleksos.

Gruntsūdens horizonts (augšējais, pastāvīgais ūdens horizonts, kas izveidojies virs ūdensnecaurlaidīgā slāņa) atšķirīgos nogulumos atrodas dažādā dziļumā un ir atšķirīgs. Tā kā virs gruntsūdeņiem nav ūdensnecaurlaidīga slāņa, tad to režīms ir atkarīgs no klimatiskajiem apstākļiem. Ūdens pieplūdi nosaka atmosfēras nokrišņi un virszemes ūdeņu infiltrācija. Gruntsūdeņus papildina arī citu horizontu ūdeņi, ja apakšējais ūdensnecaurlaidīgais slānis nav viendabīgs. Gruntsūdeņos izdala šādus ūdens horizontus: purvu ūdens horizonts, aluviālo nogulumu, limnoglaciālo nogulumu un fluvioglaciālo nogulumu ūdens horizonts.

Ar kvartāra augšējo daļu ir saistīti purvu, aluviālo, limnoglaciālo un fluvioglaciālo nogulumu ūdens horizonti. **Purvu nogulumu ūdens horizonts** atsevišķu laukumu veidā izplatīts visā teritorijā, īpaši plaši areāli sastopami teritorijas rietumu daļā. Kūdra ir ūdeni saturoša, tās biezums mainās no 1,5 - 2,5 m (zemā tipa purvos) līdz 4,0 - 8,0 m (augstā tipa purvos). Horizonta ūdens bagātība ir neliela un tas neatbilst dzeramā ūdens kvalitātes prasībām. Tādēļ praktiski netiek izmantots.

Fluvioglaciālo nogulumu ūdens horizonti sastopami atsevišķos laukumos starp glaciģēnajiem nogulumiem. Tie izplatīti gar pašvaldības teritorijas dienvidu un austrumu robežu un it sevišķi plaši gar Kreunas un Līčupes gultni. To biezums mainās no dažiem metriem līdz 15 – 20 m. Ūdeņi, kuru ieguluma līmenis ir no 1,5 līdz 8,0 m, ir bezspiediena, bet vidējie īpatnējie debiti 2,0 – 4,0 l/sek. Ūdeņus samērā plaši tiek izmanto ūdensapgādei, bieži nelielās saimniecībās kapažējot akās. Pēc ķīmiskā sastāva un kvalitātes šie ūdeņi analogiski limnoglaciālo nogulumu ūdeņiem. Ņemot vērā kvartāra augšējo nogulumu ūdens horizontu mainīgo un nelielo biezumu, kā arī daudzviet to neaizsargātību no piesārņojuma, tā ūdeņi izmantojami tikai atsevišķu zemnieku un nelielu objektu ūdens apgādes vajadzībām.

Limnoglaciālie ūdens horizonti sastopami tikai pie pašvaldības rietumu robežas un pie Subates pilsētas robežas. Ūdens ietveriežus veido smiltis, kuru biezums mainās no dažiem decimetriem līdz 15 m, bet maksimālais biezums 40 – 45 m. Šā horizonta ūdeņi ir bezspiediena, to ieguluma līmenis mainās no 0,5 līdz 21,0 m. Eksploatācijas urbumu īpatnējie debiti 2,0 – 13,0 l/sek. Horizonta ūdeņu ķīmiskais sastāvs atbilst hidroģēnkarbonāta kalcija – magnija, kalcija – nātrija tipam ar mineralizāciju 0,1 – 0,2 g/l un kopējo cietību 1 – 4 mekv/l. Dzelzs saturs 0,02 – 0,3 mg/l, tikai atsevišķos urbumos pārsniedz 1 mg/l. Horizonta ūdens tipa izmaiņas uz hlorīda – hidrokarbonāta tipu ar paaugstinātu mineralizāciju un koncentrāciju liecina par piesārņojumu ar naftas produktiem. Ūdens horizontu plaši izmanto rajona centralizētai un decentralizētai ūdensapgādei, kā arī atsevišķās viensētās akas ierīkotas šajā horizontā.

Kvartāra starpmorēnu nogulumu ūdens horizonti, kurus veido ūdeni saturošas smiltis un smilšainas grants starpslāņi (dažāda vecuma morēnas slāņkopās) ir perspektīvāki ūdensapgādei. Šo

nogulumi ūdeņi daudz labāk aizsargāti no piesārņošanas, un tie uzskatāmi par artēziskiem jeb spiedienūdeņiem. Horizonta statistiskie ūdens līmeņi ieguļ 42 m dziļumā no zem zemes virsas līdz 6 m virs zemes virsas.

Dziļurbumi

Pamatojoties uz Valsts ģeoloģijas dienesta (tagad - Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra) 2004.gada informācijas ("Pārskats par Daugavpils rajona zemes dziļu resursiem, pazemes ūdeņiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem" (2004.)), Subates pašvaldības teritorijā ir identificēti tikai 14 dziļurbumi, no kuriem lielākā daļa nedarbojas.

Pašvaldības dziļurbumi pārsvarā orientēti uz Augšdevona Gaujas svītas (D_{3gi}) ūdens horizontu kompleksu (sk.tabulu).

5.tabula

Subates pilsētas un tās lauku teritorijā ierīkotu ūdens apgādes urbumu raksturojums pēc ūdens horizonta
(pēc VĢMA 2004.gada datiem)

Ūdens ņemšanas horizonts		Urbumu skaits
Devons (D):	Augšdevona Gaujas svīta (D_{3gi})	12
	Vidusdevona Arukilas un Augšdevona Amatas svīta ($D_{2ar} + D_{3am}$)	2

Ūdens kompleksā izvietojies ļoti nevienmērīgi, jo urbumu debiti mainās no 0,5 līdz 4 l/sek.

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2004.gada datiem ("Pārskats par Daugavpils rajona zemes dziļu resursiem, pazemes ūdeņiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem" (2004.)) Arukilas-Amatas ūdenshorizontu kompleksa virsmas ieguvuma dziļums pagasta teritorijā svārstās – no 50 metriem pašvaldības rietumu daļā līdz 100 metriem austrumu daļā.

Urbumu pašvaldībā ir nedaudz, bet tie izvietoti samērā vienmērīgi, veidojot nelielu koncentrāciju Subates pilsētas teritorijā. Arī pašvaldības vecākais urbums (urbums Nr. „Subatē, bij. Sarkanarmijas ielā” – urbšanas gads – 1961) atrodas Subatē.

Pašvaldības teritorijā esošie urbumi nav īpaši dziļi. Urbumu dziļums svārstās no 80 metriem līdz 130 metriem. Dziļākie urbumi ir izvietoti teritorijas ziemeļu daļā:

- Nr. 7178 (ciem. Baltmuiža) – dziļums 130 m;
- Nr. 20897 (f. "Veldres") – dziļums 130 m.

Pēc Subates pilsētas domes informācijas daudzie urbumi nedarbojas un daži pat nav atrodami – sk.tabulu.

6.tabula

Subates pilsētās un tās lauku teritorijā ierīkotu ūdens
Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts

apgādes urbumu izmantošana
(pēc VĢMA 2004.gada datiem, salīdzinājumā ar Subates pilsētas domes datiem)

Adrese	Valsts Ģeoloģijas dienesta DB Nr	Statuss
Rupnieku ciematā	20892	nedarbojās
f. "Slāņi"	20895	nedarbojās
f. "Mikoloki"	20893	nedarbojās
f. "Gulbene"	20896	nedarbojās
f. "Veldres"	20897	nedarbojās
f. "Pulksteņi"	20891	nedarbojās
f. "Grauži"	20894	nav datu
Subatē, Jaunatnes ielā	7177	nav datu
ciem. Baltmuiža	7178	darbojās
Subate, bij. Sarkanarmijas ielā (ūdensgūtne)	7179	nav datu
Subates lauku terit. "Majoroi-Dubulti"	13290	darbojās
Subatē, bij. Sarkanarmijas ielā	13291	nav datu
Subate, Jelgavas ielā (slimnīca)	23562	nav datu
palīgsaimniecība "Rudenāji"	23117	nav datu

Subates pilsētas un tās lauku teritorijā 2005.-2007.g. ierīkoti ūdens apgādes urbumi
(pēc Daugavpils reģionālās Vides pārvaldes 2007.gada 2.puses datiem par izsniegtajiem tehniskajiem noteikumiem)

Gads	Vieta	Objekta raksturojums
27.04.2007	SIA „Dunduru pļavas” un Juris Bergs	Ūdens apgādes artēziskās urbuma ierīkošana s. „Dunduri”, Subates PLT
05.04.2007	Z/s „Vilnīši-1”	Ūdens apgādes artēziskās urbuma ierīkošana s. „Vilnīši”, Subates PLT
05.12.2006	Z/s „Dzeņi”	Artēziskā urbuma ierīkošana s. „Dzeņi”, Subates PLT

Pazemes ūdeņu aizsardzība

Pārsvārā pagasta teritoriju klāj zemas caurlaidības ieži, kuru vidējais biežums sasniedz 50 metrus. Teritorijas ziemeļ-austrumu daļā tā biežums sasniedz 75 metrus. Toties rietumu daļā tas ir

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

tikai 25 metri biezs. Īpaši apdraudēti ir ūdeņi gar pašvaldības dienvidu un austrumu robežu, kur smilts un grants augšnes veido augstas caurlaidības iežu virskārtu. Arī Subates pilsētas lauku teritorijas rietumu daļa ar plašām kūdras nogulumu areāliem nedod pietiekošo pazemes ūdeņu aizsardzību.

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2004.gada datiem ("Pārskats par Daugavpils rajona zemes dziļu resursiem, pazemes ūdeņiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem" (2004.)) uz ziemeļ-rietumiem no Subates pilsētas atrodas plaša augšupejošas pazemes ūdens plūsmas zona, kas ļauj pasargāt pazemes ūdeņus no iespējamā piesārņojuma infiltrācijas dabīgos apstākļos.

RISINĀJUMI:

1. Veicot teritorijas attīstības plānošanu liela uzmanība jāpievērš ūdensapgādes risinājumam attiecīgajā administratīvajā teritorijā, ņemot vērā faktu, ka neizmantoti un neapsaimniekoti ūdens apgādes urbumi ir viens no potenciāli visbīstamākajiem pazemes ūdens piesārņošanas avotiem.
2. Izlemjot turpmāko katra konkrētā ūdensapgādes urbuma apsaimniekošanas kārtību, jāņem vērā:
  - 2.1. urbuma turpmākās izmantošanas perspektīva;
  - 2.2. urbuma tehniskais stāvoklis;
  - 2.3. urbuma atveres un stingra režīma aizsargjoslas sanitārais stāvoklis.

2.6.2. Virszemes ūdeņi

Upju baseinu apgabals

Atbilstoši LR Ūdens apsaimniekošanas likumam Subates pilsētas un tās lauku teritorija ir unikāla ra to, ka tajā ir pārstāvēti kā *Daugavas baseina apgabala* virszemes ūdens objekti, tā arī *Lielupes baseina apgabala* ūdensobjekti.

Daugavas baseina upju tīkla biežība ir vidēji 830 m/km². Atbilstoši Ūdens struktūrdirektīvai (ŪSD) iedalījumam, Daugavas baseina apgabals atrodas 15.ekoreģionā "Baltijas province" un 5.ekoreģionā "Baltijas jūra" (EEK 2000/60/EC). Daugavas baseina apgabals aizņem 27 000 km² jeb 42 % no kopējās Latvijas platības. Daugavu un tās baseina upes ar ūdeni lielā mērā nodrošina nokrišņi. Daugavas baseina hidroloģiskā režīma raksturīgākās īpatnības ir augsti un ilgstoši pali, vasaras - rudens lietus uzplūdumi un pazemināti līmeņi vasaras un ziemas mazūdens periodos. Svarīga nozīme Daugavas baseina ir arī pazemes pietecei. Mazūdens periodos pazemes pietece vidēji dod 30-36% no kopējās gada noteces.

Lielupe ir lielākā Zemgales upe. Tā veidojas lejpus Bauskas, satekot Mēmelei un Mūsai. Jau satecē tā ir 90 m plata ar ūdeņiem bagāta upe. No Bauskas līdz Mežotnei tā plūst pa senleju, kas izveidojusies dolomītos. Lejpus Mežotnes ieleja paplašinās. Upe lēnām plūst pa Zemgales līdzenumu un Piejūras zemieni. Pavasarī, veidojoties ledus sastrēgumiem, Lielupe parasti iziet no krastiem, applūdinot lielas lauksaimniecības zemju platības. Intensīvu nokrišņu rezultātā plūdi iespējami arī vasarā. Lielupes sateces baseina kopplatība ir 17600 km², no tā Latvijā atrodas 8800 km². Lielupes sateces baseinā ir ļoti blīvs upju tīkls. Lielupē ietek vairāk kā 250 pieteku.

Lielbaseins

Latvijas Republikas teritorija ir sadalīta 20 lielbaseinos. Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to ir pārstāvēti 3 šādu lielbaseinu ūdensobjekti:

Lielupes upju baseina apgabalā:

- *Nemunas baseins* (Nemuna ietek Baltijas jūrā Lietuvas teritorijā, bet dēļ tā teritoriālā izvietojuma Latvijas Republikas teritorijā tās baseins ir pievienots Lielupes upju baseina apgabalam; šajā apgabalā ietilpst šādi Subates pašvaldības teritorijas virszemes ūdens objekti, kā Mazais Subates ezers, Lielais Subates ezers, Svuiļu ezers, Āzišķu ezers u.c.);
- *Lielupes baseins.*

Daugavas upju baseina apgabalā:

- *Daugavas augšgals.*

Subates pilsētas un tās lauku teritorijas upju ūdensobjekti

Pamatojoties uz MK noteikumiem Nr.858 „Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību” (19.10.2004.) Valsts ģeoloģijas dienesta teritoriālās struktūrvienības upju baseinu pārvaldes iedalā upes, ezerus, piekrastes un pārejas ūdeņus virszemes ūdensobjektos un nosaka katra ūdensobjekta tipu.

Pēc Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2005.gada datiem subates pilsētā un tās lauku teritorijā ir pārstāvēti 4 upju ūdensobjekti – 2 no Lielupes upju baseina apgabala un 1 no Daugavas upju baseina apgabala (sk. tabulu). Tomēr pašvaldības lielāko daļu aizņem Lielupes upju baseina apgabala ūdensobjekti - L178 (gar pašvaldības dienvidrietumu robežu) un L169 (rietumu, ziemeļu un centrālā daļa). Daugavas upju baseina apgabala ūdensobjekts D489 iekļaujās Subates lauku teritorija ziemeļaustrumu daļā.

7.tabula

Subates pilsētas un lauku teritorijas upju ūdensobjekti
(pēc Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2005.gada datiem)

Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts

Upju baseinu apgabali	Ūdensobjekta kods
Lielupes upju baseina apgabals:	
	L178
	L169
Daugavas upju baseina apgabals:	
	D489

Subates pilsētas un tās lauku teritorijas upju tipi

Pavisam Latvijā noteikti 6 upju tipi, no tiem 2 ir sastopami Subates pašvaldības teritorijā (sk.tabulas un karti):

8.tabula

Subates pilsētas un lauku teritorijas upju tipi (pēc Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2005.gada datiem*)

	Tipa nosaukums	Upju ūdensobjekti		Upju ūdensobjektu skaits
		Lielupes apgabalā	Daugavas apgabalā	
Mazas upes	1.tips Ritrāla tipa maza upe	L178	-	1
Vidējās upes	3.tips Ritrāla tipa vidēja upe	L169	-	1
	4.tips Potomāla tipa vidēja upe	-	D489	1

* “Upju baseinu apgabalu raksturojums. Antropogēno slodžu uz pazemes un virszemes ūdeņiem vērtējums. Ekonomiskā analīze”(Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, 2005.g.)

Potomālām upēm vidējais kritums ir < 1 m/km, straumes ātrums ir < 0,2 m/s. Savukārt ritrālām upēm kritums ir > 1 m/km un straumes ātrums ir > 0,2 m/s.

Katram konkrētajam Latvijas upju tipam ir noteikti dabiskā stāvokļa raksturojošie rādītāji, līdz ar ko var norādīt Subates upju tipu etalonstāvokļa pazīmes (sk. tabulu).

9.tabula

Subates pilsētas un tās lauku teritorijas upju tipu dabisko stāvokli raksturojošie rādītāji (pēc Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2005.gada datiem*)

Indikatīvie	Tips – 1	Tips – 3	Tips – 4
-------------	----------	----------	----------

rādītāji	Strauja ritrāla tipa mazā upe	Strauja ritrāla tipa vidējā upe	Lēna potamāla tipa vidējā upe
1. Bioloģiskās kvalitātes rādītāji			
1.1. Ūdens flora			
1.1.1. Makrofīti			
Spoguļ- virsmas aizaugums (%)	Nekad nepārsniedz 30%	5 – 30%	5 – 30%
Sugu sastāvs	<i>Hildebrandia rivularis, Fontinalis antipyretica, Amblystegium riparium Potamogeton alpinus</i>	<i>Hildebrandia rivularis, Fontinalis antipyretica, Amblystegium riparium Butomus umbellatus f.submersus, Schoenoplectus lacustris f.submersus, Potamogeton praelongus</i>	<i>Potamogeton praelongus, P.lucens, Sium erectum,</i>
Indikatorsuga <i>Potamogeton alpinu</i>	ir	ir	nav
1.2. Bentisko bezmugurkaulnieku fauna			
Saprobītātes indekss	1,0 -1,5	1,1 – 1,6	1,3 – 1,8
1.3. Zivju fauna			
Šenona indekss	0,5 – 1,1	0,5 – 1,6	0,5 – 1,6
Dabiski raksturīgo sugu skaits	>2 no raksturīgajām sugām: <i>Salmo trutta, Lampetra spp., Phoxinus phoxinus, Noemacheilus barbatulus</i>	>5 no raksturīgajām sugām: <i>Phoxinus phoxinus, Noemacheilus barbatulus, Salmo trutta, Cottus gobio</i>	>5 no raksturīgajām sugām: <i>Gobio gobio, Phoxinus phoxinus, Noemacheilus barbatulus, Cottus gobio, Esox lucius</i>
Vecuma struktūra	Tipiska	Tipiska	Tipiska
Jūtīgo sugu klātbūtne	Vismaz 2 no: <i>Lampetra spp., Salmo trutta</i>	Vismaz 2 no: <i>Salmo trutta, Lampetra spp., Esox lucius, Alburnoides bipunctatus</i>	Vismaz 1 no: <i>Esox lucius, Alburnoides bipunctatus</i>
Anomāliju, saslimšanu un	<2%	<2%	<2%

parazītu līmenis (%)			
3. Ķīmiskie un fizikāli – ķīmiskie rādītāji			
3.1. Vispārējie elementi			
Skābekļa nosacījumi			
Izšķīdušais skābeklis, (mg/l) (minimālā koncentrācija)	>8	>8	>7
BSP5 (mg/l)	<2,0	<2,0	<2,0
Biogēnie elementi			
Pkop (mg/l)	<0,04	<0,05	<0,06
Nkop (mg/l)	<1,5	<1,8	<2
N-NH4 (mg/l)	0,09	0,09	<0,16

* pēc "Upju baseinu apgabalu raksturojums. Antropogēno slodžu uz pazemes un virszemes ūdeņiem vērtējums. Ekonomiskā analīze" (Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, 2005.g.)

Ūdenstece

Subates pilsētā un tās lauku teritorijā atrodas daudz upju un upīšu: Dienvidsusēja, Dviete, Dobe, Prode, Līcupe, Lapines upīte, Ilzupīte, Rūcupe u.c. Daudzu nosaukto upīšu tecējums ir mākslīgi pārveidots, galvenokārt iztaisnojot to gultnes. Šīs teritorijas garākā un ūdeņiem bagātākā upe ir Dobe.

10.tabula

Lielākās Subates pašvaldības teritorijas upes (uz VZD datu pamata)

Upes nosaukums	Administratīvās teritorijas, kuras tā šķērso Daugavpils rajona robežās	Kopējais garums, km	Ietekas vieta
Dviete	Dvietes pagasts, Ilūkstes novads, Subate ar lauku teritoriju	33	Berezauka
Dobe	Subate ar lauku teritoriju	13	Dienvidsusēja
Līcupe (Prode)	Ilūkstes novads, Eglaines pagasts, Subate ar lauku teritoriju	10	Kreuna

Dienvidsusēja	Subate	114	Mēmele
---------------	--------	-----	--------

11.tabula

Daugavpils rajona publisko ezeru un upju saraksts
(pēc LR Civillikuma I Pielikuma (1102.pantam))
2.Publiskās upes

Nr. p.k.	Upes nosaukums	Posma robežu apraksts
1.	Dienvidsusēja (Susēja)	posmā pa Latvijas-Lietuvas robežu

12.tabula

Subates pašvaldības teritorijas ūdensteces
(uz VZD datu pamata)

Ūdensteces nosaukums	Ūdensteces izvietojums pagasta teritorijā
Dviete	gar Z robežu
Dobe	gar Z robežu, C
Līčupe (Prode)	gar A, DA robežu
Dienvidsusēja (Susēja)	gar R robežu, D
Čulgene	D
Dzirnavupīte	DA
Lapenes upīte	CA
Rūcupe (Roucupe)	ZA

Ūdenstilpes

Subates pilsētas lauku teritorija ir diezgan bagāta ar ezeriem - to skaits pārsniedz 15, taču lielākā daļa no tiem ir salīdzinoši nelieli – spoguļa platība ir zem 10 ha.

Pie lielākajiem ezeriem pieder Lielais Subates, Āzišķu un Patmalnieku ezeri. Par dziļāko uzskatāms Baltmuižas ezers – tā maksimālais dziļums ir 32,5 m.

Subates pilsētas lauku teritorijas iekšējie ūdeņi tiek izmantoti aktīvai atpūtai, makšķerēšanai, zvejai, medībām. Ezeru, ūdenskrātuvju un upju termiskais režīms nosaka arī to piemērotību peldvietu ierīkošanai. Reljefs un iekšējie ūdeņi ir piemēroti dabas tūrisma (ekotūrisma), zinātniskā un izziņas tūrisma attīstīšanai.

13.tabula

**Subates pilsētas un lauku teritorijas
ezeru izmantošanas rekomendācijas**
(pēc LVA Ezeru pasu datiem)

Ūdenstilpes nosaukums	Izmantošanas rekomendācija
Āzišķu	atpūtai
	sporta makšķerēšana
Kazimirvaldes	atpūtai
	apūdeņošana
	sporta makšķerēšana
Patmalnieku-Vanagu	atpūtai
	sporta makšķerēšana
	zivsaimniecībai
L.Subates	atpūtai
	apūdeņošana
	sporta makšķerēšana
M.Subates	apūdeņošana
	sporta makšķerēšana
Svuiļu	atpūtai
	apūdeņošana
	sporta makšķerēšana

14.tabula

**Subates pilsētas un lauku teritorijas
ezeros sastopamās zivis/putni**
(pēc LVA Ezeru pasu datiem)

Ūdenstilpes nosaukums	Sastopamās zivis/putni
Āzišķu	raudas
	asari
	līdakas
	plauži
	dūkuri
Kazimirvaldes	raudas

	asari
	līdakas
	līņi
	karūsas
	vēži
	pīles
Patmalnieku-Vanagu	raudas
	asari
	līdakas
	līņi
	plauži
	sarkanspures
	vēdzeles
L.Subates	vēži
	raudas
	asari
	līdakas
	ķīši
	plauži
M.Subates	vēdzeles
	raudas
	asari
	līdakas
Svuiļu	plauži
	raudas
	asari
	līdakas
	līņi
	karūsas
	dūkuri

Publiskās ūdenstilpnes

Subates pilsētas teritorijā ir 2 ezeri, kuriem ar LR Civillikumu ir noteikts *publiskā ezera* statuss.

15.tabula

Daugavpils rajona publisko ezeru un upju saraksts (pēc LR Civillikuma I Pielikuma (1102.pantam)) 1.Publiskie ezeri

Nr.p.k.	Ezeru nosaukums	Administratīvā teritorija	Platība, ha
----------------	------------------------	----------------------------------	--------------------

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

1.	Lielais Subates ezers	Subates pilsēta (ar lauku teritoriju)	51,0
2.	Mazais Subates ezers	Subates pilsēta (ar lauku teritoriju)	22,0

Pamatojoties uz MK noteikumiem Nr.858 „Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību” (19.10.2004.) Valsts ģeoloģijas dienesta teritoriālās struktūrvienības upju baseinu pārvaldes iedala ezerus virszemes ūdensobjektos un nosaka katra ūdensobjekta tipu. Tomēr Subates pašvaldības teritorijas ūdenstilpes savas nelielas platības dēļ neietilpst Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras Ezeru ūdensobjektu sarakstā (Upju baseina apgabalu raksturojums. Antropogēno slodžu uz pazemes un virszemes ūdeņiem vērtējums. Ekonomiskā analīze. Pielikums 1.1.3./1. Ezeru ūdensobjektu saraksts. (2004.)).

Lielākie ezeri ir Lielais Subates (51 ha), Mazais Subates (51,2 ha, no tiem Latvijas teritorijā 18,3 ha), Āzišku (26,3 ha), Baltmuižas (9,2 ha), Pazarišku (3,3 ha), Mācītājezers (2,2 ha), Kaļķīšu (1,8 ha), Bebru (1,1 ha), Patmalnieku (26 ha), Vārkavas (3,5 ha), Dubiķis (2,7 ha), Sveikatas (1 ha), Svuiļu (11,4 ha), Strazdu (1,7 ha), Ancānu, Guļbines, Kažentāku (<1 ha) u.c.

<p><i>Lielais Subates ezers</i> (<i>Subates ezers, Lielais Subatas ezers</i>)</p>	 <p>12.attēls.Lielais Subates ezers. (Foto © V.Licīte)</p>
<p>Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)</p>	<p>22009</p>
<p>Izcelsme</p>	<p>subglaciālais</p>
<p>Hidroloģiskais režīms</p>	<p>caurtece</p>
<p>Juridiskais statuss</p>	<p>publisks</p>
<p>Vidējais dziļums</p>	<p>7,7 m (pēc 1972.gada datiem)</p>
<p>Sateces baseins</p>	<p>Nemuna</p>
<p>Ietek</p>	<p>Strauts uz Āzišku ezeru, strauts no Mazā Subates ezera</p>
<p>Iztek</p>	<p>Strauts uz Kreunas upīti</p>
<p>Ietekošo strautu skaits</p>	<p>3</p>

Zivis (pēc VMPI 1975.gada datiem)	Rauda, asaris, līdaka, plaudis, ķāsis, vēdzele
-----------------------------------	--

<p><i>Mazais Subates ezers</i> <i>(Subates ezers, Mazais Subatas ezers, Subotas ezers)</i></p>	 <p>13.attēls.Mazais Subates ezers. (Foto © V.Līcīte)</p>
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	22004
Izcelsme	subglaciālais
Hidroloģiskais režīms	noteces
Juridiskais statuss	publiskis
Vidējais dziļums	9 m (pēc 1972.gada datiem)
Sateces baseins	Nemuna
Ietek	robežgrāvis
Iztek	Strauts uz Lielo Subates ezeru
Zivis (pēc VMPI 1975.gada datiem)	Rauda, plaudis, līdaka, asaris

<p><i>Āzišku ezers</i> (<i>Āzišku ezers, Agišku ezers, Baļunovka ezers</i>)</p>	 <p>14.attēls.Āzišku ezers. (Foto © V.Līcīte)</p>
<p>Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)</p>	<p>22008</p>
<p>Izcelsme</p>	<p>subglaciālais</p>
<p>Hidroloģiskais režīms</p>	<p>caurteces</p>
<p>Vidējais dziļums</p>	<p>6,3 m (pēc 1972.gada datiem)</p>
<p>Sateces baseins</p>	<p>Nemūna</p>
<p>Ietek</p>	<p>Strauts uz Lielo Subates ezeru</p>
<p>Ietekošo strautu skaits</p>	<p>1</p>
<p>Zivis (pēc VMPI 1975.gada datiem)</p>	<p>Asaris, rauda, līdaka, plaudis</p>

<p><i>Baltmuižas</i> (<i>Baltāsmuižas ezers, Balta ezers</i>)</p>	 <p>15.attēls.Baltmuižas ezers. (Foto © V.Līcīte)</p>
<p>Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)</p>	<p>38009</p>
<p>Hidroloģiskais režīms</p>	<p>subglaciālais</p>
<p>Maksimālais dziļums</p>	<p>32,5 m (pēc LVA datiem)</p>

Sateces baseins	Lielupe
Iztek	Noteka uz Kaļķišu ezeru

<i>Pazarišku (Pazares)</i>	
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	22005
Izcelsme	subglaciālais
Hidroloģiskais režīms	caurtece
Maksimālais dziļums	18,0 m (pēc 1994.gada datiem)
Sateces baseins	Nemuna
Iztek	strauts
Ietekošo strautu skaits	1

<i>Kaļķišu (Kaļķišu, Kalkišu)</i>	
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	38010
Izcelsme	subglaciālais
Hidroloģiskais režīms	caurtece
Sateces baseins	Lielupe
Ietek	Noteka uz Baltmuižas ezeru
Iztek	Noteka uz Mācītājezeru

<i>Bebru (Reinišku)</i>	
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	22006
Izcelsme	subglaciālais
Sateces baseins	Nemūna

<i>Patmalnieku (Vanagu)</i>	
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	38006
Izcelsme	subglaciālais
Hidroloģiskais režīms	caurtece
Vidējais dziļums	3,8 m (pēc 1972.gada datiem)

Sateces baseins	Lielupe
Iztek	Dobe
Zivis (pēc VMPI 1975.gada datiem)	Rauda, asaris, līdaka, rudulis, plaudis, līnis, vēdzele, vēži

<i>Vārkavas</i> <i>(Varkovas, Dobene)</i>	
	16.attēls.Vārkavas ezers. (Foto © V.Līcīte)
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	38007
Izcelsme	subglaciālais
Hidroloģiskais režīms	caurtece
Maksimālais dziļums	9 m (pēc 1998.gada datiem)
Sateces baseins	Lielupe
Ietek	Dobe
Iztek	Dobe

<i>Dubiķis</i> <i>(Dubiķa ezers, Dubiķu ezers, Gulbenes ezers)</i>	
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	38004
Sateces baseins	Lielupe
Iztek	strauts

<i>Sveikatas</i>	
-------------------------	--

<i>(Sveikala)</i>	
Izcelsme	subglaciālais
Hidroloģiskais režīms	caurtece
Iztek	Strauts uz Patmalnieku ezeru

<i>Svuiļu (Svullu ezers)</i>	 <p>17.attēls.Svuiļu ezers. (Foto © V.Līcīte)</p>
Izcelsme	subglaciālais
Hidroloģiskais režīms	caurtece
Vidējais dziļums	5 m (pēc 1972.gada datiem)
Sateces baseins	Nemūna
Ietekošo grāvju skaits	1

<i>Strazdu (Strazdiņu, Strodu ezers)</i>	
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	38012
Sateces baseins	Lielupe

<i>Apsānu (Aksānu)</i>	
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	22002
Izcelsme	subglaciālais
Hidroloģiskais režīms	caurtece
Sateces baseins	Nemuna
Ietek	Noteka no Baltišķu ezera

Iztek	Noteka uz Kreunu
-------	------------------

<i>Prodes (Apsānu)</i>	
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	22003
Izcelsme	subglaciālais
Hidroloģiskais režīms	caurtece
Sateces baseins	Nemuna
Iztek	Strauts uz Kreunu

<i>Batišku (Batišku)</i>	
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	22001
Izcelsme	subglaciālais
Hidroloģiskais režīms	noteces
Sateces baseins	Nemūna
Iztek	Noteka uz Apsānu ezeru

<i>Zuju ezers (Zūjas ezers, Zujas ezers)</i>	
	18.attēls.Zuju ezers. (Foto © V.Licīte)
Latvijas ūdenstilpju klasifikatora kods (uz 1998.g.)	38015
Hidroloģiskais režīms	caurteces
Vidējais dziļums	4,8 m (pēc 1972.gada datiem)
Sateces baseins	Lielupe
Ietek	Dobe

Izteik	Dobe
Zivis (pēc VMPI 1975.gada datiem)	Asaris, rauda, līdaka

<i>Subates dzirnavezers</i>	
Izcelsme	Mākslīgs, uzpludināts
Pašreizējais stāvoklis (uz 1984.gadu)	neeksistē

2.7. PURVI

Purvainas zemes pagasta teritorijā pārsvarā atrodas meža zonās. Pēc Valsts meža dienesta datiem Subates pašvaldības teritorijas meža zemēs pārplūstoši klajumi aizņem 12% no pagasta meža zemju kopplatības (pēc VMD datiem uz 2004.gada aprīļa sākumu).

Purvi atsevišķu laukumu veidā izplatīti visā teritorijā, īpaši plaši areāli sastopami teritorijas rietumu daļā. Kūdra ir ūdeni saturoša, tās biežums mainās no 1,5 - 2,5 m (zemā tipa purvos) līdz 4,0 - 8,0 m (augstā tipa purvos).

Lielākie purvi atrodas Subates pilsētas lauku teritorijas rietumu daļā - augstais *Baltmuižas purvs* (1014 ha) un zemais *Subates purvs* (125 ha).

Baltmuižas purvs tiek uzskatīts par lielāko purvu Daugavpils rajonā. Kā kūdras izstrādes lielākie lauki Daugavpils rajonā ir fiksēti tieši Baltmuižas purvā. Bet purvs ir arī nozīmīgs elements dabas liegumā „Baltmuižas purvs” (NATURA 2000 teritorija). 1996.gadā Latvijas dabas fonda projekta „Latvijas nozīmīgāko purvu inventarizācija un izvērtējums” ietveros tika vākti dati par veģetāciju, augu un putnu sugām Latvijas purvos, tajā skaitā bija apsekots Baltmuižas purvs (sk.tabulas), uz kā pamata tika dots vispārīgais Dienvidaustrumu Latvijas daļas purvu raksturojums.

16.tabula

Dienvidaustrumu Latvijas apsektie purvi: Subates lauku teritorija
(pēc LDF projekta „Latvijas nozīmīgāko purvu inventarizācija un izvērtējums” datiem)

Apsekošanas objekts	Administratīvā teritorija	Platība, ha	ĪADT	Iepriekšēja drenāža	Iepriekšējs kūdras izgriezums
Baltmuižas purvs	Subates lauku teritorijas	1014	+	+	+

Purvu veģetācija Dienvidaustrumu Latvijas apsektos purvos: Subates lauku teritorija
(pēc LDF projekta „Latvijas nozīmīgāko purvu inventarizācija un izvērtējums” datiem)

Apsekošanas objekts	Administratīvā teritorija	Purva veģetācija:		Pauguru/ dobumu komplekss	Aizsargāja mās augu sugas
		ombr otrofi	miner otrofi		
Baltmuižas purvs	Subates lauku teritorijas	+	-	+	+

Austrumu daļā lielākie purvi ir *Dzilišķu* pārejas *purvs* (347 ha) un *Strelķu purvs* (124 ha).

Subates pilsētas lauku teritorijas lielākie purvi
(pēc Subates pilsētas doems datiem)

Purva nosaukums	Platība, ha	Citas piezīmes
Baltmuižas (Boltmuižas) purvs	1024	augstais
Subates purvs	125	zemais
Dzilišķu (Kaulenīcas-Zīlišķu) purvs	347	pārejas

TURPMĀKĀS IZPĒTES TERITORIJAS:

- Precizēt pagasta teritorijas purvu robežas

2.8.MEŽI

2.8.1.Vispārējais apraksts

Pēc Valsts meža dienesta 2004.gada datiem meža zemes sastādīja 44% no Subates pašvaldības teritorijas kopējās platības (4363,1 ha).

19.tabula

Subates pašvaldības teritorijas meža zemju platība
(uz 2004.gadu pēc VMD datiem)

Mežs, ha	Meža zemes kopā, ha	Meža zemju kopplatība attiecībā pret pašvaldības kopplatību, %
3761,3	4363,1	44

Lielākie meža masīvi koncentrējas gar pagasta teritorijas rietumu un austrumu robežu.

20.tabula

Subates pašvaldības teritorijas lielāko meža masīvu izvietojums
(pēc Valsts zemes dienesta Kartogrāfijas pārvaldes Latvijas satelītkartes, 2000.g.)

Pagasta teritorijas daļa	Meža masīva nosaukums
R	Baltmuižas pūrs
	Vilku salas
	Paradīzes dārzs
	Deksnis
	Āžu mugura
	Dauburu mežs
	Ērgļu mežs
	Meža muiža
	Subates purvs
	A
Raubišķis	
Kauline	
Vecums	
Amacišķis	
Marinovas mežs (Dziļišķu purvs)	

21.tabula

Subates pašvaldības teritorijas meža zemes sadalījums pa zemes kategorijām
(uz 2004.gadu pēc VMD datiem)

Mežs	Purvi	Lauces	Pārplūstoši klajumi	Zem infrastruktūras objektiem	Kopā
3685,6	502,5	46,6	17,4	35,3	4287,4

Darbību Daugavpils rajona meža teritorijās pārvalda Valsts meža dienesta Dvietes virsmežniecība, kuras funkciju veikšanu Subates pašvaldības teritorijā nodrošina Naujenes mežniecība.

Pagasta meži nodrošināti ar samērā labi attīstītu ceļu tīklu un atrodas netālu no lielām maģistrālēm, kas atvieglo mežu apsaimniekošanu. Pagasta meži vairāk ir derīgi aktīvas atpūtas pakalpojumu attīstībai.

2.8.2. Mežu sadalījums pēc īpašuma piederības

Mežu apsaimniekotājus sadala 2 pamatkategorijās - *valsts* un *pārējie*. Subates pašvaldības teritorijā meža zemes pārsvarā ir valsts īpašums (sk.tabulu).

22.tabula

Subates pilsētas un tās lauku teritorijas meža zemju platība
(pēc VMD datiem uz 2004.gada aprīli)

	Meža zemju iedalījums				Kopā, ha
	Valsts, ha	% no meža zemju kopplatības	Pārējie, ha	% no meža zemju kopplatības	
Subate	0	0	75,7	100	75,7
Subates lauku teritorija	2515,9	59	1771,5	41	4287,4

23.tabula

Subates lauku teritorijas meža zemes sadalījums pa zemes kategorijām
(uz 2004.gadu pēc VMD datiem)

Meža iedalījums	Mežs	Purvi	Lauces	Pārplūstoši klajumi	Zem infrastruktūras objektiem	Kopā
Valsts	1934,2	502,5	29,8	14,1	35,3	2515,9
Pārējie	1751,4	0,0	16,8	3,3	0,0	1771,5
Kopā	3685,6	502,5	46,6	17,4	35,3	4287,4

Valsts mežus Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to apsaimnieko VAS „Latvijas valsts meži” struktūrvienība – Dienvidlatgales mežsaimniecības Sventes mežniecība. Valsts mežos aktīvi notiek bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un meža infrastruktūras attīstības pasākumi. Meža

apsaimniekošana šajos iecirkņos notiek nenoplicinošā ilgtspējīgā veidā (nenocērtot vairāk par faktisko pieaugumu). Visas valsts meža platības tiek izmantotas mednieku formējumiem. Valsts mežu teritorijās nav plānota zemes transformācija vai zemes lietošanas mērķa maiņa.

2.8.3.Meža augšanas apstākļu tipi

Meža augšanas apstākļu tipu klasifikāciju Latvijā nosaka Ministru kabineta 2003.gada 15.aprīļa noteikumi Nr.169 "Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi". Viena meža augšanas apstākļu tipa mežaudzēs piemēro vienveidīgus meža apsaimniekošanas principus.

24.tabula

Subates pilsētas meža augšanas apstākļu tipa grupas un tipi (uz 2004.gadu pēc VMD datiem)

Meža augšanas apstākļu tipa grupa un tips	Platība, ha
<i>Mežaudzes uz sausām minerālaugsnēm:</i>	
sils	0,0
mētrājs	1,4
lāns	23,4
damaksnis	14,3
vēris	8,9
gārša	0,0
Sausieni kopā:	48,0
<i>Mežaudzes uz slapjām minerālaugsnēm:</i>	
grīnis	0,0
slapjais mētrājs	0,0
slapjais damaksnis	0,0
slapjais vēris	9,9
slapjā gārša	0,0
Slapjaiņi kopā:	9,9
<i>Mežaudzes uz slapjām kūdras augsnēm:</i>	
purvājs	0,0
niedrājs	1,9
dumbrājs	15,6
liekņa	0,0
Purvaiņi:	17,5

<i>Mežaudzes uz nosusinātām minerālaugsņēm:</i>	
viršu ārenis	0,0
mētru ārenis	0,0
šaurlapju ārenis	0,0
platlapju ārenis	0,0
Āreņi kopā:	0,0
<i>Mežaudzes uz nosusinātām kūdras augsņēm:</i>	
viršu kūdrenis	0,0
mētru kūdrenis	0,0
šaurlapju kūdrenis	0,3
platlapju kūdrenis	0,0
Kūdreņi kopā:	0,3
KOPĀ:	75,7

25.tabula

Subates lauku teritorijas meža augšanas apstākļu tipa grupas un tipi
(uz 2004.gadu pēc VMD datiem)

Meža augšanas apstākļu tipa grupa un tips	Platība, ha
<i>Mežaudzes uz sausām minerālaugsņēm:</i>	
sils	0,0
mētrājs	1,1
lāns	31,2
damaksnis	392,1
vēris	1468,7
gārša	55,1
Sausieņi kopā:	1948,2
<i>Mežaudzes uz slapjām minerālaugsņēm:</i>	
grīnis	0,0
slapjais mētrājs	3,5
slapjais damaksnis	115,7
slapjais vēris	246,9
slapjā gārša	1,4
Slapjaini kopā:	367,5
<i>Mežaudzes uz slapjām kūdras augsņēm:</i>	
purvājs	232,6
niedrājs	338,6
dumbrājs	286,1
liekņa	25,6
Purvaini:	882,9
<i>Mežaudzes uz nosusinātām minerālaugsņēm:</i>	
viršu ārenis	0,0

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

mētru ārenis	0,0
šaurlapju ārenis	35,5
platlapju ārenis	26,8
Āreņi kopā:	62,3
Mežaudzes uz nosusinātām kūdras augsnēm:	
viršu kūdrenis	6,9
mētru kūdrenis	40,8
šaurlapju kūdrenis	170,7
platlapju kūdrenis	206,3
Kūdreni kopā:	424,7
KOPĀ:	3685,6

Meži gan Subates pilsētas teritorijā, gan apkārt tai pārsvarā ir *sausieņi*. Tie aizņem 53% no visas pašvaldības teritorijā esošā meža kopplatības (sk.tabulu). Līdz ar to, ka Subates apkārtņē purviem ir samērā liela nozīme, purvaiņi un kūdreni ir samērā izplatītas meža augšanas apstākļu tipa grupas Subates pilsētas un lauku teritorijā – 24% un 11% no visas pašvaldības teritorijā esošā meža kopplatības.

2.8.4.Koku sugas. Koksnes resursi

Subates pašvaldības teritoriju bagāti klāj *priežu meži*, tie aizņem 66% no visas pašvaldības mežaudzes platības. Otrā izplatītākā koku suga Subates mežos – *bērzs*, kam „pieder” 17% no visas pašvaldības mežaudzes platības (sk. tabulu).

Mīksto lapu koku mežaudzes sastāda tikai 24% no pagasta mežaudzes kopējās platības.

26.tabula

Subates pašvaldības teritorijas koku sugas mežu platībās
(uz 2004.gadu pēc VMD datiem)

Koku suga	Mežaudžu platība, ha	Koksnes krāja, m ³
Priede	2156,0	536315,0
Egle	306,8	83847,0
Lapegle	0,2	71,0
Citi skujkoki	0,5	125,0
Skujkoki kopā	2463,5	620358,0
Bērzs	551,6	95899,0
Melnalksnis	67,5	13460,0

Apse	17,0	3988,0
Baltalksnis	123,9	22404,0
Citi mīkstie lapu koki	5,2	463,0
Mīkstie lapu koki kopā	765,2	136214,0
Ozols	3,1	181,0
Osis	25,1	6156,0
Citi cietie lapu koki	12,2	2787,0
Cietie lapu koki kopā	40,4	9124,0
Mežaudze	3269,1	765696,0
Izcirtumi	39,0	
Iznīkusi audze	0,9	
Bojāta audze	9,0	

Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to valdošā koku suga ir *priede* - 70% no visas pašvaldības teritorijas mežaudzes koksnes krājas. *Egles* un *bērza* koksnes krājas apjoms Subates pašvaldības teritorijā ir līdzīgs, kā citos ar mežu bagātos Daugavpils rajona pagastos - 11% un 12,5% no visas mežaudzes koksnes krājas.

2.8.5.Koku ciršana

27.tabula

Koku ciršana Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to rajona mežos 2003.gadā (uz 2004.gadu pēc VMD datiem)

Meža iedalījums	Cirtes veids	Izcirtā apjoma platība, ha	Izcirtais apjoms, m ³
Valsts:	Kailcirte	11,3	3733,0
	Cirte pēc sanitārā atzinuma	4,4	1440,0
	Kopā galvenā cirte	15,7	5173,0
	Kopšanas cirte	76,6	276,0
	Sanitārā cirte	3,2	50,0
	Nelikumīga cirte	3,3	45,0
	Visas cirtes kopā	98,8	5544,0
Pārējie:	Kailcirte	2,0	275,0
	Cirte pēc sanitārā atzinuma	0,5	63,0
	Kopā galvenā cirte	2,5	338,0
	Kopšanas cirte	71,0	387,0
	Sanitārā cirte	28,8	127,0
	Citas cirtes	1,3	32,0
	Visas cirtes kopā	103,6	884,0

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Kopā:	Kailcirte	13,3	4008,0
	Cirte pēc sanitārā atzinuma	4,9	1503,0
	Kopā galvenā cirte	18,2	5511,0
	Kopšanas cirte	147,6	663,0
	Sanitārā cirte	32,0	177,0
	Citas cirtes	1,3	32,0
	Nelikumīga cirte	3,3	45,0
	Visas cirtes kopā	202,4	6428,0

2.8.6.Meža atjaunošana

Meža platību atjaunošana Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to 2003.gadā
(pēc VMD datiem uz 2004.gada aprīli)

28.tabula

Meža iedalījums	Suga	Ieaudzēšanas veids		
		Dabiskā	Mākslīga	Kopā, ha
Valsts	Priede	0,0	8,7	8,7
	Egle	0,0	1,7	1,7
	Bērzs	0,7	0,0	0,7
	Melnalksnis	0,4	0,0	0,4
Pārējie	Apse	0,4	0,0	0,4
KOPĀ		1,5	10,4	11,9

2.8.7.Meža zemes un meža platības ar mežsaimnieciskās darbības aprobežojumiem

Vides aizsardzības nolūkos dažām meža zemēm un meža platībām nosaka mežsaimnieciskās darbības aprobežojumus – sk.tabulu. Pamatā tas attiecas uz īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām un īpaši aizsargājamiem meža iecirkņiem.

29.tabula

Mežsaimnieciskās darbības aprobežojumi Subates lauku teritorijas mežos
(pēc VMD datiem uz 2004.gada aprīli)

Aprobežojuma veids	Meža zemju platība, ha	Meža zemju platība, %	Meža platība, ha	Meža platība, %
--------------------	------------------------	-----------------------	------------------	-----------------

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Mežsaimnieciskā darbība	41,2	1,0	41,2	1,1
Galvenā cirte + kopšanas cirte	83,9	2,0	83,9	2,3
Galvenā cirte	371,8	8,7	20,0	0,5
Kailcirte (Subatē)	74,9	98,9	74,9	98,9
Kailcirte (Subates lauku teritorijā)	35,7	0,8	34,7	0,9

2.8.8.Meža zemes transformācija. Apmežošana.

30.tabula

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācija par meža zemi Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to 2004.-2007.g.

(pēc Daugavpils reģionālās vides pārvaldes datiem uz 2007.g.sākumu)

Gads	Vieta	Platība, ha
2006.	s. "Ūdrīši", Subates lauku teritorija	18,3

2.8.9.Meža zemes platību ugunsbīstamība

Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to ir ievērojami daudz sevišķi ugunsbīstamu klašu mežu (sk.tabulu) un tie sastāda samērā lielu daļu no Daugavpils rajona šo klašu mežu platībām.

Subates pašvaldības teritorijas meža platību sadalījums ugunsbīstamības klasēs, ha
(pēc VMD datiem uz 2004.gada aprīli)

Ugunsbīstamības klases un to raksturojums	1. klase	2. klase	3. klase	4. klase	5. klase
	Ugunsbīstamība paaugstināta:	Ugunsbīstamība augsta:	Ugunsbīstamība vidēja:	Ugunsbīstamība zema:	Ugunsbīstamība ļoti zema:
	visas skujkoku jaunaudzes un priežu audzes sila augšanas apstākļu tipos	priežu audzes mētrājā un lapu koku audzes sila augšanas apstākļu tipos	egļu un lapu koku audzes mētrājā , priežu un egļu audzes damakšņa un vēra augšanas apstākļu tipos, priežu audzes mitrās, nosusinātās minerālaugsnēs un nosusinātās kūdras augsnēs, sūnu purvi	egļu audzes gāršā, priežu audzes un pielūžņoti izcirtumi uz pārpurvotām un slapjām minerālaugsnēm, priežu audzes slapjās kūdras augsnēs	egļu un lapu koku audzes pārpurvotos augšanas apstākļu tipos un slapjās minerālaugsnēs, baltalkšņu un melnalkšņu audzes visos augšanas apstākļu tipos, kā arī zāļu un pārejas purvi
Meža platība, ha					
Subate	0,0	1,4	31,2	8,1	35,0
Subates lauku teritorija	57,9	1,1	1202,4	987,2	1828,0

Sevišķi ugunsbīstamās meža platības Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to
(pēc VMD datiem uz 2004.gada aprīli)

Administratīvā teritorija	% no meža kopplatības	
	1. klase	2. klase
Subates pilsētā un tās lauku teritorijā	1	0,6
Kopā Daugavpils rajonā	3	4

Meža ugunsdrošības uzraudzība un ugunsgrēku ierobežošana ir viena no Valsts meža dienesta publiskajām funkcijām. Lai sekmīgi veiktu šo uzdevumu, pa visu rajonu ir izveidots ugunsnovērošanas torņu un ugunsdzēsības staciju tīkls.

2.8.10.Meža aizsargjosla ap Subates pilsētu

Lai nodrošinātu pilsētas iedzīvotāju atpūtai un veselības uzlabošanai nepieciešamos apstākļus, kā arī, lai samazinātu vai kompensētu pilsētas negatīvo ietekmi uz cilvēkiem, pamatojoties uz MK noteikumiem Nr.63 „Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika” (04.02.2003.), ap pilsētām tiek noteiktas *meža aizsargjoslas*. Ap Subates pilsētu pašlaik ir plānots saglabāt aizsargjoslas, kas izveidotas un reģistrētas Meža valsts reģistrā līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai. Tās ir meža platības, kas atrodas Subates pilsētas un Eglaines pagasta teritorijā – sk.tabulu. Meža aizsargjoslu ap Subates pilsētu plāno saglabāt arī Eglaines pagasta teritorijas plānojums.

Subates pašvaldības teritorijas meža aizsargjosla ap Subates pilsētu
(pēc VMD Daugavpils virsmežniecības datiem uz 25.11.2004.)

Administratīvā teritorija	Valsts meža zemes, ha	Pārējās meža zemes, ha	Meža zemes kopā, ha
Eglaines pagasts	35,3	0	35,3
Subate	0	72,7	72,7
KOPĀ:	35,3	72,7	108

TURPMĀKĀS IZPĒTES TERITORIJAS:

- Precizēt pagasta ugunsbīstamo meža platību robežas;
- Precizēt meža aizsargjoslas robežu ap Subates pilsētu.

2.8.11. Nozīmīgākās aizsargājamās teritorijas Subates pilsētas un lauku teritorijas mežos

34.tabula

Nozīmīgākās aizsargājamās teritorijas Subates pilsētas mežos
(pēc VMD Daugavpils virsmežniecības datiem uz 2004.gada decembri)

Aizsargājamā teritorija	Valsts meži	Pārējie meži	Meži kopā	Valsts meža zemes	Pārējās meža zemes	Meža zemes kopā
Kopā mežs	0,0	75,7	75,7	0,0	75,7	75,7
Aizsargjosla ap pilsētām	0,0	72,7	72,7	0,0	72,7	72,7
Meži pilsētu administratīvajās robežās	0,0	2,2	2,2	0,0	2,2	2,2
Kopā aizsargājamās teritorijas (aritm.summa)	0,0	74,9	74,9	0,0	74,9	74,9
Kopā aizsargājamās teritorijas	0,0	74,9	74,9	0,0	74,9	74,9

35.tabula

Nozīmīgākās aizsargājamās teritorijas Subates pašvaldības teritorijas mežos
(pēc VMD Daugavpils virsmežniecības datiem uz 2004.gada decembri)

Aizsargājamā teritorija	Valsts meži	Pārējie meži	Meži kopā	Valsts meža zemes	Pārējās meža zemes	Meža zemes kopā
Kopā mežs	1934,2	1751,4	3685,6	2515,9	1771,5	4287,4
Dabas liegumi	103,0	0,0	103,0	454,8	0,0	454,8
Kopā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (aritm.summa)	103,0	0,0	103,0	454,8	0,0	454,8

Kopā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	103,0	0,0	103,0	454,8	0,0	454,8
Aizsargājamas zonas gar ūdeņiem	22,7	12,0	34,7	23,7	12,0	35,7
Īpaši aizsargājami meža iecirkņi	45,0	3,9	48,9	45,0	3,9	48,9
Kopā aizsargājamas teritorijas (aritm.summa)	170,7	15,9	186,6	523,5	15,9	539,4
Kopā aizsargājamas teritorijas	163,9	15,9	179,8	516,7	15,9	532,6

2.9. DABAS TERITORIJAS AR ĪPAŠAS AIZSARDZĪBAS PAZĪMĒM

2.9.1. Vispārīgā informācija

Subates pašvaldības teritorijā bagāti pārstāvētas dažāda veida *īpaši aizsargājamo dabas teritoriju* veidi:

- dabas pieminekļi – dižkoki, aleja;
- dabas liegums – 1.

2.9.2. Dabas pieminekļi

Dižkoki

Aizsargājamo **dabas pieminekļu** statuss Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to ir noteikts dažiem *dižkokiem*. Pēc Latvijas Vides aģentūras informācijas sistēmas datiem uz 2004.gada decembri valsts uzskaitē un aizsardzībā Subates pašvaldības teritorijā atrodas 4 koki.

36.tabula

Subates pašvaldības teritorijas dabas pieminekļu saraksts: dižkoki
(pēc Latvijas Vides aģentūras informācijas sistēmas datiem uz 2004.gada decembri)

ID	Suga	Atrašanās vieta	Apkārtmērs	Augstums
----	------	-----------------	------------	----------

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

1741	Parastais ozols	800m SSW no Pūpolu mājām, meža malā	5.01	24
1743	Parastais ozols	150m S no Cimermaņu mājām uz lauka gravas nogāzē	4.45	19
1744	Parastais ozols	1000m NW no Ziediņu mājām, uz lauka	4.25	21
1745	Parastais ozols	250m W no Priežu mājām, meža malā	4.51	25
1746	Parastais ozols	350m W no Priežu mājām, meža malā gravas nogāzē	4.29	21
1747	Parastais ozols	800m NE no Prodes muižas, Prodes upes labajā krastā, nogāzē.	4.51	22
1749	Parastais ozols	Subates pilsētas Katoļu baznīcas S galā, Subates ezera krasta nogāzē.	4.34	18
1750	Parastais ozols	50m n no Osmaņu mājas, uz lauka	4.55	19
1751	Parastais ozols	60m S no Piekraustu mājām, uz lauka	4.63	23
1753	Parastais ozols	100m W no Lapeņu mājas, upītes kreisajā krastā, nogāzē.	4.58	20
1754	Parastais ozols	50m S no Rūķu mājām, uz lauka.	5.18	21
1748	Parastā goba	500m NE no Prodes muižas, Prodes upes labajā krastā, nogāzes malā.	4.05	23
1742	Parastā liepa	150m SW no Kesteru mājām, uz lauka liepu rindas galā	3.87	23
1755	Parastā liepa	50m N no Viņu mājām, uz lauka.	4.61	14
1752	Parastā priede	400m SE no Pūpolu mājām, šosejas Daugavpils-Aknīste labajā pusē.	3.39	11

37.tabula

**Subates pašvaldības teritorijas dižkoku daudzums
pēc administratīvā sadalījuma un sugām**
*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

(pēc Latvijas Vides aģentūras informācijas sistēmas datiem uz 2004.gada decembri)

Suga	Kopskaits
Parastais ozols	11
Parastā goba	1
Parastā liepa	2
Parastā priele	1

Aizsargājamās alejas

Subates pašvaldības teritorijā atrodas aleja, kura pateicoties savām dendroloģiskajām vērtībām un reģionālo nozīmi, saņēma *aizsargājamās alejas* statusu (MK noteikuma Nr.888 „Noteikumi par aizsargājamajām alejām” (22.11.2005.)) - *Subates aleja*.

19.attēls. Liepu aleja

2.9.3.Dabas liegums „Baltmuižas purvs”

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Pēc Dabas aizsardzības parvaldes datiem uz 2006. gada beigām:

38.tabula

<i>Baltmuižas purvs</i>	
Administratīvais iedalījums	Subates lauku teritorija. Teritorija ietilpst arī Jēkabpils rajonā
Platība, ha	874
Dibināšanas gads	1977.g.
Dabas vērtības	Nozīmīga augsto purvu, pārejas purvu, boreālo un purvaino mežu aizsardzības vieta. Purvs nozīmīgs ligzdojošiem putniem. Interesantas vecu mežu audzes uz purva salām un purva apkārtnē.

Pēc LVA datiem uz 2006.gada beigām:

39.tabula

Kategorija:	Dabas liegums
Nosaukums:	<i>Baltmuižas purvs</i>
Kods:	5043
Platība (ha):	874.0
CORINE:	V44432500
Aizsardzībā kopš:	1977
Starptautiskā vērtība:	Natura 2000 ?
Fiziski ģeogrāfiskais reģions:	Austrumlatvijas zemiene
Lēmums:	LR MK / Noteikumi Nr. 212 par dabas liegumiem 1999.g.
Dabas aizsardzības plāns:	Nav plāna
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:	Nav
Izveidošanas kritēriji:	Nozīmīga augsto purvu, pārejas purvu, boreālo un purvaino mežu aizsardzības vieta. Purvs nozīmīgs

	ligzdojošiem putniem. Interesantas vecu mežu audzes uz purva salām un purva apkārtnē.		
Īpaši aizsargājamās sugu skaits:	<i>Putni</i>	67	
	<i>Abinieki</i>	2	
	<i>Rāpuļi</i>	3	
	<i>Zīdītāji</i>	15	
	<i>Augi</i>	6	
	<i>Sūnas</i>	2	
Biotopi:	Latviskais nosaukums	Natura 2000 Nosaukums	Natura 2000 kods
Sūnu (augstie) purvi	Neskarti augstie purvi	7110	Ir
Pārejas purvi	Pārejas purvi un slīkšņas	7140	Nav
Ieplakas sūnu purvos	Ieplakas purvos	7150	Nav
-	Boreālie meži	9010	Ir
-	Jaukti platlapju meži	9020	Ir
-	Purvaini meži	91D0	Ir
-	Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās	7120	Nav
Zinātniskie pētījumi:	1. Dati par sūnu sugām - B.Bambe 2000.g. Dati par vaskulāro augu sugām - V. Šules 2000.g. Dati par abinieku un rāpuļu sugām - V.Vilnītis 2000.g. Dati par zīdītājdzīvnieku sugām - V.Pilāts 2000.g. Dati par putnu sugām - R.Lebuss 2000.g. 2. 2001.-2003. gados Emerald/Natura 2000 projekta ietvaros teritorijā veikta sugu un biotopu inventarizācija.		
Apdraudošie faktori un ietekmes:	Kūdras ieguve liegumam pieguļošajā teritorijā negatīvi ietekmē mitruma režīmu kā rezultātā purva ziemeļu daļa ir apaugusi ar priedi. Pievadceļu izbūve uz kūdras ieguves vietām traucē lielo zīdītāju klātbūtni.		
Robežu apraksts:	Dabas lieguma "BALTMUIŽAS PURVS" Robežu apraksts Daugavpils rajons Jēkabpils virsmežniecība Subates pagasts Aknīstes mežniecība 1. 1. - 2. No kvartālu krustojuma 156 / 165 / 166 uz austrumiem pa kvartālstīgu 156 / 166 (Jēkabpils rajona robežu) līdz 166.kvartāla 1.nogabala robežai, 2. 2. - 3. uz dienvidiem un rietumiem pa 166. un 167.kvartālu 1.nogabalu robežu līdz kvartālstīgai 158 / 167, 3. 3. - 4. uz austrumiem pa kvartālstīgu 158 / 167 līdz kvartālu krustojumam 160 /		

	167 / 168 , 4. 4. - 5. uz dienvidiem pa kvartālstīgu 168 / 167 līdz kvartālu krustojumam 167 / 168 / 176 / 177 , 5. 5. - 6. uz rietumiem pa kvartālstīgu 176 / 167 un 175 / 167 līdz kvartālu krustojumam 167 / 174 / 175 , 6. 6. - 7. uz dienvidiem pa kvartālstīgu 175 / 174 līdz kvartālu krustojumam 174 / 175 / 182 / 183 , 7. 7. - 8. uz rietumiem pa kvartālstīgu 174 / 182, 174 / 181 un 173 / 180 līdz kvartālu krustojumam 172 / 173 / 179 / 180 , 8. 8. - 9. uz ziemeļiem pa kvartālstīgu 172 / 173 līdz Daugavpils - Jēkabpils rajona robežai, 9. 9. - 1. uz ziemeļiem pa Daugavpils - Jēkabpils rajonu robežu līdz sākumpunktam. Piezīme. Dabas liegums pilnībā ietilpst 166., 167., 173. un 174.kvartālā. Kvartālu numuri pēc 1985.gada mežu ierīcības datiem.
--	--

2.9.4.NATURA 2000 teritorijas

Subates pašvaldības teritorijā atrodas daļa no īpaši aizsargājamajās dabas teritorijas, kura ir iekļauta *Eiropas Savienības (ES) īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā - Natura 2000 teritoriju* sarakstā.

40.tabula

Subates pašvaldības teritorijas Natura 2000 teritoriju saraksts

Teritorijas kods	Teritorijas nosaukums	Kategorija	Pagasti
5043*	Baltmuižas purvs	Dabas liegums	Subates lauku teritorija

* - aizsargājamā teritorija atrodas vairākos rajonos

2.9.5. Īpaši aizsargājami meža iecirkņi

Īpaši aizsargājami meža iecirkņi (ĪAI) tika izdalīti, balstoties uz likumu "Par meža apsaimniekošanu un izmantošanu" un MK noteikumiem Nr. 132 "Par mežu ieskaitīšanu kategorijās un īpaši aizsargājamu meža iecirkņu izdalīšanu". Īpaši aizsargājamu meža iecirkņu veidošana tika pārtraukta ar brīdi, kad spēku zaudēja iepriekš minētie normatīvie akti un stājās spēkā MK noteikumi Nr.189 "Dabas aizsardzības noteikumi meža

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

apsaimniekošanā" (08.05.2001.). Pašreiz notiek aktīva īpaši aizsargājamo meža iecirkņu izvērtēšana, rezultātā pieņemot lēmumu par ĪAI statusa atcelšanu vai mikrolieguma veidošanu. Šis process ir pakļauts MK noteikumiem Nr.45 „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi” (02.02.2001.) un MK noteikumi Nr.143 „Par mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības, apsaimniekošanas un likvidēšanas kārtību nemeža zemēs un dabas rezervātu un nacionālo parku teritorijās” (15.08.2002.), kā arī MK noteikumiem Nr.241 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu” (05.12.2000.).

2.9.6. Īpaši aizsargājamo meža iecirkņu

MK noteikumi Nr.189 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā" (08.05.2001.) nosaka tos iecirkņu veidus, kuriem ir saimnieciskās darbības ierobežojumi līdz to izvērtēšanai atbilstoši mikroliegumu veidošanas kritērijiem. Pašlaik Subates pašvaldības teritorijā ir šādi Meža valsts reģistrā reģistrēti īpaši aizsargājamo meža iecirkņu veidi (sk.tabulu):

- meži grāvu nogāzēs;
- aizsargājami parki;
- aizsargājami meža biotopi;
- aizsargājamu dzīvnieku sugu meža biotopi;
- saudzes kvartāli;
- citi ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko objektu meži.

41.tabula

Īpaši aizsargājamo meža iecirkņi Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to - 1 (pēc VMD Daugavpils virsmežniecības datiem uz 25.11.2004.)

	Valsts meža zemes, ha	Pārējās meža zemes, ha	Meža zemes kopā, ha
Aizsargājami parki.	0,0	2,3	2,3
Meži gravu nogāzēs	0,9	0,6	1,5
Saudzes kvartāli	0,0	1,4	1,4
Aizsargājamo meža biotopi. Baltmuižas purvs	2,0	0,0	2,0
Aizsargājamo dzīvnieku sugu meža biotopi. Baltmuižas purvs	8,8	0,0	8,8,
Aizsargājama ainava. Baltmuižas purvs	0,2	0,0	0,2
Aizsargājamo dzīvnieku sugu meža biotopi	33,0	0,0	33,0

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Citi ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko objektu meži	0,0	0,2	0,2
Kopā, ha:	44,9	4,5	49,4

Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to meža bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai arī dažiem citiem meža iecirkņiem Meža valsts reģistrā ir piešķirts īpašas aizsardzības kods. Pārsvārā tās ir meža platības ar īpaši aizsargājamas dabas teritorijas statusu, kas, savā ziņā, atvieglo šo meža iecirkņu vērtību saglabāšanu. Daļai no šīm meža teritorijām ir arī otrais un pat trešais aizsardzības kods Meža valsts reģistrā.

42.tabula

Subates pašvaldības teritorijas īpaši aizsargājami meža iecirkņi ar īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizsardzības kategoriju
(pēc VMD Daugavpils virsmežniecības datiem uz 25.11.2004.)

	Valsts meža zemes, ha	Pārējās meža zemes, ha	Meža zemes kopā, ha
Aizsargājami meža biotopi. Baltmuižas purvs	2,0	0,0	2,0
Aizsargājamu dzīvnieku sugu meža biotopi. Baltmuižas purvs	8,8	0,0	8,8,
Baltmuižas purvs	741,5	0,0	741,5
Aizsargājama ainava. Baltmuižas purvs	0,2	0,0	0,2
Kopā, ha:	759,7	0,0	759,7

Aizsardzība tiek nodrošināta arī pagasta teritorijas meža iecirkņiem, kuriem pamatojoties uz LR MK noteikumiem Nr.189 „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā” (08.05.2001.) ir noteiktas šādas īpašas aizsardzības kategorijas:

- meža aizsargjoslas ap pilsētām;
- aizsargājamās zonas gar ūdeņiem;
- meži pilsētu administratīvajās robežās.

43.tabula

Subates pašvaldības teritorijas meža iecirkņi ar īpašām aizsardzības pazīmēm - 2
(pēc VMD Daugavpils virsmežniecības datiem uz 25.11.2004.)

	Valsts meža zemes, ha	Pārējās meža zemes, ha	Meža zemes kopā, ha
Aizsargājama zona gar ūdeņiem	23,7	16	39,7

Aizsargjosla ap pilsētām	0,0	72,7	72,7
Meži pilsētu administratīvajās robežās	0,0	2,2	2,2
Kopā, ha:	23,7	90,9	114,6

2.9.7. Mikroliegumi

Uz 2007. gada sākumu Subates lauku teritorijā jau bija izveidoti 5 mikroliegumi – sk. tabulas.

44. tabula

Mikroliegumi Subates lauku teritorijā
(pēc LVĢMA Vides informācijas sistēmas datiem uz 2007. gada sākumu)

Kods	Atrašanās vieta	Teritorijas apraksts	Mežniecība
1144	Daugavpils rajons, Subates lauku teritorija	Daugavpils raj., Subates l.t.	Daugavpils VM Dvietes M
1145	Daugavpils rajons, Subates lauku teritorija	Daugavpils raj., Subates l.t.	Daugavpils VM Dvietes M
1146	Daugavpils rajons, Subates lauku teritorija	Daugavpils raj., Subates l.t.	Daugavpils VM Dvietes M
1147	Daugavpils rajons, Subates lauku teritorija	Daugavpils raj., Subates l.t.	Daugavpils VM Dvietes M
1148	Daugavpils rajons, Subates lauku teritorija	Daugavpils raj., Subates l.t.	Daugavpils VM Dvietes M

45. tabula

Subates lauku teritorijas mikroliegumu apraksts
(pēc LVĢMA Vides informācijas sistēmas datiem uz 2007. gada sākumu)

Kods	Mežniecība, īpašums	Meža kvartāls	Nogabali	Platība, ha
1144	Daugavpils VM Sventes M, VAS LVM	154. kv	1., 2., 7.-10.	25,5
1145	Daugavpils VM Sventes M, VAS LVM	154. kv	3.-6., 11.-16.	27,6
1146	Daugavpils VM Sventes M, VAS LVM	155. kv.	3., 4., 14., 15.	9,7
1147	Daugavpils VM Sventes M, VAS LVM	133. kv	11., 23., 24.	5,2
	Daugavpils VM Sventes M, VAS LVM	129. kv	7., 9.	6,9

	Daugavpils VM Sventes M, VAS LVM	128. kv	34., 35.	3,8
1148	Daugavpils VM Sventes M, VAS LVM	137. kv	4.-8., 10.-20.	27,1

TURPMĀKĀS IZPĒTES TERITORIJA

- Nodrošināt savlaicīgu inventarizāciju īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, īpaši tajās, kuras atrodas NATURA 2000 teritoriju sarakstā;
- Izstrādāt dabas lieguma „Balimuižas purvs” dabas aizsardzības plānu.

KOPĒJO INTEREŠU TERITORIJAS:

- **Dabas liegums “Baltmuižas purvs”** – ar Jēkabpils rajona Gārsense pagastu.

2.10. TERITORIJAS APDZĪVOJUMA STRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA

2.10.1. Esošā un perspektīvā apdzīvojuma struktūra

Subates pilsētas ar lauku teritoriju apdzīvojuma struktūra dalās pilsētas un lauku apdzīvojumā.

Subates pilsēta (kopēja platība – 5,3 km²) ap sevi ietver arī lauku teritoriju. Subates pilsētas dome 1990- to gadu beigās savā uzskaitē pašvaldības administratīvajā teritorijā izdala 2 apdzīvotas vietas Subates lauku teritorijā – Baltmuiža un Dubulti. Lielākā no tām ir Baltmuiža.

Atsevišķu sētu grupēšana pēc piederības bijušajām sādžām un uzskatīšana par vienu apdzīvoto vietu ir Latgales novada īpatnība, kas saglabājusies arī padomju varas laikā.

Saskaņā ar likumu „Par Latvijas Republikas administratīvo teritoriju izveidošanu un apdzīvoto vietu statusa noteikšanu”, Latvijā ir noteiktas šādas apdzīvotās vietas:

- 1) pilsētas;
- 2) lauku apdzīvotās vietas.

Pilsētas dalās:

- 1) republikas pilsētās;
- 2) rajonu pilsētās.

Rajonu pilsētu kategorijā var ieskaitīt apdzīvotas vietas, kuras ir kultūras un ražošanas centri ar attīstītu sociālo infrastruktūru un komunālo saimniecību un kurās ir ne mazāk par diviem tūkstošiem patstāvīgo iedzīvotāju.

Atsevišķos gadījumos rajonu pilsētu kategorijā var ieskaitīt apdzīvotas vietas, kurās ir mazāk par diviem tūkstošiem pastāvīgo iedzīvotāju, ja tās atbilst pārējiem kritērijiem

Lauku apdzīvotās vietas dalās:

- 1) ciemi;
- 2) viensētas

Saskaņā ar likumu par Latvijā pašlaik nav vienotas un vispārpieņemtas lauku apdzīvoto vietu klasifikācijas.

J. Turlaja un G. Milliņa pētījumā “Apdzīvotās vietas Latvijā. Klasifikācija, kritēriji, apdzīvoto vietu saraksts, kartes”, tiek piedāvāts visas Latvijas lauku apdzīvotās vietas iedalīt divās lielās grupās- kompakti apdzīvotās vietas (ciemi) un izkaisītās apdzīvotās vietās (viensētas un to grupas).

Katras apdzīvotās vietas nozīmi kopējā apdzīvojamā struktūrā nosaka tās lielums, novietojums, sasniedzamības rādītāji, kā arī tās veiktās funkcijas un saiknes ar citām apdzīvotajām vietām.

Apdzīvojamā centrs ir apdzīvota vieta, kas sniedzot savam līmenim atbilstošus pakalpojumus un piedāvājot darba vietas piesaista plašākas apkārtnes iedzīvotājus.

Saskaņā ar Noteikumiem (kuri izdoti saskaņā ar Teritorijas plānošanas likuma 7.panta pirmās daļas) par valsts teritorijas apdzīvojamā centriem, noteikti šādas nozīmes apdzīvojamā centru līmeņi:

- **vietējās nozīmes centri;** (nodrošina tuvākās apkārtnes iedzīvotājiem ikdienā nepieciešamo pakalpojumu minimumu)
- **novadu nozīmes centri;** (nodrošina vietējās pašvaldības iedzīvotājiem regulāri un epizodiski nepieciešamos pakalpojumus un ir vietējo pašvaldību administratīvie centri vai pakalpojumu saņemšanas vietas)
- **reģionālās nozīmes centri;** (nodrošina plānošanas reģiona iedzīvotājus ar specializētiem pakalpojumiem un ir plānošanas reģionu un administratīvo rajonu saimnieciskās, sociālās un kultūras attīstības centri.
- **nacionālās nozīmes centri;**(nodrošina valsts iedzīvotājus ar specializētiem pakalpojumiem, tie ir valstij nozīmīgi saimnieciskās, sociālās un kultūras attīstības centri, kuri var pildīt arī starptautiskās nozīmes uzdevumus.
- **valsts galvaspilsēta** (nodrošina visas valsts iedzīvotājiem augstas specializācijas pakalpojumus, tajā izvietots centrālās valsts pārvaldes

institūcijas un tā ir valsts saimnieciskās, sociālās un kultūras centrs ar starptautisku nozīmi.

Papildus saviem specifiskajiem uzdevumiem atbilstošajās teritorijās:

- **novadu nozīmes centri** pilda vietējās nozīmes centru uzdevumus;
- **reģionālās nozīmes centri** pilda novadu un vietējās nozīmes centru uzdevumus;
- **nacionālās nozīmes centri** pilda reģionālās, novadu un vietējās nozīmes centru uzdevumus;
- **valsts galvaspilsēta** pilda nacionālās, reģionālās, novadu un vietējās nozīmes centru uzdevumus.

Saskaņā ar Noteikumiem par valsts teritorijas apdzīvojuma centriem, apdzīvojuma centru atbilstību kādam no apdzīvojuma līmeņiem nosaka pēc noteikumos noteiktajiem pamatkritērijiem un plānošanas reģionu teritorijas plānojumos noteiktajiem papildkritērijiem **lauku un vietējo centru noteikšanai**.

Pamatkritēriji apdzīvojuma centru noteikšanai ir:

Apdzīvotās vietas lielums – izsaka ar iedzīvotāju skaitu apdzīvotajā vietā pēc Centrālās statistikas pārvaldes jaunākajiem datiem, vietējo un lauku centru noteikšanai arī pēc jaunākajiem pašvaldības datiem;

Apkalpes teritorijas lielums – izsaka kā attālumu no apkalpes teritorijas tālākā punkta līdz apdzīvojuma centram, ko pieņemtās sasniedzamības laikā var veikt ar sabiedrisko transportu (Satiksmes ministrijas aprēķinos izmantotais vietējais ātrums starppilsētu maršutos ir 45km/h, vietējos maršrutos – 35 km/h)

Apdzīvojamā centra sasniedzamība – pieņemts laiks apdzīvojuma centra sasniegšanai ar sabiedrisko transportu no tā apkalpes teritorijas tālākā punkta. Dažiem apdzīvojuma centru līmeņiem to nosaka ievērojot šajos līmeņos nepieciešamo pakalpojumu saņemšanas biežumu.

Apdzīvojuma centrā sniegto pakalpojumu nodrošinājums - izsaka ar apdzīvojuma centrā pieejamo pakalpojumu atbilstību attiecīgā līmeņa apdzīvojuma centram nepieciešamo valsts, pašvaldību un privāto pakalpojumu kompleksam.

Papildkritēriji apdzīvojumu centru noteikšanai definēti, Latgales reģiona teritorijas plānojuma projektā

Pašreiz Latvijā vēl nav izstrādāti vienoti klasifikācijas principi, kas ļautu noteikt **pilsētas** vietu ne tikai pēc to administratīvā iedalījuma, bet novērtētu arī to ekonomisko un sociālo potenciālu. 1980. gados tika izstrādāti vairāki apdzīvoto vietu klasifikācijas priekšlikumi, izmantojot dažādus kritērijus vai to kombinācijas. Apdzīvoto vietu klasifikācijas priekšlikumi ir piedāvāti arī pētījumā „**Apdzīvoto vietu struktūra un tās attīstība – kritēriju noteikšana**”, kas tika izstrādāts 1998. gadā Nacionālā plānojuma vajadzībām,

Saskaņā ar likumu „Par Latvijas administratīvo teritoriju noteikšanu un apdzīvoto vietu statusa piešķiršanu”, visas pilsētas ir iedalītas trīs galvenajās grupās: nacionālas nozīmes pilsētas, rajonu pilsētas un vietējie centri.

- **Nacionālas nozīmes** pilsētās ir attīstīta rūpniecība, transports, komunālo saimniecība un sociālo infrastruktūru, vai ar nozīmīgu kultūras un sociālās aprūpes institūciju kompleksu, šeit izvietotas reģiona un starpreģionālas nozīmes pārvaldes institūcijas un iestādes. Tajās dzīvo ne mazāk par 50 000 cilvēku, taču, īpašos gadījumos šajā kategorijā var tikt iekļautas arī pilsētas ar mazāku iedzīvotāju skaitu, ja tās atbilst citiem nosacījumiem.
- **Rajona pilsētu** kategorijā ietilpst pilsētas vietas, kas ir rajonu administratīvie, kulturālie un ekonomiskie centri ar attīstītu sociālo infrastruktūru, sabiedrisko komunālo infrastruktūru, ar iedzīvotāju skaitu virs 10 000.
- **Vietējie centri – mazās pilsētas.** Šīs pilsētas parasti ir vietējas nozīmes administratīvie centri un nodrošina pieeju vidējai izglītībai, pirmās nepieciešamības un stacionārās medicīnas pakalpojumiem, vietējas nozīmes kultūras iestādēm, klubiem, bibliotēkām, šeit izvietotas sabiedriskajās ēdināšanas iestādes, banku filiāles un aptiekas, kā arī specializētas mūzikas skolas, sporta un mākslas skolas un profesionālās vidējās mācību iestādes.

Reģiona plānošanas dokumenti:

Latgales telpiskajā struktūrplānā Subates pilsēta definēta kā vietējais centrs (mazā pilsēta) un pieskaitīta „Dienvidu pilsētu „ tīklā.

Vietējais centrs (mazās pilsētas) Subate - (nodrošina pieeju pamatizglītībai, , pirmās nepieciešamības un stacionārās medicīnas pakalpojumiem, vietējas nozīmes kultūras iestādēm, klubiem, bibliotēkām, šeit izvietotas sabiedriskajās ēdināšanas iestādes, banku filiāles un aptiekas, kā arī sociālās iestādes.

Latgales reģiona teritorijas plānojuma projektā ir nodefinēti kritēriji, apdzīvoto vietu statusa noteikšanai.

Reģiona plānojums nosaka apdzīvojuma centros šādu minimālo pakalpojumu klāstu atkarībā no to iedalījuma kādā līmenī.

Vietējās nozīmes centros ir jābūt:

- Vietējās pašvaldības administratīviem pakalpojumiem,
- Bērnudārzam,
- Pamatskolai,
- Bibliotēkai,
- Publiski pieejamam interneta punktam,
- Pirmās nepieciešamības pārtikas un rūpniecības preču veikalam,
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības punktam,
- Centralizētai ūdensapgādei, notekūdeņu attīrīšanai,
- Melnā seguma ceļam līdz novada nozīmes centram vai reģionālas, nacionālas nozīmes autoceļam,
- Publiski pieejamām atpūtas teritorijām,

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

- Sabiedriskajam transportam ar pieturvietu,
- Sociālajam darbiniekam,
- Iecirkņa inspektoram,
- Pasta nodaļai,
- Aptiekai
- Ražošanas zonai,
- Darba vietām - vairāk kā 50 % no darbaspējīgo iedzīvotāju skaita.

Novada nozīmes centros ir jābūt:

- Visam iepriekš minētajam,
- Iedzīvotāju skaitam virs 2000 tūkst.
- Vispārējai vidējai izglītības iestādei ar sporta zāli,
- Bērnu dārzam vai citai pirmsskolas mācību iestādei,
- Interesu izglītībai,
- Lokālai daudzprofilu vai specializētai slimnīcai, vai arī primārās veselības aprūpes iestādei – doktorātam, veselības centram,
- Sociālās aprūpes dienestam,
- Ielu apgaismojumam,
- Tirgum,
- VUGD postenim un ugunsdzēsēju depo,
- Policijai,
- Finanšu pakalpojumiem (bankas filiālei vai bankomātam),
- Juridiskiem pakalpojumiem (notāram),
- Naktsmītnēm - viesnīcai, motelim, u.c.
- Sabiedriskās ēdināšanas iestādei- kafējnīcai, bistro u.c.
- Lauksaimniecības konsultantam,
- Tūrisma informācijas centram (TIC),
- Būvvaldei,
- Kultūras (tautas) namam,
- Centralizētai ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmai
- Darba vietām - vairāk kā 70 % no darbaspējīgo iedzīvotāju skaita.

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma projektā, pie **apdzīvojuma centru līmeņiem**, Subates pilsēta ar lauku teritoriju definēta pie:

Novadu nozīmes centriem. Novadu nozīmes centri ir mazās pilsētas – vietējas nozīmes administratīvie centri un nodrošina pieeju vidējai izglītībai, pirmās nepieciešamības un stacionārās medicīnas pakalpojumiem, vietējas nozīmes kultūras iestādēm, klubiem, bibliotēkām, šeit atrodas sabiedriskās ēdināšanas iestādes, banku filiāles un aptiekas, kā arī mūzikas, sporta un mākslas skolas un profesionālās vidējās mācību iestādes.

Novadu nozīmes centri

Reģiona teritorijas plānojums nosaka, ka novadu nozīmes centri ir visas reģiona mazās pilsētas – **Viļāni, Kārsava kopā ar Malnavu, Zilupe, Viļaka, Ilūkste, Subate, Dagda**. Šim līmenim pieder arī lielie lauku ciemi – **Aglona, Malta, Višķi, Ezernieki un Indra** – ar pilsētvides iezīmēm: vairāk nekā 1000 iedzīvotāju; atrodas pie transporta maģistrālēm un ir nozīmīgs pakalpojumu centrs apkārtējām teritorijām.

Daugavpils rajona teritorijas plānojumā Subates pilsēta ar lauku teritoriju definēta kā **rajona pilsēta**.

No funkcionālā viedokļa šeit izvietoti: Subates pilsētas dome, Subates pamatskola, Subates pirmsskolas izglītības iestāde, Subates kultūras nams, Subates bibliotēka, Subates pasta nodaļa, doktorāts, BO „Veselības un sociālais aprūpes centrs „Subate”, Romas katoļu draudzes pansionāts Subates „Miera nams”, robežkontroles punkts VID reģionālā iestāde, dažādu konfesiju lūgšanas nami: Ercenģeļa Miķeļa Romas katoļu baznīca (1831.g.); Sv.Jura evaņģēliski luteriskās draudzes baznīca (1685); Vecticībnieku lūgšanas nams – Vissvētās Dievmātes patvēruma baznīca; Bijušā ebreju sinagoga. Ražošana pašvaldība nav attīstīta, darbojas trīs kokapstrādes uzņēmumi (SIA „Osis”, SIA „Selonijs GT”, IU „Vidala”, darbojas apavu šūšanas darbnīca (SIA Svitas), stādu un dārzeņu audzētava SIA „Madara”. Pāreja uzņēmējdarbība orientēta uz tirdzniecību, ēdināšanas un konditorijas pakalpojumiem. Pilsētā darbojas aptieka (SIA Bebra Serviss). Subates pilsētā ar lauku teritoriju reģistrētas 13 zemnieku saimniecības.

Perspektīva tiek plānots:

- tūrisma attīstība – viesu nama celtniecība, kā arī briežu dārza izveide, briežu audzēšana, kā arī graudzāļu audzēšana (SIA Dunduru pļavas);
- tehnikas novietnes būvniecība, lauksaimniecības tehnikas noma, remonta iecirkņa izveide, transporta pakalpojumu sniegšana, graudzāļu audzēšana (SIA „Līdumnieku tehnika”);
- kaltes celtniecība, kas paredzēta graudu pirmapstrādei un glabāšanai (SIA Subates kalte)
- Lauku tūrisma attīstība (saimniecība „Kalni”).

Pilsētas teritoriju var raksturot kā sakoptu. Pilsētā atrodas vairākas ēkas un teritorijas, kurās būtu jāveic labiekārtošanas darbi (pārsvarā bijušās kolhozu ēkas).

No sasniedzamības viedokļa: attālums līdz Rīgai 200 km; līdz rajona centram Daugavpilij – 60 km; līdz tuvākajām mazpilsētām – Ilūkstei – 30 km; Aknīstei 25 km; tuvākā dzelzceļa stacija - Eglaines pagasta 17 km. Šie attālumi būtiski ietekmē pilsētas ekonomisko attīstību, uzņēmējdarbību, arī lauku teritorijā – lauksaimniecisko ražošanu, jo tālu ir produkcijas noieta tirgus un pārstrādes uzņēmumi.

Apkalpes teritorijas lielums - Subates pilsēta nodrošina pagasta iedzīvotājiem regulāri un epizodiski nepieciešamos pakalpojumus un ir pašvaldības administratīvais centrs. Subates pilsētas ar lauku teritoriju iedzīvotāji pēc pieejamajiem pakalpojumiem tiecas uz Subates pilsētu. Citus pakalpojumus iedzīvotāji saņem Daugavpilī, Ilūkstē, Aknīstē un arī Lietuvas Republikā, jo autobusu satiksme ir diezgan intensīva. Dienā divi autobusu reisi

sadrumstalošanu. Nosakot pieļaujamo darbību, tai ir jābūt harmonizētai ar vides saglabāšanas prasībām un vietējo iedzīvotāju interesēm.

2.10.2. Pagasta apdzīvojamās struktūras attīstības virzieni

Latvijas apdzīvojums iekļaujas Eiropas telpā kā Baltijas jūras reģiona apdzīvojuma sistēmas līdzvērtīga sastāvdaļa. Tas tiek veidots, ievērojot ar kaimiņvalstīm kopīgās intereses un iespējas pierobežas telpas attīstībā.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijā galveno apdzīvojuma centra lomu pilda – Subates pilsēta. Pašvaldības plānojumā atspoguļota divu veidu apdzīvojuma struktūra: rajona pilsēta un lauku centri.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas apdzīvojuma struktūras attīstības mērķis ir visā teritorijā nodrošināt iespējami līdzvērtīgus nosacījumus iedzīvotājiem un tautsaimniecībai, novēršot vai būtiski mīkstinot teritorijas izvietojuma un līdzšinējās sociālās un ekonomiskās attīstības radīto iespēju nevienlīdzību.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju apdzīvojuma struktūras attīstības galvenie uzdevumi ir :

nodrošināt plānojumā definēto apdzīvojuma centru attīstību; veicināt daudzcentru struktūras attīstību pašvaldības teritorijā

Plānojot apdzīvojuma centru attīstību ierobežot apdzīvojuma centru nevēlamu paplašināšanos vērtīgās dabas, lauksaimniecības un ainavu teritorijās, apbūvei paredzēto teritoriju attīstību un objektu izbūvi plānot, ievērojot apdzīvoto vietu kompaktas attīstības principus.

Plānojot Subates pilsētas ar lauku teritoriju apdzīvojuma struktūras attīstību tiek ņemts vērā:

1. Veicināt dažādu pakalpojumu pieejamību rajona pilsētā un lauku centru apdzīvotajās vietās un uzlabot satiksmi starp apdzīvojuma centriem;
2. Uzlabot pašvaldību ceļu seguma stāvokli, to uzturēšanu ziemas periodā, tā paplašinot izbraukuma tirdzniecības iespējas un radot nosacījumus iedzīvotājiem operatīvāk saņemt nepieciešamos pakalpojumus;
3. Uzturēt pilsētas ielu un trotuāru segumus labā tehniskā stāvoklī, veikt neasfaltēto ielu asfaltēšanu;
4. Veicināt individuālo māju būvniecību un daudzstāvu māju renovāciju dažādas nozīmes apdzīvojuma centros pašvaldībā;
5. Apdzīvojuma centros nodrošināt plānotās individuālās apbūves teritorijas ar kvalitatīviem komunālajiem pakalpojumiem;

2.11. PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS

Viens no pašreizējās vides politikas uzdevumiem ir samazināt piesārņojuma nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Tas ietver arī pasākumus, kuri vērsti, lai apzinātu un samazinātu potenciāli piesārņotu vietu daudzumu un veiktu sanācijas darbus vietās, kur ir notikusi piesārņošana.

To regulē tādi tiesību normatīvie akti, kā likums „Par piesārņojumu” (2001.) un MK noteikumi Nr. 483 „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība”.

Subates pilsētas domei ir jāuzsāk piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšana atbilstoši 2001.gada 11.novembra MK noteikumiem Nr.483 “Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība” prasībām.

1.kategorija, ja piesārņojuma līmenis ir augsts un ietekme ir liela — 10 reizes un vairāk pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi, teritorijas izmantošanu nepieciešams ierobežot vai pieņemt lēmumu par teritorijas sanāciju;

2.kategorija, ja piesārņojuma līmenis un ietekme nav liela — vides kvalitātes normatīvu robežlielumi pārsniegti līdz 10 reizēm, bet iespējama negatīva ietekme uz vidi vai ir nepieciešams veikt papildu speciālus pētījumus;

3.kategorija, ja pētījumos konstatēts, ka piesārņojušo vielu koncentrācija nepārsniedz vides kvalitātes normatīvus un piesārņojums nevar ietekmēt cilvēka veselību vai vidi.

Potenciāli piesārņotas vietas ir teritorijas, kurās pagātnes saimnieciskās darbības rezultātā radies grunts vai augsnes piesārņojums, kurš var nelabvēlīgi ietekmēt vidi, apdraudēt cilvēka veselību un dzīvību, fizisko un juridisko personu īpašumu un intereses, un kurš nav pierādīts ar izpēti un analīžu rezultātiem. Tās rodas:

- Atkritumu uzglabāšanas vietās;
- Teritorijās, kurās saimnieciskās aktivitātes saistītas ar ilgstošu videi kaitīgu vielu izmantošanu, ražošanu vai nepareizu uzglabāšanu (degvielas uzpildes stacijas, pesticīdu un minerālmēsļu noliktavas, ražošanas teritorijas);
- Avāriju rezultātā piesārņotās teritorijās;
- Citu saimniecisko aktivitāšu vietās (kapsētas u.c.).

Pēc Latvijas vides aģentūras piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistra datiem (2007.gada janvāris) Subates pilsētā ar lauku teritoriju **nav uzrādītas piesārņotas teritorijas**, toties reģistrā **ir dati par potenciāli piesārņotām vietām** pašvaldībā.

46.tabula

Potenciāli piesārņotas vietas Subates pilsētā ar lauku teritoriju
(pēc Vides pārraudzības valsts biroja atļauju reģistra uz 2007.gada janvāri)

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares
44155/827	Subates pilsētas atkritumu izgāztuve	2 potenciāli piesārņota vieta	9000 – atkritumu apsaimniekošana, teritorijas tīrīšana
44155/5064	Subates NAI	2 potenciāli piesārņota vieta	9001 – notekūdeņu savākšana un apstrāde
44357/5063	Pesticīdu noliktava Subates l.t.	2 potenciāli piesārņota vieta	6312- glabāšana un noliktavu saimniecība

Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanu un sākotnējo novērtēšanu savā administratīvajā teritorijā organizē un veic vietējā pašvaldība sadarbībā ar Daugavpils reģionālo vides pārvaldi.

Pēc Daugavpils reģionālās vides pārvaldes uzskatiem pie piesārņotām vai potenciāli piesārņotām teritorijām ir pieskaitāmas arī pašvaldības teritorijā slēgtās un darbojošās sadzīves atkritumu izgāztuves, tomēr piesārņojuma izpēte nav veikta, tāpēc grūti šādu teritoriju piesārņojumu novērtēt objektīvi.

Subates pilsētā ar lauku teritoriju atrodas 2000.gadā slēgta un rekultivēta sadzīves atkritumu izgāztuve, kura ir iekļauta potenciāli piesārņotu vietu reģistrā, kopējais aktīvā laika periods – 4 gadi .

Darbojošos sadzīves atkritumu izgāztuvju nav.

Piesārņojošo darbību iesniegumu iesniegšanas Daugavpils Reģionālajā vides pārvaldei un atļauju izsniegšanas kārtību reglamentē:

- LR Likums “Par piesārņojumu” (2003.);
- 2002. gada 9. jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr. 294 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai ” prasības.

47.tabula

Subates pilsētas B kategorijas piesārņojošās darbības uzņēmumi citās nozarēs

(pēc Vides pārraudzības valsts biroja atļauju reģistra)

Uzņēmums	Adrese	Lēmums	Datums
Subates pilsētas dome (Subates pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Sadedzināšanas iekārtas)	Subates pilsēta	Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.DR-B15	04.02.2004.

Potenciālie piesārņojuma avoti Subates pilsētā ar lauku teritoriju:

1. Potenciālās pazemes ūdeņu piesārņojuma vietas **ir bijušo fermu dziļurbumi**, kuru izmantošana mūsdienās nav aktuāla - no VĢD datu bāzē fiksētajiem urbumiem (pie fermām), šobrīd netiek izmantoti neviens; neizmantotie urbumi nav atbilstoši iekonservēti vai tamponēti, tomēr piesārņojuma izpēte nav veikta, tāpēc grūti šādu teritoriju piesārņojumu novērtēt objektīvi.

Neizmantoto dziļurbumu apsaimniekošanas statusa precizēšana un nodrošināšana pret piesārņošanu (iekonservēšana vai tamponēšana) ir viena no prioritārajām darbībām Subates pašvaldībā, lai konkretizētu potenciālos piesārņojuma avotus. Pašvaldības teritorijā atrodas bijusī degvielas uzpildes stacija, bet tā kā izpēte nav veikta, tāpēc grūti šādu teritoriju piesārņojumu novērtēt objektīvi.

Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un sākotnējās novērtēšanas saraksts:

- Fermas un neapsaimniekotie dziļurbumi;
- Bijusī degvielas uzpildes stacija

TURPMĀKĀS IZPĒTES TERITORIJAS:

- Piesārņoto un potenciāli piesārņoto teritoriju apzināšana

2.12.VIDI DEGRADĒJOŠĀS TERITORIJAS

Subates pilsētā ar lauku teritoriju atrodas bijušās kolhozu lauku fermas, darbnīcas kuras ir pussagruvušas un degradē apkārtējo vidi, kā arī bijušie uzņēmumi

Ar ražošanu saistītu objektu attīstībai Subates pašvaldības teritorijā primāri izmantojamas esošās padomju laika saimniecisko objektu (darbnīcas, fermas, bijušo uzņēmumu teritorijas) teritorijas, pēc rekultivācijas tās nepieciešamības gadījumā rekonstruējot un paplašinot. To pamato esošo saimnieciska rakstura objektu daudzums, izmantošanas intensitāte, nodrošinājums ar komunikācijām (elektrība, ūdens), piekļūšanas iespējas.

Perspektīvā plānojumā šīs teritorijas tiek paredzētas kā ražošanas teritorijas, ievērojot LR normatīvajos aktos noteiktās prasības.

2.13. PAAUGSTINĀTA RISKĀ TERITORIJAS UN OBJEKTI

Nacionālā līmeņa teritorijas attīstības plāna saistošā daļas “Nacionālas nozīmes paaugstināta riska teritorijas” (2001. gada darba redakcija) projektā tiek piedāvāti šādi riska un ar to saistīto jēdzienu definējumi:

Risks – komplekss jēdziens, kas aptver nelaimes gadījuma atgadīšanās varbūtību un šī notikuma izraisīto nevēlamo seku potenciālo apjomu;

Individuālais risks – varbūtība indivīdam aiziet bojā nelaimes gadījuma rezultātā, atrodoties noteiktā ģeogrāfiskā punktā attiecībā pret bīstamo objektu;

Sociālais risks – varbūtība, ka nelaimes gadījumā aizies bojā ne mazāk par N cilvēku. Tas raksturo avārijas nopietnību;

Akceptējamais riska līmenis – pieļaujama augstākais riska līmenis ar kādu var tikt apdraudēts atsevišķs indivīds vai noteikta sabiedrības daļa. Akceptējamā riska līmeni nosaka atsevišķi individuālajam un sociālajam riskam;

Riska zonas – teritorija, kuru var iespaidot nelaimes gadījuma nevēlamās izpausmes;

Riska vadība – tehnisku, organizatorisku, juridisku pasākumu kopums, kas vērsts uz nevēlamā notikuma atgadīšanās varbūtības un iespējamo seku apjoma samazināšanu;

Riska samazināšanas preventīvie pasākumi – mērķtiecīgu piesardzības rīcību komplekss, kas vērsts uz nevēlamā notikuma varbūtības un potenciālo zaudējumu samazināšanu, pirms nevēlamais notikums ir noticis.

LR Civilās aizsardzības likumā (1992.) ir dots riska grupas objektu definējums. **Riska grupas objekti** ir uzņēmumi, uzņēmēj sabiedrības, iestādes un organizācijas (transporta, ražošanas, iekārtas, ietaises utt.), kuru saimnieciskā darbība saistīta ar enerģijas ražošanu un uzkrāšanu, elektromagnētisko starojumu, ar ugunsdrošām, sprādzienbīstamām, indīgām ķīmiskām, bioloģiski aktīvām un radioaktīvām vielām (priekšmetiem, iekārtām) tādos daudzumos, kas ražošanas avāriju vai kādu ārēju faktoru iedarbes rezultātā var izraisīt republikas pilsētas, rajona, reģionāla vai valsts mēroga ārkārtējās situācijas.

Atbilstoši iespējamās ārkārtējās situācijas mērogam un bīstamības pakāpei riska grupas objektus iedala trijās paaugstinātās bīstamības grupās:

- 1) I – valsts nozīmes grupa;
- 2) II – reģionālas nozīmes grupa;
- 3) III – republikas pilsētas, rajona nozīmes grupa.

LR Civilās aizsardzības likums (1992.) nosaka, ka objektu piederību pie riska grupas un to bīstamības pakāpi, balstoties uz objektu bīstamības analīzi un avāriju riska novērtējumu un pēc bīstamības analīzes un avāriju riska novērtējuma saskaņošanas ar

citām ieinteresētajām institūcijām, nosaka Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests kopā ar pašvaldībām.

Atbilstoši LR Civilās aizsardzības likumam (1992.) Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pienākums kopā ar pašvaldībām novērtēt pilsētu, rajonu, apdzīvoto vietu, uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību), iestāžu un organizāciju bīstamības pakāpi, sadalot riska grupās. Attiecīgi pašvaldību pienākumos ir noteikts, ka tām kopā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūrvienībām izstrādāt civilās aizsardzības pasākumu, kā arī avārijas un glābšanas darbu teritoriālos plānus, izstrādāt civilās aizsardzības uzdevumus attiecīgajā administratīvajā teritorijā izvietotajiem uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām), iestādēm, organizācijām un saimniecībām un kontrolēt to izpildi.

Nacionālā līmeņa teritorijas attīstības plāna saistošajai daļai “Nacionālas nozīmes paaugstināta riska teritorijas” būtu jānosaka valsts intereses paaugstināta riska teritoriju plānošanu, jāregulē paaugstināta riska teritoriju plānošanu nacionālā, reģionālā un pašvaldību līmenī, nosakot paaugstināta riska teritoriju kategorijas, paaugstināta riska teritoriju un objektu noteikšanas principus un kritērijus, nacionālā līmeņa prasības teritoriju izmantošanai un plānošanai, jānosaka paaugstināta riska teritoriju un riska avotu (objektu un procesu) plānošanas un regulāru novērtējumu vairāku līmeņu atbilstība atbilstoši plānojuma līmenim un riska pakāpei. Līdz ar to, ka šis dokuments joprojām nav spēkā, kavējas saistīto institūciju aktivitāšu kompleksa realizācija, kas ir attiecināts uz riska objektu un teritorijām.

2004.gadā tika izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts “Nacionālas nozīmes paaugstināta riska teritorijas”, kuram vajadzētu noteikt nacionālas nozīmes paaugstināta riska veidus, objektus un teritorijas, kuras pašvaldībām būtu jāattēlo savos teritorijas plānojuma dokumentos. Šī dokumenta projekts, paredz, ka izstrādājot teritorijas plānojumu, var noteikt plānošanas reģiona, rajona vai vietējas nozīmes paaugstināta riska objektus un teritorijas šajos noteikumos noteikto paaugstināta riska teritoriju veidu ietvaros, un ka teritorijas plānojumos jāattēlo tās visu veidu un nozīmes paaugstināta riska objektu un teritoriju apdraudētās teritorijas, kas noteiktas atbilstoši normatīvajiem aktiem. Bet diemžēl, arī šis dokuments joprojām nav spēkā.

Valsts civilās aizsardzības plāni (2005.g., 2006.g.) definē valstī iespējamo apdraudējumu veidus. Atbilstoši katastrofas veidam, tās intensitātei un raksturam, kā arī tās radīto postījumu apjomam un reaģēšanā iesaistāmo resursu iespējām Valsts aizsardzības plānos izšķir:

1. **vietēja mēroga katastrofas** – ja katastrofas radīto postījumu apjoms nepārsniedz vienas pašvaldības administratīvās teritorijas robežas;
2. **reģionāla mēroga katastrofas** – ja katastrofas radīto postījumu apjoms pārsniedz vienas pašvaldības administratīvās teritorijas robežas;
3. **valsts mēroga katastrofas** – katastrofas radīto postījumu apjoms aptver visu valsts teritoriju vai nozīmīgu tās daļu.

Bet riska objektu un teritoriju noteikšana neietilpst Valsts civilās aizsardzības plānošanas un rīcības mērķos, kā arī civilās aizsardzības plāns nesniedz šo riska objektu un teritoriju izmantošanas nosacījumus. Tomēr Valsts civilās aizsardzības plāns, risinot

savus uzdevumus, detalizēšanai izmato valsts līmenī izstrādātos materiālus par riska objektiem un riska teritorijām.

Ņemot vērā Valsts civilās aizsardzības plānu materiālus, tika izstrādāts Daugavpils rajona civilās aizsardzības plāna projekts, kurš joprojām nav apstiprināts.

Ņemot vērā esošo situāciju ar normatīviem dokumentiem, tālāk tekstā un grafiskajā daļā ir sniegta informācija par visiem šajā sadaļā minētajos dokumentos nosauktiem objektiem un teritorijām (zonām), kas atrodas Subates pašvaldības teritorijā un kur pastāv nelaiemes gadījuma atgadīšanās varbūtība un/vai šī notikuma izraisīto nevēlamo seku ietekmes zona.

Tajā skaitā tika ņemti vērā objekti un teritorijas, kuras ir nosauktas par riska objektiem un teritorijām Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plānā (2003.g.), Lielupes baseina apsaimniekošanas plānā (2001), Nemunas baseina apsaimniekošanas plānā

Pašvaldības teritorijas plānojuma grafiskajā daļā ir atspoguļoti visi minētie objekti un teritorijas, tomēr to robežas nav uzskatāmas par precīzām, jo tās ir noteiktas ģeoloģiskās kartēšanas un hidroģeoloģiskās modelēšanas ceļā.

Nacionālais līmenis

Pēc Nacionālā plānojuma saistošās daļas „Nacionālās nozīmes paaugstināta riska teritorijas” **darba redakcijas** (2001), Nacionālās nozīmes paaugstināta riska teritorijas pēc riska veida ir noteiktas šādas:

- rūpniecisko avāriju riska teritorijas
- pazemes ūdeņu piesārņojuma riska teritorijas
- applūšanas riska teritorijas
- paaugstinātas ugunsbīstamības riska teritorijas.
- uzņēmumi ar iespējamo pārrobežu ietekmi
- bīstamo ģeoloģisko procesu riska teritorijas

Attiecīgi Subates pilsētā ar lauku teritoriju nacionālās nozīmes paaugstināta riska teritoriju, kuras definētas Nacionālā plānojuma saistošās daļas „Nacionālās nozīmes paaugstināta riska teritorijas” darba redakcijā (2001) **nav**.

Valsts civilās aizsardzības plāns (2005.)

Valsts civilās aizsardzības plānā noteikti valstī iespējamie apdraudējuma veidi atbilstoši katastrofas veidam, tā intensitātei un raksturam kā arī tās radīto postījumu apjomam un reaģēšanā iesaistāmo resursu iespējām izšķir:

- **vietējā mēroga katastrofas** – ja katastrofas radīto postījumu apjoms nepārsniedz vienas pašvaldības administratīvās teritorijas robežas;
- **reģionālā mēroga katastrofas**- ja katastrofas radīto postījumu apjoms pārsniedz vienas pašvaldības administratīvās teritorijas robežas;

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

- **valsts mēroga katastrofas** – katastrofas radīto postījumu apjoms aptver visu valsts teritoriju vai nozīmīgu tās daļu.

Attiecīgi Subates pilsētā ar lauku teritoriju šādu uzņēmumu vai objektu, kuri minēti Valsts civilās aizsardzības plānā nav.

Reģionālais līmenis

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums ir apstiprināts 2006.gada 29.martā un 2006.gada 17.oktobrī plānojuma ir iesniegts izvērtēšanai NRAP un RAPLM.

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums pēc apstiprināšanas ir rekomendējošs Latgales plānošanas reģiona pašvaldību teritorijas plānojumu izstrādes procesā.

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma III daļā „Teritorijas plānojuma vadlīnijas” ir sniegtas šādas vadlīnijas pašvaldību teritorijas plānojumu izstrādes procesā, kuras attiecas uz problēmu un riska teritorijām.

Problēmu teritorijas

Reģiona plānojums nosaka, ka par problēmu teritorijām uzskatāmas tās pamestās ražošanas un militāra rakstura teritorijas un objekti, kas vairs netiek apsaimniekoti un uzturēti. Gan no vides, gan ainaviskā viedokļa lielākoties tās ir degradētas teritorijas. Tas pats sakāms par izstrādātajiem, pamestajiem karjeriem un atkritumu izgāztuvēm.

Reģiona plānojums paredz, ka šīs teritorijas ir revitalizējamas un iekļaujamas saimnieciskajā aprītē. Daudzviet saglabājusies infrastruktūra un pievedceļi, tādēļ šādas teritorijas uzskatāmas par potenciāli attīstāmām. Tās jāidentificē vietējo pašvaldību plānojumos, kā arī jāizvirza to izmantošanas un apsaimniekošanas nosacījumi.

Riska teritorijas

Lai savlaicīgi izvairītos no iespējamām avāriju un dabas postījumu sekām dažādu ugunsnelaimju, katastrofu un dabas stihijas gadījumos, reģiona plānojumā ir identificētas dažādas riska teritorijas un objekti.

Paaugstināta riska teritorijas raksturo palielināta avārijas vai nevēlamā procesa varbūtība vai atkārtotās biežums, seku apjoms un zaudējumi:

- cilvēku veselības vai dzīvības apdraudējums,
- materiālie zaudējumi,
- kaitējums vai nevēlamas pārmaiņas vidē.

Rūpniecisko avāriju riska teritorijas un objekti

1. Reģiona plānojums nosaka, ka šos objektus drīkst izmantot saimnieciskajā darbībā tikai atbilstoši to mērķiem, ievērojot nepieciešamos drošības pasākumus.
2. Vietējo pašvaldību teritorijas plāņos jāprecizē rūpniecisko avāriju riska objektu izvietojums un teritoriju robežas, jānosaka ierobežojumi šajās teritorijās.
3. Vietējo pašvaldību plāņos jāparedz civilās aizsardzības pasākumu komplekss.

Ģeoloģiskā riska teritorijas

1. Upju erozijas un karsta procesu izplatības rajonos būvniecība veicama saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem un būvnormatīvu prasībām.
2. Būvniecība veicama tikai pēc ģeoloģiskās izpētes un pasākumiem, kas garantē iedzīvotāju drošību un vides aizsardzības prasību ievērošanu.
3. Krasta procesiem pakļautajās teritorijās nav pieļaujama tieša sadzīves vai cita rakstura notekūdeņu novadīšana.
4. Vietējo pašvaldību teritorijas plāņos jāprecizē ģeoloģisko riska teritoriju robežas.
5. Vietējo pašvaldību teritorijas plāņos jāizstrādā šo teritoriju izmantošanas noteikumi un jānosaka ierobežojumi.

Plūdu riska teritorijas

1. Rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plāņos jāprecizē plūdu riska teritoriju robežas.
2. Rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plāņos jāizstrādā šo teritoriju izmantošanas noteikumi un jānosaka ierobežojumi.
3. Plūdu apdraudētajās teritorijās jāparedz īpašs civilās aizsardzības pasākumu komplekss.
4. Teritorijas plāņos jānosaka iespējamās plūdu līnijas.
5. Neparedzēt jaunu būvniecību iespējami applūstošās teritorijās bez priekšizpētes un speciālu projektu izstrādes, kas nepieciešamības gadījumā paredz drošu inženiertehnisko aizsargbūvju izveidi.
6. Neplānot paaugstināta riska teritoriju – polderu izmantošanu apbūvē.
7. Jaunu dzīvojamo apbūvi neplānot upju un ezeru palienēs.

Sprādzienbīstamās un ugunsgrēka riska teritorijas

Rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plāņos jāprecizē sprādzienbīstamie objekti un paaugstinātas ugunsbīstamības riska teritoriju robežas.

Rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plāņos jāizstrādā šo teritoriju izmantošanas noteikumi, jānosaka ierobežojumi un jāparedz preventīvie aizsardzības pasākumi.

Rajonu un vietējo pašvaldību plānojumos jāparedz ugunsdzēsēju depo izvietojums, kā arī jānodrošina pietiekams ūdensņemšanas vietu skaits.

Latgales telpiskajā struktūrplānā šādas teritorijas nav definētas.

CITI PLĀNOŠANAS UN APSAIMNIEKOŠANAS DOKUMENTI

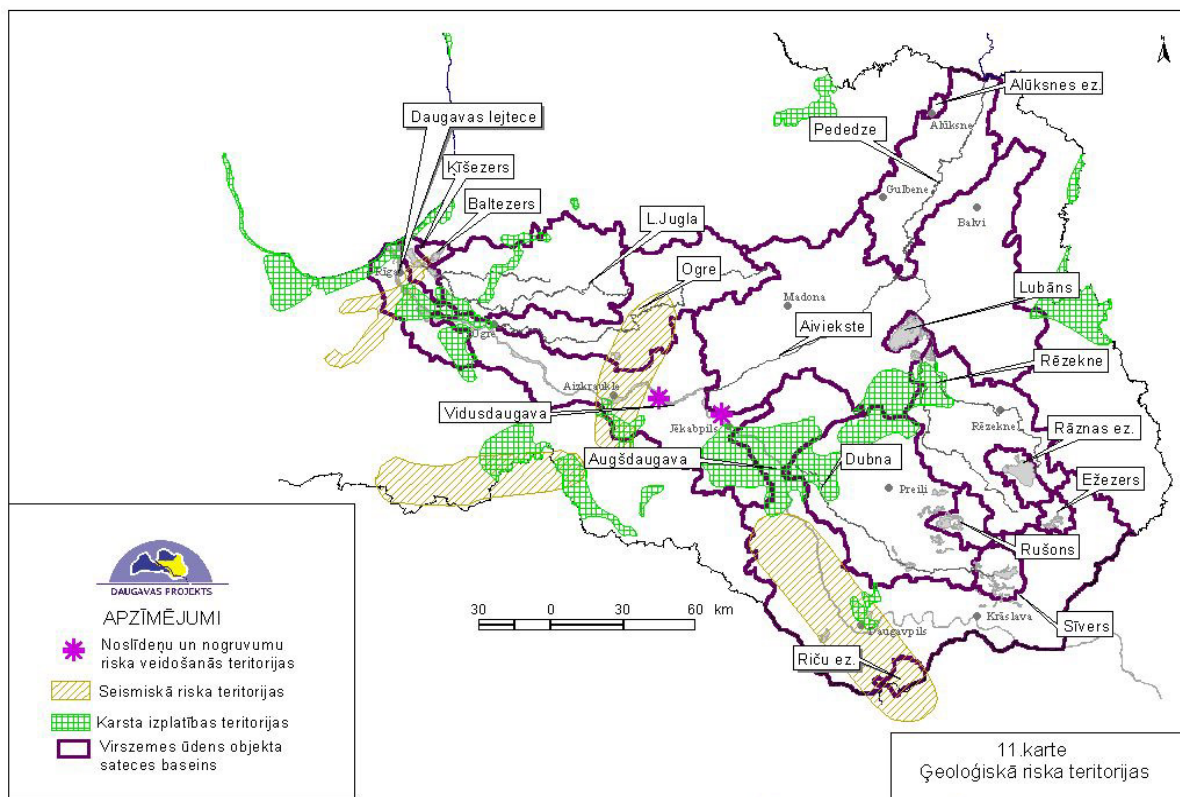
„Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns” un „Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma Vides pārskata” projekts

No *Ģeoloģiskās vides paaugstināta riska apvidiem un apdraudētības faktoriem* Subates pilsētas lauku teritorijā par ģeoloģiskās vides paaugstināta riska faktoriem uzskatāmi upju erozijas procesi, nogāžu procesi un ģeodinamiskie procesi.

Upju erozijas procesi ir vieni no dinamiskākajiem Latvijā, Daugavpils rajonā un Subates pilsētas lauku teritorijā. Kopumā upju darbība izpaužas kā erozijas un akumulācijas procesu mija. Ģeoloģiskajai videi un saimnieciskajiem objektiem apdraudoši ir gan vieni, gan otri procesi. Tāpēc saimnieciskā darbība nebūtu jāizvērs Kreunas, Dobes un citu upīšu palienēs, pirmajā virspalu terasē un upju gultnes līkumojošajos (meandrējošajos) posmos.

Nogāžu procesi ietver plaknisko noskalošanos, lineāro (gravu) eroziju, noslīdeņus, noplūdeņus un nogrūvumus. Kopumā nogāžu procesi ir vāji apzināti, tāpēc pastāv uzskats, ka to aktivitāte mūsdienās nav liela. Senākos laika posmos notikušo minēto procesu izpausmes vērojamas galvenokārt subglaciālo iegultņu nogāzes un Dobes ledāja kušanas ūdeņu noteces ielejas nogāzēs. Potenciālajam teritorijas apdraudējumam nogāžu procesu norises ietekmē ir jāpievērš īpaša vērība, paredzot iespējamo zemes virsas tehnogēno pārveidi Subates pilsētas lauku teritorijā esošajos iegultņu nogāžu atsevišķos posmos Subates pilsētā, pie Kazimirvāles, un starp Patmalnieku un Zuju ezeriem.

Ģeodinamiskie procesi saistās ar zemes garozas kustībām, kas savukārt var izsaukt zemestrīces. Zemestrīces Latvijā un Subates pilsētas lauku teritorijā ir reta un neraksturīga parādība, taču ilggadējo instrumentālo seismoloģisko novērojumu analīze un ģeoloģiski ģeofizikālie zemes garozas pētījumi pierāda, ka tās ir iespējams. Līdz ar to Subates pilsētas lauku teritorija paaugstināta ģeoloģiskā riska zonām pieskaitāmas arī seismiskā riska teritorijas (skat.att.), jo seismisko procesu radītās zemes garozas svārstības var izraisīt celtņu un to pamatu bojājumus, kā arī cauruļvadu plīsumus. Attēlā redzams, ka Daugavpils seismiski aktīvajā joslā ietilpst liela daļa Subates pilsētas lauku teritorijas. No Latvijā noteiktajām seismiskā riska zonām, visnelabvēlīgākās ir Daugavpils un Bauskas apkārtnē esošās. Tuvu Daugavpils zonai Lietuvas teritorijā atrodas Ignalinas AES, kas ir uzskatāma par potenciāli bīstamu objektu arī Latvijas teritorijai. VĢD sagatavotajā ģeoloģiskajā informācijā (Pazemes ūdeņu..., 1997) ir ieteikts, ka, plānojot nozīmīgas inženiertehniskas vai ekoloģiski bīstamas būves, vajadzētu izvairīties no to celtniecības seismiskā riska zonās. Ja tomēr tāda celtniecība ir nepieciešama, papildus jāveic seismoloģiskais vērtējums un jānodrošina ar būves drošību saistītie inženiertehniskie un arhitektoniskie pasākumi.

19.attēls. Ģeoloģiskā riska teritorijas Daugavas upes baseina teritorijā
(Daugavas baseina apgabala apsaimniekošana plāns (2003.))

Vietējās nozīmes

Kā potenciālos *vietējās nozīmes* Subates pilsētas ar lauku teritoriju paaugstināta riska grupu objektus un teritorijas var izdalīt sekojošus:

48.tabula

Ārkārtējo situāciju cēloņi	Riska teritorijas un objekti
Ugunsgrēki	Autogarāžas, kokzāģētavas, kokapstrādes uzņēmumi
Avārijas enerģētikas un komunālās saimniecības objektos	Katlu māja, ūdensvadi, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
Avārijas sprādzinbīstamos objektos	Gāzes padeves rezervuāri Subates pilsētā (Miera iela 13) un gāzes balonu tirdzniecības vietas (sk.kartogrāfisko materiālu); „Latvijas propāna gāze” SIA, Daugavpils gāzes uzpildes stacija, Subates balonu realizācijas punkts – Brīvības iela 10,

	Subate,
Ēku un būvju sagrūšana	Pamestās fermas, neapsaimniekotās ēkas
Cilvēku masu pulcēšanās vietas	Izglītības iestāde, kultūras nams, Subates „Miera nams” un SIA “Veselības un sociālās aprūpes centrs “Subate”

Īpaši jutīgās teritorijas

Visa Daugavas baseina apgabala teritorija atrodas **īpaši jutīgajā teritorijā, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības komunālo notekūdeņu attīrīšanai** (LR MK 22.01.2002. noteikumi Nr.34).

2.14. VALSTS AIZSARDZĪBAS TERITORIJAS UN OBJEKTI, CIVILĀS AIZSARDZĪBAS OBJEKTI

Pēc valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes informācijas, Subates pilsētā ar lauku teritoriju atrodas sekojošas valsts robežas šķērsošanas vietas:

1. Autoceļu robežkontroles punkti:

- Subates RKP.

Saskaņā ar MK 2002. gada 4. novembra noteikumiem Nr. 499 „Latvijas Republikas pierobežas režīma un pierobežas joslas režīma noteikumi” II sadaļas 4. punktu „pierobežas režīms ir spēkā šādās pierobežas administratīvajās teritorijās un teritoriālajās vienībās gar Latvijas Republikas valsts sauszemes robežu – Subatē, Subates lauku teritorijā .

„Latvijas Republikas valsts robežas likuma” 18. pants nosaka, ka „Latvijas Republikas drošības interesēs Ministru Kabinets gar valsts sauszemes robežu var noteikt pierobežu – ne šaurāku par 15 km – un pierobežas joslu, kas ir pierobežas sastāvdaļa – ne platāku par 2 km”.

Uz doto brīdi pierobežas josla sastāda 2 km platu joslu Daugavpils rajona Subates lauku teritorijas robežas. Pierobežas josla, dabā atrodas tiešā valsts robežas tuvumā, t.i. pierobežas josla sākas uzreiz aiz robežas joslas – robežas josla ir noteikta platuma zemes josla, kas piegulst valsts robežai un uz to attiecas valsts robežas režīms. Robežas joslu nosaka Ministru kabinets saskaņā ar starpvalstu līgumiem.

Valsts robežas josla gar Latvijas - Lietuvas valsts robežu ir noteikta 5 m platumā uz katru pusi.

Subates pilsētā ar lauku teritoriju, Valsts robežsardzes pārraudzībā un īpašumā, pierobežas teritorijā nav nekādu ierīču, kuras varētu ierobežot kādas darbības attīstību pašvaldības teritorijā.

2.15.CIVILĀS AIZSARDZĪBAS OBJEKTI

Civilās aizsardzības pasākumu mērķis ir aizsargāt iedzīvotājus ārkārtēju situāciju gadījumos, ko var izraisīt dabas un katastrofas, transporta un saimniecisko objektu avārijas, kā arī nekontrolētas vai neuzmanīgas cilvēku darbības.

Par iedzīvotāju un mantisko vērtību saglabāšanu ugunsnelaimju, katastrofu un dabas stihiju gadījumos Subates pilsētā un lauku teritorijā ap to atbild Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Daugavpils brigāde, kas atrodas Rīgas ielā 1/3, Daugavpilī. Civilās aizsardzības sistēmas darbības nodrošināšana ir viena no svarīgākajām rajona līmeņa pārvaldes institūcijas funkcijām. Sakarā ar to, ka Daugavpils rajona Civilās aizsardzības pasākumu plāns vēl nav izstrādāts, civilās aizsardzības jautājumi būtu jārisina pašvaldībai, izstrādājot Subates pilsētas domes "Civilās aizsardzības pasākumu plānu".

Ārkārtējos gadījumos *ugunsdzēsības* vajadzībām pašvaldības teritorijā ir izmantojamas atklātās ūdens ņemšanas vietas un hidranti:

1. kopumā kartogrāfiskajā materiālā parādītas __ atklātās tilpes, (lūdzu sarakstiet kur, pie kādiem ezeriem vai dīkiem) (sk.kartogrāfisko materiālu)
2. Hidranti – norādiet precīzu adresi un hidranta tipu (sk.kartogrāfisko materiālu)

Subates pilsētā ar lauku teritoriju nav izvietota ugunsdzēsības depo. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām, depo atrašanās vietu iekārto tā, lai ugunsdzēsēju vienība varētu sekmīgi dzēst ugunsgrēkus un veikt glābšanas darbus vairākos objektos un pēc iespējas lielākās apdzīvoto vietu teritorijās, kā arī lai ugunsdzēsēju vienība var ierasties ugunsgrēka vietā ne vēlāk kā 5 minūtes pēc ugunsgrēka pieteikuma — republikas pilsētās, ne vēlāk kā 15 minūtes pēc pieteikuma — pārējās pilsētās un lauku teritorijās, kurās iedzīvotāju blīvums ir 10 un vairāk cilvēku uz kvadrātkilometru, un ne vēlāk kā 25 minūtes pēc pieteikuma — lauku teritorijās, kurās iedzīvotāju blīvums ir mazāks nekā 10 cilvēku uz kvadrātkilometru.

Subates pilsēta ar lauku teritoriju ietilpst VUGD Ilūkstes posteņa apkalpes zonā. Pašvaldības esošā finansējuma ietvaros, kā arī ņemot vērā to, ka pašvaldības teritorija ir sasniedzama VUGD Ilūkstes apkalpes robežās, bet netiek nodrošinātas normatīvajos dokumentos noteiktās prasības, perspektīvā Subates pilsētā tiek plānota jauna valsts ugunsdzēsības depo izveidošana.

Ugunsgrēku gadījumā Subates pilsētu ar lauku teritoriju apkalpo arī Aknīstes ugunsdzēsēji.

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

2.16. KULTŪRVĒSTURISKĀMANTOJUMA TERITORIJAS

2.16.1.Kultūras pieminekļi

49.tabula

Subates pilsētas un lauku teritorijas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts

(pēc laikrakstā "Latvijas vēstnesis" Nr.369/372 (1430/1433)
1998.g.15.decembrī publicētā saraksta)

Valsts aizsardzības Nr.	Pieminekļu vērtības grupa	Pieminekļu veids (* bez aizsargjoslas)	Pieminekļu nosaukums	Pieminekļu atrašanās vieta	Pieminekļu (notikumu) datējums
7430	Valsts nozīmes	Pilsētībūvniecība	Subates pilsētas vēsturiskais centrs	Subate, Tirgus laukuma Z puses apbūve, Brīvības ielas pāra numuru puses apbūve, Brīvības iela 100 m DR virzienā no 28.nama, aleja DA virzienā līdz ezeram, līnija A virzienā pāri ezeram līdz baznīcas ielas	16.-19.gs.

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

				<p>41.namam, Baznīcas ielas nepāru numuru puses apbūve, Ilūkstes ielas pāru numuru apbūve, aleja no Ilūkstes ielas 10.nama līdz Pētera ielas 1.namam, līnija ZA virzienā līdz bij.ebrēju kapsētas A stūrim, kapsētas A un Z robeža, līnija ZR virzienā pāri ezeram līdz Upes ielas 24.namam, līnija R virzienā līdz Ziemeļu ielas 4.namam, Ziemeļu ielas pāra numuru puses apbūve, Domes ielas nepāru numuru</p>	
--	--	--	--	--	--

				puses apbūve līdz 51.namam, Ganību ielas apbūve< Domes ielas nepāru numuru puses apbūve no 49.nama līdz Tirgus laukumam.	
6299	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Subates luterāņu baznīca	Subate, baznīcas iela 32	1685.
3280	Valsts nozīmes	Māksla*	Altārdaļas sētiņa	Subate, baznīcas iela 32, Subates luterāņu baznīcā	18.gs.s.
3281	Valsts nozīmes	Māksla*	Altāris	Subate, baznīcas iela 32, Subates luterāņu baznīcā	18.gs.s.
3283	Valsts nozīmes	Māksla*	Ērģeļu luktas un prospekts	Subate, baznīcas iela 32, Subates luterāņu baznīcā	18.gs.s. 19.gs. 1853.
3284	Valsts nozīmes	Māksla*	Ērģeles	Subate, baznīcas iela 32, Subates luterāņu baznīcā	1853.
3285	Valsts nozīmes	Māksla*	Durvju komplekts	Subate, baznīcas iela 32, Subates luterāņu	19.gs.

				baznīcā	
3289	Valsts nozīmes	Māksla*	Kancele	Subate, baznīcas iela 32, Subates luterāņu baznīcā	18.gs.s.
6298	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Baltmuižas kungu māja ar parku	Indrānos	1801., 19.gs.2.p.
3278	Valsts nozīmes	Māksla*	Krāsns	Indrānos, Baltmuižas kungu mājā	19.gs.I p.
3279	Valsts nozīmes	Māksla*	Krāsns	Indrānos, Baltmuižas kungu mājā	19.gs.I p.
701	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Paškānu (Bārenes) pilskalns	Paškānos pie Upītēm	

20.attēls. Subates luterāņu baznīca.

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

21.attēls. Subates luterāņu baznīcas interjers.

22.attēls. Subates pilsētas vēsturiskais centrs – koka apbūve, bruģis.

23.-24.attēls. Baltmuižas kungu māja ar parku 2003.gadā un agrāk

50.tabula

Subates pilsētas un lauku teritorijas arhitektūras objekti, kas tika iekļauti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektā (pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas datiem)

Pieminekļu vērtības grupa	Pieminekļu veids	Pieminekļu nosaukums	Pieminekļu atrašanās vieta	Pieminekļu (notikumu) datējums
Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Parks	Indrānos, Baltmuižā	19.gs.II p.
Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Pils	Indrānos, Baltmuižā	1803.,19.gs.II.p.
Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Klēts	Indrānos, Baltmuižā	1803.,19.gs.II.p.
Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Kūts	Indrānos, Baltmuižā	1803.,19.gs.II.p.
Valsts nozīmes	Arhitektūra	Kungu māja	Indrānos, Baltmuižā	1803.,19.gs.II.p.
Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Prodes muižas klēts	pie Bērziņiem	19.gs.s.
Vietējās	Arhitektūra	Subates	Subatē, Skola ielā	1908.

nozīmes		vecticībnieku kopienas lūgšanas nams	19	
Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Subates katoļu baznīca	Subatē, Tirgus laukumā 17	1773.

25.attēls. Subates vecticībnieku lūgšanu nams.
(Foto © J.Soms)

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

26.attēls. Subates katoļu baznīca.
(Foto © J.Soms)

2.16.2.Īpaši vērtīgi kultūrvēsturiskā mantojuma objekti

Daļa no potenciālajiem kultūrvēsturiskā mantojuma objektiem nav iekļauti aizsargājamo objektu sarakstā (piem., Subates katoļu baznīca, K.Ulmaņa stādītā bērzu birzs uz ziemeļiem no Subates, senais Jaunsubates pastorāta robežakmens) un līdz ar to formāli tiem nav jānosaka aizsardzības režīms. Tāpēc Subates pilsētas domei būtu jādomā, kā pašiem spēkiem saglabāt vietējos kultūrvēsturiskā mantojuma objektus.

51.tabula

**Subates pilsētas un lauku teritorijas
īpaši vērtīgie kultūrmantojuma objekti, kuriem ir noteikta
Subates pilsētas domes aizsardzība**

Pieminekļu nosaukums	Pieminekļu atrašanās vieta
Parks	Indrānos, Baltmuižā
Pils	Indrānos, Baltmuižā
Klēts	Indrānos, Baltmuižā
Kūts	Indrānos, Baltmuižā
Kungu māja	Indrānos, Baltmuižā
Prodes muižas klēts	pie Bērziņiem
Subates vecticībnieku kopienas lūgšanas nams	Subatē, Skola ielā 19
Subates katoļu baznīca	Subatē, Tirgus laukumā 17
Vecās dzirnavas pie Dzirnāvupītes	
Masu terora upuru kapi (1941.-1944.) 2 vietas 1941.-1944.	Subates rietumu nomalē
II PK (1944.) Sarkanās armijas karavīru Brāļu kapi	Subatē, Domes ielā
Bijušās sinagogas ēka	Subatē
Vecie ebreju kapi (18.-20.gs.)	
Lāčplēša ordeņa kavalieru A.Dimanta, J.Lošaka un P.Maskla apbedījuma vietas	Gulbenes katoļu kapos
II PK (1944.) kritušo Vācu armijas karavīru apbedījuma vieta	Subates Luterāņu (kungu kapsētā)
Ārsta Eižena Stendera (1863.-1920.) kaps	Subates Luterāņu (kungu) kapos
Subates draudzes skolas skolotāja Ernesta	Subates Luterāņu (kungu) kapos

Vistiņa (1862.-1921.) kaps	
I PK (1914.-1918.) vācu armijas un krievu armijas karavīru kapi	Vecajā Luterāņu kapsētā
Latvijas Atbrīvošanas karā (1919.-1920.) kritušo Lietuvas armijas karavīru apbedījuma vietas	Subates katoļu kapsētā
Latvijas Atbrīvošanas karā (1919.-1920.) kritušā Latvijas armijas karavīra Aleksandra Strazda (1894.-1919.) kaps	Subates katoļu kapsētā
Latvijas Atbrīvošanas karā (1919.-1920.) kritušā Latvijas armijas karavīra Jāņa Bartuševiča kaps	Subates katoļu kapsētā
Latvijas Atbrīvošanas karā (1919.-1920.) kritušā Latvijas armijas karavīra S.Baļuļa kaps	Subates katoļu kapsētā
Latvijas Atbrīvošanas karā (1919.-1920.) kritušā Latvijas armijas karavīra Jāņa Eihbauma (1898.-1919.) kaps	Austrumu kapsētā

27.attēls. Piemiņas akmens K.Ulmaņa stādītajā birztalā.
(Foto © Juris Soms)

28.attēls. Jaunsubates pastorāta robežakmens.
(Foto © Juris Soms)

2.16.3. Teritorijas kultūrvēsturisko pamatvērtību raksturojums. Rekomendācijas.

Senākais dokuments, kurā minēta Subate, ir 1570. gada 11. oktobra pārdošanas līgums, ar kuru Kurzemes un Zemgales hercogs Gothards ketlers pārdod Vecsubates tirgus vietu Georgam Plāteram-Zībergam par 15 simtiem dalderu. Ņemot vērā šo gadaskaitli, subatieši kopš 2000. gada atzīmē Pilsētas svētkus oktobra pirmajā sestdienā.

Subate kā pilsēta izveidota 1894. gadā, administratīvi apvienojot Vecsubates (pastāvēja no 1550. g.) un Jaunsubates miestu (pastāvēja no 1686. g.). 1680. g. tai piešķirtas Magdeburgas tiesības, bet pilsētas tiesības - 1917. gadā. Subates vēsturiskais centrs ar 16.-20. gs. apbūvi ir Valsts nozīmes pilsēt būvniecības piemineklis (vienīgais Daugavpils rajonā).

Subates luterāņu baznīca. Pilsētas krāšņākā rota ir 1685. gadā celtā Sv. Jura evaņģēliski luteriskās draudzes baznīca, tās greznais, kokgriezumiem rotātais baroka interjers (saglabājies no 17. gs. beigām, to darinājuši Subates (Stelmuižas) koka tēlnieku skolas tēlnieki), 1853. gadā darinātās ērģeles un gleznas "Kristus un grēciniece" kopija. Vienīgā luteriskā baznīca Latvijā, kurai ir pieci mazi tornīši.

Subates katoļu baznīca. 1831. gadā vecā koka dievnama vietā uzcēla tagadējo Subates katoļu baznīcas mūra ēku. Darbus apmaksāja grāfs Miķelis Plāters-Zībergs. Sakrālo celtni iesvētīja Miķelā Ercengeļa godam. Dievnamā atrodas 18. gs. beigu skulpturālā grupa "Golgāta", krucifikss un nozīmīgs galvenā altāra cilnis - kokgriezums pēc slavenās Leonardo da Vinči freskas "Svētais vakarēdiens" motīviem.

Baltmuiža. Celta 1803. g., Budbergs G.E.V. fon, 1. ģ. Neorenesanses celtnē tapusi kā piebūve pie 1803. g. celtās kungu mājas, ko neliels korpus savienoja ar sākotnējo ēku. Saukta arī par Vecbaltmuižu. Kungu mājā bija divas podiņu krāsnis, kāpnes ar dekoratīviem griezumiem, smalki profilātas pildiņu durvis. Muižas kompleksā vēl ietilpst kalpu māja, klēts, staļļi, kūts, dzirnavas un 1,6 ha parka un, protams, padomju laika šedvri šifera iesaiņojumā. Kamēr līdz 1971. g. kungu mājā atradās skola, ēka bija sakopta. Arī vēlāk tā turējās. 1979. g. ziemā es tur nakšņoju. Kungu māja netiek izmantota.

2.16.4. Avārijas stāvoklī esošie kultūras mantojuma objekti

52.tabula

**Subates pilsētā un lauku teritorijā
avārijas stāvoklī esošie kultūras mantojuma objekti**
(pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas datiem uz 2005.gada janvāri)

Nekustamā kultūras mantojuma veids un vērtības grupa				
Valsts nozīmes kultūras pieminekļi		Vietējas nozīmes kultūras pieminekļi		Īpaši vērtīgie kultūrvēsturiskā mantojuma objekti
kultūras pieminekļu saraksts	kultūras pieminekļu saraksta projekts	kultūras pieminekļu saraksts	kultūras pieminekļu saraksta projekts	
Baltmuižas kungu māja				

TURPMĀKĀS IZPĒTES TERITORIJAS:

- Jau zināmo kultūrvēsturiskā mantojuma objektu izpēti ar mērķi noteikt to aizsardzības režīmu;
- Kultūrvēsturiskā mantojuma objektu robežu precizēšana

2.17.SOCIĀLIE ASPEKTI UN SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA

2.17.1.Demogrāfiskie aspekti

Iedzīvotāji

Saskaņā ar PMLP (Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes) informāciju (www.pmlp.gov.lv), Subates pilsētā ar lauku teritoriju uz 01.01.2006. gadu dzīvoja 1174 iedzīvotāji (reģistrēti dzīvesvietā patstāvīgi), 11 no tiem ir mutiski norādījuši dzīvesvietu Subates pilsētā ar lauku teritoriju .

Iedzīvotāju skaits Subates pilsētā ar lauku teritoriju ir diezgan stabils, nav vērojama krasa iedzīvotāju skaita samazināšanās , tomēr kopējā tendence – iedzīvotāju skaits ar katru gadu samazinās (sk.tabulu).

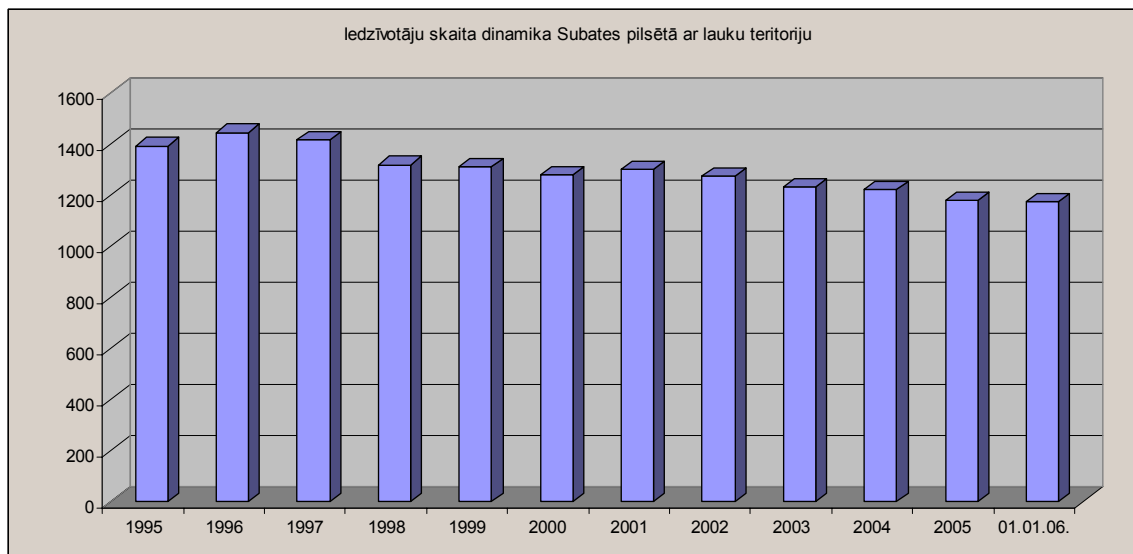
53.tabula

Iedzīvotāju skaits Subates pilsētā ar lauku teritoriju (1995-2006.)

(LR Statistika,„Iedzīvotāju skaits Latvijas rajonos, pilsētas, novados un pagastos”,
www.pmlp.gov.lv)

Gads	Iedzīvotāju skaits
1995.	1392
1996.	1444
1997.	1414
1998	1318
1999.	1308
2000.	1278
2001.	1298
2002.	1275
2003.	1232
2004.	1222
2005	1180
01.01.2006.	1174

Pēc pašvaldības datiem, Subates pilsētā ar lauku teritoriju uz 01.01.2006. gadu dzīvo 1171 iedzīvotājs.

29.attēls Iedzīvotāju skaita dinamika (1995.-2006.)

(LR Statistika, „Iedzīvotāju skaits Latvijas rajonos, pilsētās, novados un pagastos”,
www.pmlp.gov.lv;))

Kā redzams attēlā, iedzīvotāju skaits Subates pilsētā ar lauku teritoriju no vislielākā skaita 1996.gadā (1444) samazinājies līdz 1174 iedzīvotājiem, par 270 iedzīvotājiem. Šobrīd iedzīvotāju blīvums Subates pilsētā ar lauku teritoriju sastāda 11,8 iedzīvotāji uz km², (salīdzinājumam 1996.gadā 14,6 iedzīvotāji uz km²) kas ir vidējais rādītājs Daugavpils rajonā (vislielākais blīvums ir Naujenes pagastā 45,4 iedzīvotāji uz 1 km², vismazākais blīvums Dvietes pagastā – 6,4, tad seko Salienas pagasts 7,0 iedzīvotāji uz km²). Ņemot vērā demogrāfisko tendenci, pašvaldībā veidosies neapdzīvotas un neapsaimniekotas teritorijas, kuru saplānota izmantošana nākotnē ir ļoti svarīga.

54.tabula

Iedzīvotāju dzimumstruktūra Subates pilsētā ar lauku teritoriju (pēc PMLP datiem uz 01.01.2005)

Subates pilsētā ar lauku teritoriju	Uz 01.01.2005.
Vīrieši	548
Sievietes	632

55.tabula

Iedzīvotāju dzimumstruktūra Subates pilsētā ar lauku teritoriju (pašvaldības datiem uz 01.01.2006.)

Subates pilsētā ar lauku teritoriju	Uz 01.01.2006.
-------------------------------------	----------------

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Vīrieši	547
Sievietes	624

Zemā dzimstība, mirstības pieaugums un iedzīvotāju migrācija rada izmaiņas arī iedzīvotāju vecumsastāvā. Bērnu un pusaudžu skaits samazinās, iedzīvotāju skaits virs darbaspējas vecumā pieaug. Bērnu un pusaudžu īpatsvars demogrāfiskajā slodzē ir mazāks par pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvaru.

56.tabula

Bērnu vecuma struktūra Subates pilsētā ar lauku teritoriju

(Avots: www.pmlp.gov.lv)

Gads	Bērni 0-6 gadu vecumā	7-18 gadu vecumā
1996	123	237
1997	116	225
Uz 01.01.2005.	54 (4 mutiski norādījuši dzīvesvietu) kopā 58	178 (4 mutiski norādījuši dzīvesvietu) kopā 182

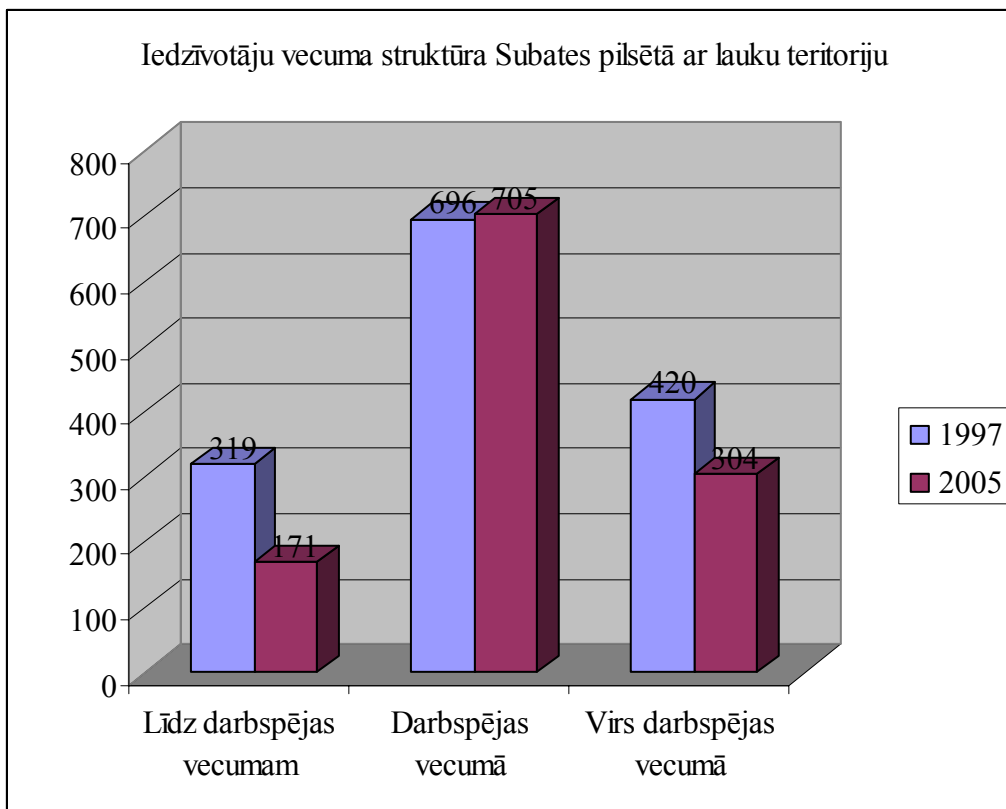
57.tabula

Iedzīvotāju vecuma struktūra Subates pilsētā ar lauku teritoriju

(Avots: www.pmlp.gov.lv)

Gads	Līdz darbaspējas vecumam	Darbaspējas vecumā	Virs darbaspējas vecumā
1997	319	696	420
2005 (01.01.)	171	705	304

*Pensijas vecums tiek noteikts vīriešiem sasniedzot 62 gadus, sievietēm 60 gadus un 7 mēnešus (atbilstoši tabulā līdz darbaspējas vecumam 0-14 gadi; darbaspējas vecumā vīrieši 15-61 gads, sievietes 15-60 gadi 6 mēneši; virs darbaspējas vecuma vīrieši 62 gadu vecumā un vecāki, sievietes 60 gadu 7 mēnešu vecumā un vecākas)

30.attēls. Iedzīvotāju vecuma struktūra (1997.-2005.)

(LR Statistika, „Iedzīvotāju skaits Latvijas rajonos, pilsētās, novados un pagastos”,
www.pmlp.gov.lv;)

Jo augstāks ir darbības vecuma iedzīvotāju īpatsvars iedzīvotāju skaitā, jo efektīvāka ir iedzīvotāju vecumstruktūra no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju viedokļa. Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits Subates pilsētā ar lauku teritoriju palielinās, bet samazinās līdz darbības vecuma iedzīvotāju un virs darbības vecuma iedzīvotāju skaits, kas savukārt ietekmē arī demogrāfiskās slodzes līmeni pašvaldībā, kas raksturo bērnu un pensijas vecuma iedzīvotāju attiecību pret darbības vecuma iedzīvotājiem.

58.tabula

Iedzīvotāju dzimstības un mirstības rādītāji Subates pilsētā ar lauku teritoriju

(pēc dzimtsarakstu reģistrācijas aktu atskaites)

Gads	Dzimuši	Miruši	Dabiskais pieaugums
2000	12	29	-17
2001	11	36	-25
2002	5	34	-29

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
 Paskaidrojuma raksts*

2003	3	22	-19
2004	6	23	-17

2.17.2. Nodarbinātība un bezdarbs

Reģistrētais bezdarba līmenis (no darbaspējīgo iedzīvotāju vidus) laika periodā no 2003.gada līdz 09.08.2006.gadam Subates pilsētā ar lauku teritoriju samazinājās no 11.1% līdz 9.20 % (avots: Latvijas pašvaldību gadagrāmata, 2003., Nodarbinātības valsts aģentūras Daugavpils filiāle uz 09.08.2006.)

Nodarbinātības rādītājus Subates pilsētā ar lauku teritoriju būtiski ietekmē tas rādītājs, ka pašvaldība atrodas pierobežā. Pierobeža ir teritorija ar īpašu statusu, ko nosaka valsts aizsardzības un drošības intereses, šajā apvidū ir noteikts īpašs režīms. Tai pat laikā tas ir atpalikušāks nomales rajons, ko iedzīvotāji pamet. Pierobežai ir savas specifiskas problēmas, līdz ar to nepieciešama īpaša pieeja un pasākumi tās attīstībai. Subates pilsētas ar lauku teritoriju nodarbinātību ietekmē arī tas, ka pašvaldība robežojas ar ekonomiski diezgan spēcīgu pašvaldību – Ilūkstes novadu, kā arī Daugavpils pilsēta arī ietekmē pagasta ekonomiski aktīvo iedzīvotāju nodarbinātību (kaut gan attālums ir diezgan liels). Pēc pašvaldības datiem, aptuveni 14 % ekonomiski aktīvo iedzīvotāju ir nodarbināti ārpus pašvaldības (t.i. devušies darba meklējumos uz ārzemēm, strādā Daugavpils pilsētā vai blakus pašvaldībās)

59.tabula

Nodarbinātības raksturojums Subates pilsētā ar lauku teritoriju (pēc pašvaldības datiem)

Nr. p.k.	Nozare	Iestāžu, uzņēmumu skaits, nosaukums	Valsts	pašvaldības	privātais	Nodarbināto skaits
1.	Lauksaimniecība					
	Zemnieku saimniecības virs 5 ha	Bez nosaukuma			15	24
	Piemājas saimniecības	Bez nosaukuma		6	63	59
2.	Mežsaimniecība					
	Mežniecība	-				
	Kokapstrādes uzņēmumi	3			3	15

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

	Medniecība				
	Mežizstrāde	1		1	10
3.	Zivsaimniecība				
4.	Rūpniecība				
	Pārtikas ražošana				
	Vieglā rūpniecība	1		1	10
	Kurināmā ražošana				
	Karjeru izstrāde				
	Metālapstrāde				
5.	Atkritumu apsaimniekošana				
6.	Būvniecība				
7.	Mazas jaudas HES				
8.	Tirdzniecība				
	Vairumtirdzniecība				
	Mazumtirdzniecība	6		6	15
	Auto veikali				
	DUS				
9.	Auto, moto, sadzīves tehnikas priekšmetu remonts				
7.	Tūrisms				
	Viesu mājas				
	Viesnīcas	1	1		4
	Tūrisma objekti				
	Zemnieku saimniecības, kas sniedz tūrisma pakalpojumus				
8.	Sabiedriskā ēdināšana	1		1	3
9.	Transporta uzņēmumi				
10.	Banku filiāles				
11.	Izglītības iestādes				
	Pirmskolas izgl.iestādes	1	1		9
	Vispārējās izglītības iestādes	1	1		25
	Profesionālās izglītības iestādes				
	Sporta skolas				
	Internātskolas				
12.	Veselība				
	Aptieka	1		1	2
	Slimnīca				
	Ārstu prakse	1		1	3
13.	Sociālā aprūpe				
	Dienas centri				

	Pansionāti	1			draudze	10
	Sociālās aprūpes centri	1	1			17
14.	Komunālie uzņēmumi					
15.	Individuālie pakalpojumi					
16.	Pagasta padome, pārvalde, novada dome, pilsētas dome					
	Bibliotēka	1		1		3
	Kultūras nams	1		1		4
	Komunālais dienests	1		1		24

60.tabula

Nodarbināto sastāvs Subates pilsētā ar lauku teritoriju
(pēc pašvaldības datiem)

Nr.p.k.	Rādītājs	Skaitis	Sievietes	Vīrieši
1.	Iedzīvotāji pagasta teritorijā uz 01.01.2006	1171	624	547
2.	Ekonomiski aktīvie iedzīvotāji	728		
3.	Bezdarbnieku skaits uz 01.01.2006	77	44	33
4.	Pagasta iedzīvotāji, kas nodarbināti ārzemēs	35	16	19
5.	Pagasta iedzīvotāju aptuvenais skaits, kas nodarbināti D-pils pilsētā	34	15	19
6.	Pagasta iedzīvotāju aptuvenais skaits, kas nodarbināti citu pašvaldību teritorijās. Nosauciet kurās.			
	Rīgas raj.	1		1
	Rīga	27	5	22
	Jēkabpils	2	1	2
7.	Daugavpils pilsētas iedzīvotāji, kas nodarbināti pagasta teritorijā. Nosauciet kādā sfērā			
	lauksaimniecībā	1		1

Lielākais darba devējs Subates pilsētā ar lauku teritoriju ir Subates pilsētas dome un tās iestādes:

Subates pilsētas dome: strādā ?????? darbinieki
 Subates pirmsskolas izglītības iestāde: iestādē strādā 7 darbinieki;
 Subates pamatskola: strādā 14 skolotāji un 13 tehniskie darbinieki;
 Subates kultūras nams: strādā 3 darbinieki;
 Subates pilsētas bibliotēka: strādā 3 darbinieki;
 Komunālais dienests: strādā 6 darbinieki

Lielākie uzņēmēji, kuri darbojas pašvaldības teritorijā:

SIA „Osis” – kokapstrāde;
 SIA „Selonija GT” – kokapstrāde;
 SIA „Svītas” – apavu šūšana
 SIA „Baltra B” – tirdzniecība;
 IU „Ilta D” – tirdzniecība;
 IU „Tāle” – tirdzniecība;
 IU „Avots” – tirdzniecība;
 IU „Lora” – tirdzniecība;
 IU „Mazais namiņš” – ēdināšana, kondotorija;
 IU „Vidala” – kokapstrāde;
 SIA „Madara” – stādu un dārzeņu audzēšana
 SIA „Bebra serviss” – vetaptieka

Subates pašvaldības teritorijā reģistrētas 13 zemnieku saimniecības

Citas iestādes:

Latvijas pasts, Subates pasta nodaļa;
 L.Martinovas ģimenes ārsta prakse;
 Romas katoļu draudzes pansionāts „Miera nams”
 BO „Veselības un sociālās aprūpes centrs „Subate”
 Subates muitas un robežkontroles punkts

No tabulas redzams, ka pagastā esošie uzņēmēji un pašvaldība nespēj nodrošināt darbavietas pagasta ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, tāpēc aptuveni 14 % ekonomiski aktīvo iedzīvotāju ir devušies darba meklējumos ārpus pašvaldības (uz ārzemēm, uz Daugavpils pilsētu, uz kaimiņu pašvaldībām).

2.17.3.Sociālās aprūpes infrastruktūra

Subates pilsētā ar lauku teritoriju atrodas divas sociālās aprūpes iestādes:

Pašvaldības iestāde :

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
 Paskaidrojuma raksts*

- SIA “Veselības un sociālās aprūpes centrs “Subate” ar filiāli Ilūkstē (valsts finansējums)

Citas iestādes:

- Subates Romas katoļu draudzes “Miera nams”

Pašvaldībā strādā arī sociālais darbinieks. Visi lēmumi, kuri ir saistīti ar sociālo palīdzību, rehabilitāciju, aprūpi tiek izskatīti sociālo jautājumu komitejā un pieņemti domes sēdēs. Ir izstrādāts un darbojas Nolikums par sociālās palīdzības pabalstu piešķiršanu. Pašvaldībā darbojas bāreņtiesa

Prioritātes palīdzības saņemšanai no pašvaldības ir maznodrošinātām ģimenēm, daudzbērnu ģimenēm, ģimenēm ar bērnu invalīdu, nepilnajām ģimenēm, kurās ir bērni, invalīdiem un vientuļajiem pensionāriem. Pašvaldība cenšas nodrošināt individuālu pieeju katram, arī ģimeņu apsekošanas dati ir precīzi. Palīdzība no pašvaldības tiek sniegta atbilstoši ienākumu daudzuma un atbilstoši piederībai pie kādas prioritāras grupas. Tie parasti ir standarta pabalsti, kurus nodrošina saviem iedzīvotājiem lielākā daļa pašvaldību.

Teritorijas plānojums perspektīvā uz 12 gadiem neparedz jaunu sociālo iestāžu izvietojumu pašvaldības teritorijā

2.18. IZGLĪTĪBAS IESTĀDES

Subates pilsētā ar lauku teritoriju izvietotas 2 *izglītības iestādes*:

- Subates pamatskola;
- Subates pirmsskolas izglītības iestāde.

Izglītības iestādes ģeogrāfiski atrodas Subates pilsētā.

Subates pamatskolā (mācību valoda – latviešu) 2006/07 mācību gadā mācās 124 skolēni. Klases ir nokomplektētas no 1. līdz 9, vidējais bērnu skaits klasē – 14 skolēni. Skolā strādā 14 pedagoģiskie darbinieki. Kopā skola nodrošina 27 darba vietas kopā ar tehniskajiem darbiniekiem.

Saistība ar citām pašvaldībām

No kaimiņu pašvaldībām Subates pamatskolā mācās bērni no Eglaines pagasta.

Bērni, kuri dzīvo Subates pilsētas ar lauku teritorijā, mācās Ilūkstes 2. vidusskolā, Neklātienes vidusskolā (Ilūkstē), Raudas specinternātskolā bērniem bāreņiem (Ilūkstes novads Šēderes pagasts), Medumu speciālajā internātskolā (Medumu pagasts).

Pašvaldības teritorijā nav vidusskolas. Tuvākā vidusskola atrodas Eglainē (17km); Aknīstē (25 km) Jēkabpils rajons; Ilūkstē (30 km).

Subates pirmsskolas izglītības iestādē

Subates pirmsskolas izglītības iestādi 2006/2007 mācību gadā apmeklēja 30 bērni. Iestādē izveidotas 3 grupas .

Pirmsskolas izglītības iestāde strādā 4 pedagoģiskie darbinieki.

2.19. VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS IESTĀDES

Subates pilsētā ar lauku teritoriju līdz 2000.gadam darbojās Subates slimnīca (Sporta ielā 20). No 2000.gada 1.novembra uz slimnīcas bāzes ir izveidots SIA "Veselības un sociālās aprūpes centrs "Subate" ar filiāli Ilūkstē.

Pašvaldības teritorijā iedzīvotājiem pieejama L.Martinovas ģimenes ārsta prakse Subates doktorātā. Doktorātā ir iespēja saņemt fizioterapijas un masāžas procedūras un vecmātes pakalpojumus. Ir arī bērnu patronāžas māsa, kura ved visu uzskaiti par bērnu obligāto potēšanu un vakcinēšanu. Pilsētā darbojas arī aptieka.

Komplicētāki medicīnas pakalpojumi iedzīvotājiem ir pieejami Daugavpils pilsētā.

Pašvaldības teritorija cieši saistīta ar Daugavpils pilsētas medicīnas iestāžu tīklu, jo kvalificētu medicīnas pakalpojumu var saņemt tieši Daugavpils pilsētas ārstniecības iestādēs (sk.tabulu).

61.tabula

Daugavpils pilsētas medicīnas iestādes, kas apkalpo Daugavpils rajona iedzīvotājus

Iestādes nosaukums	Atrašanās vieta
SIA "Daugavpils bērnu veselības centrs"	Daugavpils pilsēta
SIA "Olvi " poliklīnika	Daugavpils pilsēta
SIA Medicīniskā firma " Dinas "	Daugavpils pilsēta
BO SIA " Dermatovenerologs "	Daugavpils pilsēta
SIA "Sana- D"	Daugavpils pilsēta
BO SIA " Grīvas poliklīnika "	Daugavpils pilsēta,
SIA "Daugavpils reģionālā slimnīca	Daugavpils pilsēta
B/O valsts SIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"	Daugavpils pilsēta
B/O VU "Daugavpils narkoloģiskā slimnīca"	Daugavpils pilsēta

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

B/O VU "Daugavpils onkoloģiskā slimnīca"	Daugavpils pilsēta
SIA "IVI DOK "	Daugavpils pilsēta
SIA " Jaunās Forštates doktorāts"	Daugavpils pilsēta
BO SIA firma "Meda D"	Daugavpils pilsēta
SIA "Ivako Group" privātklīnika "Nimta"	Daugavpils pilsēta
SIA " LESMED "	Daugavpils pilsēta
SIA Daugavpils zobārstniecības poliklīnika	Daugavpils pilsēta

Daugavpils neatliekamās medicīniskās palīdzības stacija ir izvietota Daugavpilī, kurā darbojas 6 brigādes. Daugavpils rajona teritorijā ir izvietotas Daugavpils neatliekamās medicīniskās palīdzības stacijas 2 brigādes: Višķos un Ilūkstē.

Subates pilsētu ar lauku teritoriju apkalpo Neatliekamās medicīniskās palīdzības stacijas Ilūkstes brigāde

2.20. KULTŪRAS IESTĀDES UN SPORTA OBJEKTI

2.20.1.Kultūra

Galvenie kultūras dzīves aktivizētāji pašvaldībā ir pamatskola, kultūras nams (ģeogrāfiski atrodas Subates pilsētā). Kultūras namā tiek organizēti tradicionālie pasākumi pašvaldības iedzīvotājiem un ciemiņiem.

Subates kultūras namā strādā trīs darbinieki. KN darbojas amatierteātris „Grauds”, deju kolektīvs „Rota”, vokālais ansamblis „Selonija”, pensionāru vokālais ansamblis „Atvasara”. Regulāri notiek pašdarbnieku koncerti, izrādes, slēgtie vakari, dejas un diskotēkas.

Subates pilsētā ar lauku teritoriju atrodas Subates pilsētas bibliotēka (atrodas Subates pilsētā, domes ēkā) Bibliotēka apvieno sevī pieaugušo un bērnu bibliotēku. Grāmatu fonda apjoms – 20349 eks. Bibliotēkā regulāri tiek rīkoti bērnu sacerējumu konkursi, izstādes un tikšanās.

Vēl viens ar kultūras un atpūtas jomu saistīts objekts - estrāde. Pašlaik estrāde neatbilst vajadzīgajam prasībām (maza skatuves vieta, nav skatītāju sēdvietu ārējais skats nav pievilcīgs.

Perspektīvā plānota estrādes pārveidošana un labiekārtošana. Blakus estrādei atrodas iecienītā un lielākā Subates peldvieta, kuru perspektīvā plānots labiekārtot.

Pašvaldība aktīvi iesaistās dažādos projektos, kuru rezultātā izglītības iestādē un bibliotēkā tiks nodrošināta pieeja patstāvīgam Interneta pieslēgumam, kas atbilst pagasta attīstības plānā definētajiem uzdevumiem, kurus pašvaldība jau bija izvirzījusi 1999.gadā. Tiks ierīkots Publiskais interneta piekļuves punkts, kas sniegs pašvaldības iedzīvotājiem papildus iespēju izmantot vēl vienu pakalpojuma formu.

Nozīmīgu ieguldījumu kultūras dzīves aktivizēšanā dod arī ne tik sen izveidotā sabiedriskā organizācija „Mēs Subatei”, kur sākotnēji kopienā apvienojās vienādi

domājoši subatieši, lai darītu savu un pilsētas dzīvi sakoptāku, rūpētos par vides sakopšanu un motivētas aktīvas atpūtas organizēšanu iedzīvotājiem.

2.20.2.SPORTS

Pašvaldības iedzīvotāji labprāt aktīvi iesaistās sporta dzīvē. Ar sabiedriskās organizācijas „Mēs Subatei” aktīvu līdzdalību tika realizēti vairāki projekti, kuru rezultātā pilsētā tika ierīkots bērnu rotaļu laukums, ierīkots sporta laukums un labiekārtota pludmale. Pašvaldībā sporta aktivitātēm var izmantot pamatskolas sporta zāli (Subates pilsēta), kā arī stadionu, kurš atrodas blakus pamatskolai.

Citas sporta aktivitātēm paredzētas infrastruktūras pašvaldībā nav.

Skolēni kuri nopietni nodarbojas ar sportu, spēlē futbolu, nodarbojas ar vieglatlētiķi, apmeklē Daugavpils pilsētas sporta skolas vai Bērnu un jauniešu sporta skolu Ilūkstē.

Teritorijas plānojums perspektīvā uz 12 gadiem neparedz jaunu kultūras un sporta objektu izvietojumu pašvaldības teritorijā

Izstrādājot pagasta teritorijas plānojumu tiek ņemts vērā :

1. Saglabāt esošo izglītības iestādi skolu optimizācijas gadījumā saglabāt sākumskolas klases, nodrošinot izglītības pieejamību iespējami tuvu bērnu dzīves vietai.
2. Uzlabot un pilnveidot izglītības un kultūras materiāli tehnisko nodrošinājumu;
3. Racionāli izmantot pašvaldības infrastruktūras objektus iedzīvotāju dzīves līmeņa kvalitātes uzlabošanai un pozitīva pašvaldības tēla veidošanai.
4. Bibliotēku pilnveidot par mūsdienīgu visa veida informācijas saņemšanas punktu, izmantojot jaunākās informāciju tehnoloģijas.
5. Nodrošināt un pilnveidot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību pašvaldības teritorijā.
6. Nodrošināt pašvaldības iedzīvotājiem aktīvas sporta dzīves pieejamību.
7. Pilnveidot sociālo pakalpojumu jomu pašvaldībā, rūpēties par sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju grupām.
8. Labiekārtot estrādi un izveidot to par nozīmīgu kultūras pasākumu objektu.

2.21.TŪRISMA INFRASTRUKTŪRA UN REKREĀCIJAS TERITORIJAS

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

LR Likumā par tūrismu definēti galvenie tūrisma nozares **uzdevumi:**

- 1) nodrošināt tūrismam brīvas un vienlīdzīgas iespējas, celt tā ekonomisko efektivitāti un radīt jaunas darba vietas;
- 2) veicināt Latvijas integrāciju starptautiskajā tūrisma apritē;
- 3) veicināt vietējā tūrisma attīstību un tūrisma pakalpojumu eksportu;
- 4) veicināt kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma saglabāšanu un racionālu izmantošanu, kā arī nodrošināt kultūras un dabas tūrisma attīstību;
- 6) paaugstināt tūrisma uzņēmumu (uzņēmējiesabiedrību) konkurētspēju;
- 7) veicināt atvieglojumu piešķiršanu pensionāru, invalīdu, jauniešu un bērnu tūrismam;
- 8) nodrošināt vispusīgu un precīzu informāciju par tūrisma resursiem un tūrisma pakalpojumiem;
- 9) veicināt tūrisma uzņēmumu (uzņēmējiesabiedrību) sniegto pakalpojumu kvalitātes un tūrisma nozarē strādājošo kvalifikācijas paaugstināšanu;
- 10) nodrošināt tūrisma harmonisku attīstību saskaņā ar dabas aizsardzību tā, lai tūrisms nenonāktu pretrunā ar dabas aizsardzību.

Likumā par tūrismu definēta **pašvaldību kompetence** tūrisma jomā.

Pašvaldības tūrisma jomā:

- 1) izstrādā attīstības plānus un teritorijas plānojumus, nosakot tajos tūrisma attīstības perspektīvas;
- 2) saskaņā ar attīstības plānu un teritorijas plānojumu nodrošina resursus un pasākumus tūrisma attīstībai, kā arī savas teritorijas tūrisma iespēju popularizēšanu;
- 3) nodrošina tūrisma objektu saglabāšanu un iespējas tos izmantot tūrisma vajadzībām;
- 4) piedalās teritoriālo tūrisma informācijas centru izveidošanā un finansēšanā;
- 5) veicina kultūrizglītojošo darbu tūrisma jomā un veselīga dzīvesveida popularizēšanu

Tūrisma nozarē galvenie **Nacionālās vides politikas** mērķi ir:

- nodrošināt ilgtspējīgu tūrisma attīstību, kas radītu nozarei papildus izaugsmes iespējas un ļautu izmantot Latvijas tūrisma svarīgākos resursus;
- turpināt vides pārvaldības sistēmu ieviešanu tūrisma nozarē;
- veicināt vienotas tūrisma informācijas sistēmas izveidošanu;
- veicināt dabas, lauku, dziednieciskā, ekotūrisma, velotūrisma un ar to saistītas infrastruktūras attīstību;
- veicināt optimālu resursu izmantošanu, samazinot slodzi uz vidi.

Latgales tūrisma ilgtspējīgas attīstības rīcības plāns (ES PHARE 2000 Ekonomiskās un sociālās kohēzijas programms projekts “Apceļo Latgali ar IT”).

Rīcības plānā definētie galvenie tūrisma virzieni Latgalē:

1. Jāveido un jāattīsta specifisks, Latgalei raksturīgs tūrisma produkts, kas atšķiras no citiem tūrisma produktiem Latvijā;

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

2. Lai garantētu, ka tūrisma industrija Latgalē darbojas ilglaicīgi, ir nepieciešams, lai tūrisms Latgalē tiktu vadīts organizēti.
3. Latgales tūrisma organizācijā ir jādarbojas tūrisma partnerībai.

Subates pilsētā ar lauku teritoriju ir labi priekšnosacījumi lauku tūrisma, velotūrisma un ekotūrisma attīstībai, tomēr aktīvāku pašvaldības teritorijas izmantošanu tūrismā ierobežo atbilstošas infrastruktūras un informācijas trūkums.

Ievērojamākie Subates pilsētas ar lauku teritoriju dabas objekti ir dabas liegums: „**Baltmuižas purvs**”, kas ir iekļauts NATURA 2000 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā. Subates pilsētā ar lauku teritoriju esošajam dabas liegumam nav izstrādāts dabas aizsardzības plāns; nedz arī individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi; līdz ar to spēkā ir īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kas nosaka veselu virkni aizliegumu un ierobežojumu; tādejādi plānošanas dokumentā nevar iestrādāt ĪAD teritoriju apsaimniekošanas un dabas vērtību izmantošanas pasākumus (piem., izziņas vai dabas takas ierīkošana), ņemot vērā gan pašvaldības, gan vietējo iedzīvotāju ekonomiskās intereses.

1999.gadā PHARE projekta “Latvijas dienvidaustrumu daļas ekonomikas attīstība ar pārrobežas sadarbības stiprināšanu” ietvaros bija izstrādāts **Rīcības plāns ilgtermiņa tūrisma attīstībai, balstoties uz vietējiem kultūras un dabas resursiem**. Šajā dokumentā tika veikts galveno kultūras un dabas resursu grupējums un noteikta katras grupas loma tūrisma attīstībā (grupu aprakstu sk.zemāk tekstā).

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojumā tūrisma objektus var sadalīt: 1) **galvenie tūrisma apskates objekti**; 2) **tūrisma un rekreācijas infrastruktūra**.

Galvenie tūrisma apskates objekti:

- dabas objekti;
- kultūrvēsturiskie objekti.

Dabas objekti Subates pilsētā ar lauku teritoriju:

- 1) dabas liegums „Baltmuižas purvs”
- 2) 15 dižkoki

Kultūrvēsturiskie objekti Subates pilsētā ar lauku teritoriju

- 1)Baznīcas (Subates luterāņu baznīca, Subates pilsētas vēsturiskais centrs)
- 2)Pilskalni - Subates pilsētas lauku teritorijā atrodas 2 pilskalni – Paškānu (Bārenes) pilskalns (valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis) un Līcupes krastā – Prodes pilskalns.
- 3)Muižas un pilis:
Arhitektūras piemineklis - Baltmuižas pils (1801.g) ar parku (19.gs.2.p.) un mākslas piemineklis – divas krāsnis Baltmuižas pilī (19.gs. 1.p.)

4)Piemiņas zīmes - Piemiņas akmens K.Ulmaņa stādītājā birztaļā

Daugavpils novada tūrisma informācijas centrs piedāvā *sakrālo tūrisma maršrutu*, kurā ietilpst Subates pilsēta.

Subate – Eglaine – Bebrene – Ilūkste – Šedere

Subates luterāņu baznīca – Subates vecticībnieku lūgšanu nams – Subates Romas katoļu baznīca – Eglaines Romas katoļu draudzes vecā baznīca – Eglaines vecticībnieku lūgšanu nams – Bebrenes Romas katoļu draudzes baznīca – Ludvigovas kapu kapela – Ilūkstes luterāņu baznīca – Ilūkstes Romas katoļu draudzes baznīca – Ilūkstes luterāņu baznīca – Grendzas Romas katoļu baznīca.

Tūrisma un rekreācijas infrastruktūra

Tūrisma infrastruktūra Subates pilsētā ar lauku teritoriju nav attīstīta. Pašvaldības teritorijā nav izvietoti uz tūristu apkalpošanu specializējušies objekti. Perspektīvā viesu māju un citu tūrisma infrastruktūras objektu celtniecība tiek plānota saskaņā ar saņemtajiem vietējo uzņēmēju iesniegumiem.

Peldvietas

Subates pilsētā ar lauku teritoriju **nav** peldvietu, kuras atbilstu 1998.gada 11.augusta MK Noteikumu Nr. 300 „Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi” prasībām.

62.tabula

Potenciālās peldvietas Subates pašvaldībā (pēc pašvaldības datiem)

Administratīvā teritorija	Ūdenstilpu/ūdensteču nosaukums		Peldvietu skaits
	Publiskie ūdeņi	Citi	
Subates pilsēta ar lauku teritoriju		Baltmuižas ezers	1
		Patmalnieku ezers	2
		Svuiju ezers	1
	Mazais Subates ezers		2

	Liels Subates ezers		2
--	---------------------	--	---

Tūrisma attīstības *galvenās prioritātes* pagastā:

1. veidot informatīvos materiālus (bukletus, brošūras, informācijas un reklāmas lapiņas utt.) par tūrisma iespējām pašvaldībā;
2. veicināt lokālo patriotismu, ēku un būvju, skvēru sakopšanu, tūristiem pievilcīgas vides radīšanu;
3. attīstīt mazo uzņēmējdarbību tūrisma pakalpojumu jomā;
4. radīt iedzīvotājos izpratni par ekotūrisma nozares attīstības potenciāliem un iespējām;
5. sakopt apskates objektus, nodrošināt to vieglu atrašanas iespēju, izvietojot speciālas norādes;
6. saudzīgi izmantot un saglabāt nākamajām paaudzēm esošo dabas un kultūrvēsturisko mantojumu kā ilgtspējīgas attīstības garantu;
7. labiekārtot potenciālās peldvietas Subates pašvaldībā.

2.22.PAKALPOJUMI

Subates pilsētā ar lauku teritoriju pakalpojumu nozarē uzņēmējdarbība nav attīstīta. Pakalpojumu jomā Subatē darbojas :

- SIA „Svitas” – apavu šūšana;
- SIA „Baltra B” – tirdzniecība;
- IU „Ilta D” – tirdzniecība;
- IU „Tāle” – tirdzniecība;
- IU „Avots” – tirdzniecība;
- IU „Lora” – tirdzniecība;
- IU „Mazais namiņš” – ēdināšana, konditorija;
- SIA „Bebra serviss” – vetaptieka.

Pašvaldības iedzīvotājiem pieejami likumā „Par pašavldībām” noteiktie pašvaldības sniegti pakalpojumi iedzīvotājiem (izglītība, kultūra, komunāla saimniecība, bāreņtiesa, dzimtsaraksti, zemes komisija, u.c.)

Ar pārtikas precēm un saimniecības precēm pašvaldības iedzīvotājus nodrošina SIA „Baltra B” – tirdzniecība, IU „Ilta D” – tirdzniecība, IU „Tāle” – tirdzniecība, IU „Avots” – tirdzniecība, IU „Lora” – tirdzniecība.

Uz pašvaldības lauku teritorijas apdzīvotajām vietām pašvaldība ir izsniegusi atļaujas tirgot ar pārtikas un saimniecības precēm SIA „_____” autoveikaliem.

Subatē pasta pakalpojumus nodrošina Daugavpils pasta nodaļa Subate. Pašvaldībā būtu jāpilnveido pieejamo pakalpojumu klāsts. Lētu un kvalitatīvu pakalpojumu piedāvājumu paplašināšana pašvaldībā ne tikai uzlabotu ekonomisko situāciju, piedāvājot jaunas darba vietas, bet arī atvieglotu un uzlabotu iedzīvotāju dzīves apstākļus. **Svarīgākie nepieciešamie pakalpojumu sfēras objekti pagastā ir foto pakalpojumu uzņēmums, frizētava, šūšanas darbnīca, apavu remonts, u.c.** Teritorijas plānojums paredz iespējamās teritorijas šādu pakalpojumu attīstībai Subates pilsētā:

**Bankas pakalpojumi pagasta iedzīvotājiem ir pieejami tikai Daugavpilī.
Komplīcētāki medicīnas pakalpojumi pieejami Daugavpilī.
Apavu remonts, šūšanas atelje, frizieris, u.c. pakalpojumi - pieejams Daugavpilī.**

2.23. UZŅEMĒJDARBĪBA

Subates pilsētā ar lauku teritoriju uzņēmējdarbība nav attīstīta, jo darbojošos uzņēmumu skaits ir ļoti neliels. Pagastā esošie uzņēmēji un pašvaldība nespēj nodrošināt darbavietas pagasta ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, tāpēc aptuveni 14 % ekonomiski aktīvo iedzīvotāju ir devušies darba meklējumos ārpus pašvaldības- uz ārzemēm, uz Daugavpils pilsētu, uz kaimiņu lielākām pašvaldībām.

Privātajā sektorā Subatē darbojas 16 uzņēmumi, kas nodarbina 93 cilvēkus un lielākie no tiem :

- SIA „Osis” – kokapstrāde,
- SIA „Selonija GT” – kokapstrāde,
- SIA „Svitas” – apavu šūšana,
- SIA „Baltra B” – tirdzniecība,
- IU „Ilta D” – tirdzniecība,
- IU „Tāle” – tirdzniecība,
- IU „Avots” – tirdzniecība,
- IU „Lora” – tirdzniecība,
- IU „Mazais namiņš” – ēdināšana, konditorija,
- IU „Vidala” – kokapstrāde,
- SIA „Madara” – stādu un dārzeņu audzēšana,
- SIA „Bebra serviss” – vetaptieka.

Pakalpojumu jomā Subatē darbojas: SIA „Osis” – kokapstrāde, SIA „Selonija GT” – kokapstrāde, SIA „Svitas” – apavu šūšana, SIA „Baltra B” – tirdzniecība, IU „Ilta D” – tirdzniecība, IU „Tāle” – tirdzniecība, IU „Avots” – tirdzniecība, IU „Lora” – tirdzniecība, IU „Mazais namiņš” – ēdināšana, konditorija, IU „Vidala” – kokapstrāde, SIA „Madara” – stādu un dārzeņu audzēšana, SIA „Bebra serviss” – veterenārā aptieka.

Ar *pārtikas precēm un saimniecības precēm* pašvaldības iedzīvotājus nodrošina SIA „Baltra B” – tirdzniecība, IU „Ilta D” – tirdzniecība, IU „Tāle” – tirdzniecība; IU „Avots” – tirdzniecība, IU „Lora” – tirdzniecība.

Uz pašvaldības lauku teritorijas apdzīvotajām vietām pašvaldība ir izsniegusi atļaujas tirgot ar pārtikas un saimniecības precēm SIA „_____” *autoveikaliem*. Subates pašvaldības teritorijā reģistrētas 13 *zemnieku saimniecības* ar zemes platību virs 5 ha, kas nodarbina 24 cilvēkus, kā arī ir reģistrētas 69 piemājas saimniecības ar 59 nodarbinātajiem.

Citas iestādes:

- Latvijas pasts, Subates pasta nodaļa;
- L.Martinovas ģimenes ārsta prakse;
- Romas katoļu draudzes pansionāts „Miera nams”
- BO „Veselības un sociālās aprūpes centrs „Subate”
- Subates muitas un robežkontroles punkts.

Veicot uzņēmēju un pašvaldības iedzīvotāju aptauju tiek izvirzīti šādi potenciālie projekti:

- kafejnīcas telpu paplašināšana, konferenču zāles izveidošana ;
- stādu un dārzeņu audzēšanas siltumnīcu pilnveidošana un paplašināšana;
- mēbeļu ražotnes izveidošana blakus kokapstrādes uzņēmumam.

Perspektīvē lielu ražošanas objektu izveidošana nav paredzēta, taču attīstības potenciāls varētu būt saistīts ar dažādu atpūtas un tūrisma objektu izveidi.

2.24. INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA

2.24.1. Ūdensapgāde

Ar ūdensapgādi Subates pilsētā nodarbojas pašvaldības komunālā struktūra, kura atbild par:

- ūdens lietošanas atļauju iegūšana,
- ikdienas ūdensapgādes pakalpojumiem,
- urbumu uzturēšanu un piegādes tīkliem,
- ūdens kvalitāti un attīrīšanu,
- ūdens produkcijas un kvalitātes galveno rādītāju atbilstošu reģistrāciju,
- ūdens patēriņa tarifu noteikšanu un šīs iemaksas iekasēšanu.

Subates pilsētas lauku teritorijas padome ūdensapgādē lielākoties izmanto pazemes ūdeņus, kurus ņem 4 vietās. Kopējais ņemtā pazemes ūdens daudzums gadā sastāda 28,100 tūkst.m³/gadā no šī ūdens daudzuma sadzīves un komunālajām vajadzībām tiek izmantots 26,100 tūkst.m³/gadā. Galvenie ūdens izmantotāji apskatāmā teritorijā ir Subates pilsētas iedzīvotāji, kultūras nams, veikali, skola, pašvaldības ēka

u.c.. Šos ūdeņus pagasta iedzīvotāji izmanto galvenokārt komunālajām un sadzīves vajadzībām.

63.tabula

Ņemtā ūdens daudzums Subates pilsētas ar lauku teritoriju lielākajos ūdensapgādes objektos (tūkst.m³/gadā)
(2004.gada Formas "Nr.2-Ūdens" UPDK 0632011 apkopojums)

Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	tai skaitā					lietus ūdeņi
	ņemts svaigais ūdens					
	kopā	vietu skaits	t.sk. izmērīts	virszemes	pazemes	
28.100	28.100	4			28.100	

64.tabula

Ūdens izmantošana Subates pilsētas ar lauku teritoriju lielākajos ūdensapgādes objektos (tūkst.m³/gadā)
(2004.gada Formas "Nr.2-Ūdens" UPDK 0632011 apkopojums)

Kopā	tai skaitā		Ūdeņu zudumi
	ražošanas vajadzībām	komun., sadzīves vajadzībām	
28,1	2	26,1	

Subates pilsētas lauku teritorijas teritorijā atrodas mehāniskās un bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, kas nodrošina notekūdeņu attīrīšanu, bioloģisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu jauda - 0.200 m³/dnn, bet diemžēl tās jau ir novecojušas un tāpēc ir nepieciešama to atjaunošana. Pēc attīrīšanas notekūdeņus novada upītē, kas ietek Subates ezerā.

65.tabula

Ūdens novadīšana Subates pilsētas ar lauku teritoriju virszemes ūdens objektos (tūkst.m³/gadā)
(2004.gada Formas "Nr.2-Ūdens" UPDK 0632011 apkopojums)

Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	tai skaitā

		Ar att. norm. tīri	Ar att. norm. netīri	Bez att. norm. tīri
3	21	21		

Subates pilsētā ir centrālā ūdens apgādes sistēma. Sistēmas darbībai tiek izmantots gruntsūdens no 2 artēziskajām akām. Tagadējais urbumu vai zemes īpašnieks ir Subates pilsētas padome, urbšanas gadi ir attiecīgi 1986 un 1981.gads. 1986.gada urbuma dziļums ir 125 metri un 1981.gada urbuma dziļums ir 120 metri. Tuvākajā nākotnē tiek plānots artēziskās akas nr.1 Subatē iztīrīšana un pārveidošana par rezerves aku. Subates lauku teritorijā darbojas divas artēziskās akas – “Baltmuiža” un “Dubulti”. Artēziskā “aka “Dubulti” ir visvecākā no Subates pašvaldībā esošajām akām. Tā nodota ekspluatācijā 1959.gadā un tai nepieciešami rekonstrukcijas darbi. Lauku teritorijā ir 76 artēzisko aku ūdens lietotāji. Tāpat kā pilsētas ūdenī, arī šeit vērojams augsts dzelzs saturs.

Subates pašvaldības teritorijā atrodas 11 artēziskie urbumi, daļa no tiem nestrādā. Artēzisko urbumu dziļums svārstās 75-335 m. Dzelzs saturs šajos ūdeņos pārsniedz normas robežas, tāpēc tiek veikta ūdeņu atdzelžošana. Ūdens patēriņš gadā ir 26.612 t.m³ /gadā, kas pārsvarā tiek izmantotas komunālajām un sadzīves vajadzībām. Centralizēto ūdensapgādi un kanalizāciju izmanto ciemata pilsētas iedzīvotāji. Gan ūdensapgādes, gan kanalizācijas sistēmas ir morāli un fiziski novecojušas, tām ir nepieciešama kapitāla pārbūve.

Karstā ūdens apgāde pašvaldības dzīvojamām mājām ir pārtraukta.

66.tabula

**Ūdens izmantošana Subates pilsētas lielākos ūdensapgādes objektos
(tūkst.m³/gadā)**

(2004.gada Formas "Nr.2-Ūdens" UPDK 0632011 apkopojums)

Kopā	tai skaitā		Ūdeņu zudumi
	ražošanas vajadzībām	komun., sadzīves vajadzībām	
26.612		26.612	

67.tabula

**Artēzisko aku saraksts Subates pilsētā un tās lauku teritorijā
(pēc VZD datiem, 2006.g.)**

Nr. plānā	Nosaukums	Urbšanas gads	Urbuma dziļums (m)	Piezīmes
1	“Baltmuiža”	1972	130	Nr.7178 darbojās
2	“Subate “	1986	125	darbojās
3	“ Līvāni “	1981	120	darbojās
4	“Dubulti”	1959	120	Nr.13290 darbojās
5	“Pumpuri”	1970	80	nedarbojās
6	“Rūpnieki”	1978	120	nedarbojās
7	“Liepziedi”	1977	120	nedarbojās
8	“Dzintari”	1988	130	nedarbojās
9	“Slāņi”	1985	120	nedarbojās
10	“Gulbene”	1985	115	nedarbojās
11	“Rudenāji”	Nav dati	Nav dati	nedarbojās

Ūdens ieguves nosacījumi:

- Artēziskos urbumus ekspluatēt saskaņā ar Sabiedrības veselības aģentūras, Valsts Ģeoloģijas dienesta, Daugavpils reģionālās vides pārvaldes prasībām.
- Urbumu ekspluatācijas laikā ievērot LR likuma “Aizsargjoslu likums” no 25.02.1997. un LBN –22-99 “Ūdens apgādes ārējie tīkli un būves” prasības, nepieļaut urbumu un pazemes ūdeņu horizonta piesārņošanas iespējas.
- Dzeramajam ūdenim jāatbilst 29.04.2003. MK noteikumu Nr.235 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” prasībām.
- Sūkņu maiņas gadījumā fiksēt ūdens līmeni urbumos.
- Urbumu atverēm jābūt hermētiski noslēgtām. Urbuma konstrukcijai jābūt tādai, lai varētu, izmērīt ūdens līmeni un debītu, paņemt ūdens paraugus, kā arī veikt remontu un rekonstrukciju.
- Laika periodā, kad urbumā nav sūkņa, tā atverei jābūt cieši noslēgtai vai aizmetinātai, lai nepieļautu pazemes ūdens horizonta piesārņošanas iespēju.
- Visus datus, kas saistīti ar urbuma konstrukcijas, dziļuma un ražības izmaiņām, sūkņu nomaīņu, to iegremdēšanu dziļumā vai citu parametru izmaiņām, pēc remonta fiksēt ekspluatācijas žurnālā.

- Darbus, kas saistīti ar urbumu izveidošanu (remontdarbi, tamponāžas, jauno urbumu izveidošana) atļauts veikt tikai firmām, kurām ir licence šo darbu veikšanai.

Subates pilsētas dome gatavo tehnisko dokumentāciju, lai iesniegtu projektu par Subates pilsētas ūdenssaimniecības un notekūdeņu sistēmas rekonstrukciju, kas tiks iesniegts Vides ministrijā Eiropas savienības finansējuma saņemšanai.

2.24.2. Kanalizācija

Subates pilsētas attīrīšanas iekārtas nodotas ekspluatācijā 1982.gadā. To darbība balstās uz bioloģisko attīrīšanas ar gaisa kompresoriem, diviem aerotankiem un 4 nosēddīkiem. Subates pilsētas notekūdeņu bioattīrīšanas iekārtas jauda ir 200 m³/dnn un ar pēc attīrīšanu nodrošina notekūdeņu attīrīšanu, ņemot vērā KSP (ķīmisko skābekļa patēriņu) rādītāju, bet nenodrošina pietiekami kvalitatīvu attīrīšanu no biogēnām vielām. Attīrīšanas iekārtas jau ir novecojušas un tāpēc ir nepieciešama to atjaunošana. Notekūdeņu attīrīšanai tiek izmantotas mehāniskās attīrīšanas iekārtas ar izplūdēm biodīķos. Pašvaldība plāno izstrādāt projektu, lai piesaistītu Eiropas Savienības līdzekļus un rekonstruētu bioloģiskas attīrīšanas iekārtas.

68.tabula

Ūdens novadīšana Subates pilsētas virszemes ūdens objektos,
tūkst.m³/gadā
(2004.gada Formas "Nr.2-Ūdens" UPDK 0632011 apkopojums)

Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	tai skaitā		
		Ar att. norm. tīri	Ar att. norm. netīri	Bez att. norm. tīri
3	21	21		

69.tabula

Subates pilsētas rajona bioloģisko attīrīšanas iekārtu raksturojums,
tūkst.m³/gadā
(2004.gada Formas "Nr.2-Ūdens" UPDK 0632011 apkopojums)

Skaits	Jauda (tūkst.m ³ /dnn)	Notekūdeņu daudzums	Attīrīšanas pakāpe	
			Pirmējā attīrīšana	Otrējā attīrīšana

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

1	0.200	18.000		18.000
---	-------	--------	--	--------

2.24.3.Siltumapgāde

Subates pilsētas teritorijā ir viena katlumāja, kas centralizēti apgādā ar siltumu divās 18 dzīvokļu dzīvojamās mājas, skolu, bērnudārzu, bibliotēku, pašvaldības ēku. Subates pilsētas katlu māja ir celta 1982.gadā. Tika uzstādīti 6 katli, kuros kā kurināmais tika izmantotas ogles. 1993.gadā veco katlu māju rekonstrēja un tika uzstādīti 8 katli. Divus no tiem kādreiz izmantoja bijusī apavu šūšanas fabrika "Blāzma" sava uzņēmuma telpu apkurei. 1996.gadā divi esošie katli tika pielāgoti malkas kurināmā izmantošanai.

Sakarā ar Subates siltumtīklu neapmierinošo tehnisko stāvokli un dārgajām uzturēšanas izmaksām, daudzdzīvojamu māju iedzīvotāji ir pārgājuši vai nu uz lokālo apkuri vai izmanto individuālās krāsnis katrā mājā. Lokālā apkure ir daudzdzīvokļu mājās, taču krāsnis apkuri izmanto daudzdzīvokļu mājas.

Centrālās siltumapgādes sistēmas atjaunošana pašvaldībā nav paredzēta, jo tas prasa lielu ieguldījumus.

2.24.4.Atkritumu apsaimniekošana

Subates pilsētas teritorijas robežās nav sadzīves atkritumu izgāztuves. 2000.gadā tika slēgta cieto sadzīves atkritumu izgāztuve "Subate", kas pašlaik ir rekultivēta. Atkritumus no iedzīvotājiem, iestādēm un uzņēmumiem izved uz Demenes pašvaldību, kur atrodas Daugavpils pilsētas atkritumu izgāztuve "Demene".

Subates pilsētas dome ir iekļāvusies: „Dienvidlatgales reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plānā 2005” un turpmākās darbības sadzīves atkritumu saimniecības attīstībā ir plānotas tā, ka tiks izveidots Dienvidlatgales sadzīves atkritumu poligons Daugavpils rajona Demenes pilsētā.

Subates pilsētas teritorijā nav uzņēmumu un iestāžu, kuru darbības rezultātā rastos ievērojams daudzums rūpniecisko un bīstamo atkritumu.

Pašvaldībai saskaņā ar "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 9.pantu ir jāizstrādā un jāpieņem saistošie noteikumi par atkritumu apriti pašvaldības teritorijā, novēršot vides piesārņojumu un iesaistot centralizētā sistēmā katru atkritumu saražotāju.

Atkritumi tiek savākti visos ciemos. Tagad atkritumu apsaimniekotāji slēdz līgumus ar katru privātmājas īpašnieku. Atkritumu savākšanu veic SIA „SA Serviss”.

Sadzīves atkritumi

Kopējais sadzīves atkritumu daudzums Subates pilsētā uz 2004.gadu – tonnas.

70.tabula

Subates pilsētas ar lauku teritoriju radītie sadzīves atkritumi
(2004.gada Valsts statistikas pārskata par sadzīves atkritumiem 3-S apkopojums)

Atkritumu nosaukums	Atkritumu kods	Atkritumu daudzums
Nešķiroti sadzīves atkritumi	200301	
Zāģskaidas, koksnes atgriezumi, sabojāta koksne un koksnes daļiņas, kuras neatbilst 030104 klasei	30105	
Citi šīs grupas atkritumi	20399	
Nolietotas riepas	160103	
KOPĀ:		

2.24.5.Gazēs apgāde

Subates pilsētas teritorijā neatrodas un teritoriju nešķērso A/S “Latvijas gāze” gāzes vadi un gāzes regulēšanas punkti, sašķidrinātās gāzes vadi un rezervuāra iekārtas.

Pilsētā ir sašķidrinātās (propāna) gāzes rezervuāri, no kuriem iet gāzes vadi uz daudzstāvu dzīvojamām mājām. Gāzes padeves rezervuāri atrodas Subates pilsētā (Miera iela 13) un gāzes balonu tirdzniecības vietas - „Latvijas propāna gāze” SIA, Daugavpils gāzes uzpildes stacija, Subates balonu realizācijas punkts – Brīvības iela 10, Subate..

Individuālais sektors izmanto gāzes balonus, kuru piegādi nodrošina SIA” Latvijas Propāna gāze” Daugavpils balonu realizācijas punkts vai ar to starpnieku palīdzību.

2.24.6.Elektroapgāde

Subates pilsētas teritorijā tuvāko gadu laikā jaunu elektrotīklu celtniecība nav paredzēta.

Subates pilsētā visas mājas ir apgādātas ar elektrības pievadiem. Zemsprieguma, t.i. 20 kV un zemāka sprieguma tīklus, no kuriem tiek apgādāts pilsētas apdzīvoto vietu iekšējais energotīkls, Subates pilsētā un tās lauku teritorijā apkalpo un elektroenerģiju patērētājiem pārdod „Austrumu elektriskie tīkli” (AET) Pārsvarā dominē gaisa vadu līnijas - 0,2 kV EPL, 0,4 kV EPL, 20 kV EPL uz koka/dzelzsbetona stabiem. Tikai atsevišķās vietās kabeļi ir izvietoti zem zemes. Sliktais elektrības pievadlīniju tehniskais stāvoklis rada problēmas stipro vēju un vētru laikā, kad rodas tīklu pārrāvumi, apgāzti stabi, kas pārtrauc elektroenerģijas piegādi.

Subates pašvaldības teritorijā atrodas transportieru apakšstacijas – 23 gab.

71.tabula

Subates pilsētas ar lauku teritorijā esošās transportieru apakšstacijas

Pašvaldība	TP numurs	Jauda	Kompleksa iecirkņis	TP	Izbūves	Objekta
Subate	1008	100	112	KTP	1994	Muita
Subate	1017	160	112	KTP	1995	Skola
Subate	1028	160	111	KTP	1990	Angārs
Subate	1038	40	110	VGAI	1999	Červonka
Subate	1039	25	110	VGAI	1999	Vagulāne
Subate	1040	63	110	VGAI	1999	2.st.mājas
Subate	1049	160	112	KTP	1981-82	Līvānu
Subate	1051	100	109	KTP	1978	Miera nams
Subate	1064	250	109	STA		Siltumnīca
Subate	1074	100	112	KTP		Attītīšanas
Subate	1075	250	111	KTP		Ūdens kaltes
Subate	1082	250/400	112	STA	1984	Blāzma
Subate	1095	100	112	KTP		1.maija
Subate	1096	100	111	KTP		Balt. Purvs
Subate	1304	160	111	KTP	1986	Mierkalni
Subate	1306	63	109	KTP		Vorfolom.
Subate	1313	63	111	KTP		Pretī. Zviedrānam
Subate	1321	63	110	KTP	1999	Gulbene
Subate	1347	25	110	KTP		Ves. gateris
Subate	1363		109	VGAI		LMT
Subate	1391	50	111	KTP		2.māja
Subate	1398	50	109	KTP		Cūku ferma
Subate	1405	25		VSAI	2004	"Pērles"

2.24.7.Sakaru sistēma

Telefona sakarus pašvaldībā nodrošina SIA “Lattelekom”, Subates pašvaldības teritorijā darbojas divas telefonu analogās centrāles – sk.tabulu.

72.tabula

Subates pilsētas ar lauku teritorijā esošās SIA “Lattelekom” telefonu analogās centrāles

Nr.p.k.	Centrāles nosaukums	Centrāles tilpums	Aizņemtais tilpums
1.	Subate		abonentu
2.	Baltmuižas		abonentu

Subates pilsētas un lauku teritorijā ir mobilo operatoru (Tele2 un LMT) pārklājums, ierīkota fiksēto telekomunikāciju operatora Lattelekom ciparu līnija. Abonentu skaits pēdējo gaidu laikā ir strauji sarucis. 2006.gadā SIA “Lattelekom” ir paredzējis telekomunikāciju tīkla modernizāciju, kad tālruņa līnijas tiks pieslēgtas ciparu tīklam. Pēc tālruņa līniju pieslēgšanas ciparu tīklam uzlabosies sakaru kvalitāte, savienojumi ar citu abonentu līnijām notiks ātrāk, būs iespēja izmantot ciparu tīkla priekšrocības – interneta pieslēgumu, ISDN pakalpojumus, kā arī tālruņa līnijas papildpakalpojumus un citus mūsdienīgus telekomunikāciju pakalpojumus.

Subates pašvaldības un izglītības iestādēs ir ierīkots Interneta pieslēgums. Pašvaldību teritorijā ir izvietots LMT tornis - adrese „Grantiņi”, Subates pilsētā - un uz tā atrodošās būves- radiotornis un aparatūras ēka.

Pasta pakalpojumus pašvaldībā nodrošina Daugavpils pasts. Pašvaldībā darbojas viena pasta nodaļa – Tirgus laukumā 13, Subates pilsētas centrā. Pasta nodaļas iedzīvotāji galvenokārt izmanto pensiju, pabalstu saņemšanai, preses abonēšanai un vēstuļu nosūtīšanai. Iedzīvotāji vairākums izvēlas pabalstus saņemt savā dzīvesvietā, kur to piegādās pastnieks, jo bieži vien nokļūšana līdz pasta nodaļai ir problemātiska.

Interneta pakalpojumi.

Valsts Kancelejas Informācijas Sabiedrības biroja ERAF Nacionālās programmas “Elektroniskās pārvaldes infrastruktūras bāzes attīstība un pilnveidošana” projekta “Daugavpils rajona pašvaldību Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju sistēmas tīkla izveides pilotprojekts” rezultātā Salienas pilsētā ir izveidota IT infrastruktūra, kura nodrošina Interneta pieslēgumu izveidi skolā un bibliotēkā. Projekta ietvaros ir izbūvēti bezvadu platjoslas piekļuves tīkli, izmantojot bezvadu fiksētās piekļuves sistēmas licencētajos 3,5/3,6 GHz frekvenču spektros un 5,4 GHz frekvenču spektrā. Saskaņā ar tīkla topoloģijas plānu, katrā Daugavpils rajona pagastā tiks izvietota bezvadu platjoslas piekļuves bāzes stacija, kas nodrošinās attiecīgā pagasta pārklājumu un iespēju pieslēgt objektus līdz pat 15 km rādiusā ap bāzes staciju. Starp pagastu piekļuves bāzes stacijām ir

uzstādīti punkts -punktā bezvadu savienojumi (mikroviļņu ciparu līnijas) ar datu pārraides ātrumu līdz 34 Mbit/s. Bezvadu piekļuves sistēmu efektīvā jauda ļaus garantēt līdz pat 4-7 Mbit/s lielus piekļuves ātrumus katrā pieslēgumā punktā.

Providers interneta un datu pārraides tīkla pakalpojumu nodrošināšanai skolās un bibliotēkās – SIA „Telecentrs” (sk.tabulu).

73.tabula

Iestādes nosaukums	Ātrums (garantētais/ maksimālais)
Subates pamatskola	256/512 Kbps
Subates pilsētas bibliotēka	

2.25.KAPSĒTAS

Subates pašvaldības teritorijā ir 5 kapsētas:

- Amasišķu kapsēta,
- Gulbenes kapsēta,
- Baltmuižas kapsēta,
- Vārnišķu kapsēta,
- Subates luterāņu kapsēta.

Kapsētas pieder draudzēm un sakopšanas darbus tajās veic draudzes. Papildus tam pilsētas pašvaldība nodarbina bezdarbniekus kapsētu sakopšanas darbos un nodrošina transportu atkritumu izvešanai.

Perspektīvā jaunu kapsētu izveide netiek plānota.

2.26.TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA

2.26.1.Autoceļi un ielas

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Autoceļu tīkls Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojumā ir būtisks attīstības faktors, kas nodrošina kravu un pasažieru pārvadājumus, sociālo, veselības aprūpes un glābšanas dienestu efektīvu darbību, kā arī daudzveidīgas saiknes starp apdzīvotajām vietām. Patreizējais ceļu tīkls izveidojies dabisko un vēsturisko apstākļu ietekmē un ataino padomju laika saimniekošanas modeli – lielsaimniecību un meža ceļu tīkls bieži nav saistīts savā starpā, pastāv centrāliece uz bijušajiem lauku centriem

Subates pilsētas ar lauku teritoriju administratīvo teritoriju šķērso valsts autoceļš Daugavpils-Šauļi-Subate 5,23 km garumā, kā arī I kategorijas valsts autoceļi 18,4 km garumā.

74.tabula

Galvenie autoceļi Subates pilsētā ar lauku teritoriju

Objekts	Garums km (pa pašvaldības teritoriju)
Valsts autoceļš Daugavpils – Šauļi - Palanga	5,23 km garumā
Vecumnieki – Nereta - Subate	3,2 km garumā
Subate – Kaldabruņa – Riteņišķi	11 km garumā
Rubeņi – Ancene – Subate	2,5 km garumā
Aknīste – Gārsene – Ausmas	1,7 km garumā

Subates pilsētas lauku teritorijas teritorijā esošo pašvaldības autoceļu garums sastāda 64.63 km:

- pilsētas teritorijā 21.03 km, no tiem 7.15 ar asfalta segumu;
- lauku teritorijā –43.6 km –neasfaltēti.

Ceļi ir diezgan sliktā tehniskā stāvoklī un nepieciešamas lielas investīcijas, lai nodrošinātu to pietiekošu kvalitāti un uzturēšanas līmeni. Pirmām kārtām veicamie pasākumi ir ceļu seguma atjaunošana, nodrošinot ceļu seguma līdzenumu un nestspēju, otrkārt ūdensvada sistēmu, tiltu un ceļu informācijas zīmju uzturēšana un atjaunošana.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojumā ir noteikti prioritārie rekonstruējamie autoceļu posmi. Latvijai iestājoties Eiropas Savienībā ir pieejami līdzekļi, lai sekmīgi apsaimniekotu, veiktu rekonstrukciju gan uz valsts, gan uz pašvaldību ceļiem. Satiksmes ministrija ir izstrādājusi Nacionālo programmu, lai administrētu ES struktūrfondu līdzekļus uz valsts ceļiem.

75.tabula

Subates pilsētas pašvaldības ceļu plānotā rekonstrukcija (2007.-2012.g.)

Ceļa nosaukums	Rekonstruējamā ceļa posma garums (km)
----------------	---------------------------------------

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

Latvijai, iestājoties Eiropas Savienībā, ir pieejami finansu līdzekļi, lai sekmīgi apsaimniekotu, veiktu rekonstrukciju gan uz valsts, gan uz pašvaldību ceļiem. Satiksmes ministrija ir izstrādājusi Nacionālo programmu, lai administrētu ES struktūrfondu līdzekļus uz valsts ceļiem. Rekonstrukcijai 2004.-2007. gados ir iekļauti sekojoši Daugavpils rajona ceļa posmi, sk. tabulu zemāk.

76.tabula

**Subates pilsētas un tās lauku teritorijas
valsts ceļu ceļa posmi, kuru rekonstrukcija ir paredzēta 2007.g.**

Asfaltēto segumu pastiprināšana 1. šķiras autoceļu maršrutos		
1.	P69 Skrudaliena - Kaplava - Krāslava posmā Lielborne - Kaplava, km 19,07-24,06	2005.10 – tehniskais projekts
2.	P70 Svente - Lietuvas robeža posmā km 31,00 - 38,90	2005.10 – tehniskais projekts
Grants ceļu asfaltēšana 1. šķiras autoceļu maršrutos		
1.	P70 Svente - Lietuvas robeža posmā km 31,00 - 38,9	2004.03 – tehniskais projekts

2.26.2. Sabiedriskais transports

Subates pašvaldības iedzīvotāji pamatā izmanto autobusu transporta pakalpojumus. Galvenie pasažieru pārvadātāji šobrīd ir p/u "Daugavpils autobusu parks, Jēkabpils AP, "Nordeka" (Rīga). Pašvaldības iedzīvotāji izmanto autobusu satiksmi, lai nokļūtu Daugavpils pilsētā vai Rīgā. Iedzīvotājiem ir iespēja nokļūt pa taisno uz Rīgu, jo kursē viens autobusu reiss dienā.

Skolēnu pārvadājumus veic pagasts, nogādājot bērnus uz Subates pamatskolu.

*Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007.-2019.g.
Paskaidrojuma raksts*

2.26.3.Dzelzceļš

Subates pašvaldības teritoriju nešķērso dzelzceļa līnija ,kā arī pilsētas teritorijā neatrodas dzelzceļa stacijas.

2.27.TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN ĪPAŠUMU STRUKTŪRA

Subates pilsētas un tās lauku teritorijas zemes izmantošanas struktūra, zemes īpašumu struktūra, kā arī zemes sadalījums pa lietošanas mērķu grupām raksturots pēc Valsts Zemes dienesta 2005.gada datiem.

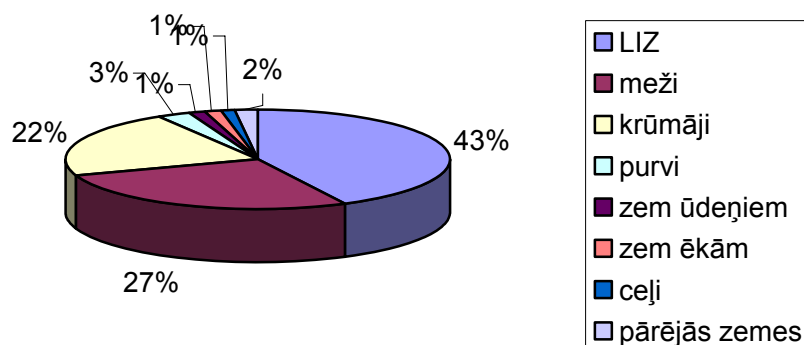
2.27.1.Zemes izmantošanas struktūra

Subates pilsētas zemes izmantošanas veidus, struktūru un sadalījumu nosaka pilsētas ģeogrāfiskais novietojums, kuru ietekmē samērā tālu esošā Daugavpils pilsēta.

Subates pilsētas teritorija aizņem 530 ha lielu platību:

- ūdeņi –77,3 ha -15 %
- lauksaimniecības izmantošanas zeme-274 ha -52 %
- meži- 53,5 ha –10 %.

Lielāko daļu pilsētas teritorijas aizņem ūdeņi un lauksaimniecībā izmantojamā zeme. Apmēram 15 % no pilsētas teritorijas aizņem divu ezeru ūdeņi- Lielais Subates ezers un daļa Mazā Subates ezera. Lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem 274 ha ,no tās ganības 162,7 ha, aramzeme – 98 ha ,pļavas –13,4 ha .

31.attēls. Subates pilsētas zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem
(pēc VZD datiem)

77.tabula

Subates pilsētas zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem

Nosaukums	Platība, ha	%
LIZ	274	51,7
Meži	53,5	10
Krūmāji	6,7	1,3
Purvi	5,5	1,0
Zem ūdeņiem	77,3	14,6
Zem ēkām un pagalmiem	64,2	12,1
Ceļi	32,4	6,1
Pārējās zemes	17,7	3,3
Kopā:	530	100,0 %

Subates pilsētā lauksaimniecībā izmantojamo zemju (LIZ) kopplatība ir 4515.8 ha vai 39,4% no kopējās pilsētas platības. No lauksaimniecībā izmantojamām zemēm Subates pilsētā meliorēti ir 2096.0 ha, kas ir 46.4 % no LIZ. Lielāko daļu LIZ aizņem aramzeme – 66 %, pavisam maz pļavas (1 %), ganības (33 %) un augļu dārzi (1 %) (sk. tabulu).

78.tabula

Subates pilsētas lauksaimniecībā izmantojamo zemju veidi
(pēc VZD datiem)

LIZ veidi	Platība, ha	%
Aramzeme	98	35,8
Pļavas	13,4	4,9
Ganības	162,7	59,4

Kopā:	274	100,0
-------	-----	-------

79.tabula

Subates lauku teritorijas sadalījums pa zemes lietošanas veidiem

Nosaukums	Platība, ha	%
LIZ	4240	45
Meži	3260	35
Krūmāji	248.10	2.6
Purvi	160.60	1.7
Zem ūdeņiem	158.40	1.7
Zem ēkām un pagalmiem	74.60	0.8
Ceļi	125.00	1.3
Pārējās zemes	1093	11.7
Kopā:	9360	100,0 %

80.tabula

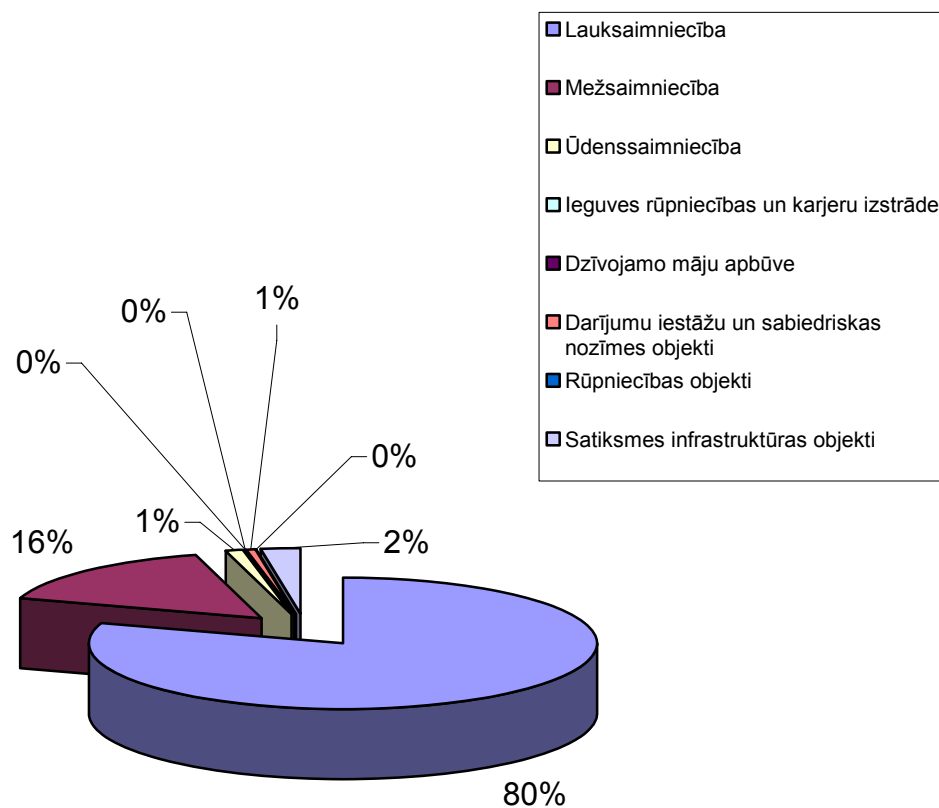
Subates lauku teritorijas lauksaimniecībā izmantojamo zemju veidi (pēc VZD datiem)

LIZ veidi	Platība, ha	%
Aramzeme	98	35,8
Pļavas	13.4	4,9
Ganības	162.7	59,4
Kopā:	274	100,0

2.27.2. Zemes sadalījums pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām

Starp nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām Subates pilsētā nozīmīgākā ir lauksaimniecības mērķu grupa (47,8%) un mežsaimniecības mērķu grupa (40,7 %). Ievērojamu zemes platību aizņem ūdenssaimniecības zemes (4,7 %) un satiksmes infrastruktūras objekti (3,8%). Pārējās zemes lietošanas mērķu grupas aizņem salīdzinoši nelielas platības – dzīvojamo māju apbūves teritorija - 1,0 %, pārvaldes, izglītības, sporta u.c. sabiedriskas nozīmes objektu apbūve - 1,1 %, rūpniecības objektu apbūve un karjeru izstrāde - 0,5 %, inženiertehniskie tīkli - 0,5 %.

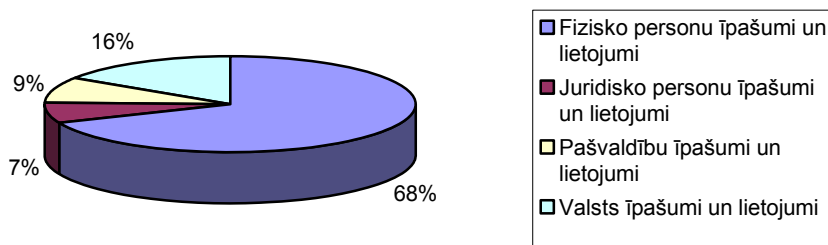

32.attēls. Subates pilsētas nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas
(pēc VZD datiem)

Lielāko pilsētas teritorijas daļu aizņem fizisko personu īpašumi un lietojumi, un valsts īpašumi un lietojumi. Valstij piederošā zeme galvenokārt ir meža zeme, kā arī dzīvojamo māju apbūves teritorijas un autoceļi.

Juridiskajām personām pieder 7 % teritorijas, t.sk., lauksaimniecības zeme, darījumu iestāžu un rūpniecības objektu apbūves teritorijas.

33.attēls Subates pilsētas zemju īpašnieku (lietotāju) sadalījums (pēc VZD datiem)

No Subates pašvaldības īpašumā un lietojumā esošā zemes nozīmīgākās zemes lietošanas mērķu grupas ir lauksaimniecības zemes, dzīvojamo māju apbūves teritorijas un satiksmes infrastruktūras objekti..

2.28.TURPMĀKĀS IZPĒTES TERITORIJAS (ASPEKTI)

Lai pilnveidotu un precizētu teritorijas izmantošanas plānošanas procesu, Subates pilsētā ar lauku teritoriju ir noteikti šādi turpmākās izpētes aspekti:

- izstrādāt Subates pilsētā ar lauku teritorijas ģeoloģiskā potenciāla karti;
- izpētīt un uzlikt uz kartes Subates pilsētā ar lauku teritorijas zonas, kur būtu jānovērtē ģeoloģiskās vides apdraudētība (Zelčs, Markots, 1999) un jāizdala paaugstināta ģeoloģiskā riska areālus;
- izpētīt erozijas apdraudēto teritorijas vienības, lai paredzētu to turpmāku izņemšanu no lauksaimnieciski izmantojamo zemju fonda, un gadījumā, ja tās nav segtas ar vienlaidu veģetāciju, ieplānot to apmežošanu;
- izpētīt un izdalīt ainaviski augstvērtīgās teritorijas tūrisma vajadzībām, vienlaicīgi paredzot, ka tajās nav pieļaujama zemes virsas tehnogēnā pārveide minētajās vietās;
- teritorijas plānojumā precizēt ugunsbīstamo meža teritoriju robežas;
- kultūras pieminekļu un īpaši vērtīgo kultūras mantojuma objektu robežu precizēšana;

- veikt pagasta teritorijā esošo kultūras pieminekļu un citu kultūrmantojuma objektu izvērtējumu, nosakot to pašreizējo stāvokli, turpmākās izmantošanas potenciālu, identificējot tūrisma attīstībai nozīmīgas teritorijas vai objektus;
- izpētīt (detalizēti) katastrofālo lietusgāžu (1% un 0,5% nodrošinājums, intensitāte > 20 mm/diennaktī) iespējamo lokālo plūdu ietekmi, kā Subates pilsētā ar lauku teritoriju, t.sk. vidi piesārņojošo objektu (degvielas krātuves, lopu kapsētas, pārstrādes uzņēmumi un tml.) atrašanas vietas;
- izstrādāt pazemes ūdeņu izmantošanas scenārijus atbilstoši ekonomiskajai attīstībai un pagastā notiekošajiem demogrāfiskajiem procesiem un iedzīvotāju dzīves līmeņa izmaiņām, („-” - ūdens patēriņa samazināšanās līdz ar iedzīvotāju skaita samazināšanos; „+” - ūdens patēriņa pieaugums līdz ar rūpniecības objektu celtniecību un iedzīvotāju labklājības līmeņa pieaugumu – centralizētā ūdensapgāde un kanalizācija, virtuves sadzīves tehnika un tml., un);
- veikt meliorēto zemju grafiskā attēla precizēšanu, drenētības, virszemes noteces, kā arī esošo meliorācijas vai irigācijas pasākumu raksturojumu;
- veikt potenciāli piesārņoto un piesārņoto vietu izpēti;
- izpētīt piesārņojuma transporta tranzīta negatīvu ietekmi (pārvadājumi reģionālā sadzīves atkritumu uzglabāšanas poligona virzienā) uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tuvumā.

3.TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMA APRAKSTS. ATĻAUTĀS (PLĀNOTĀS) IZMANTOŠANAS PAMATPRINCIPI

Veicot Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojuma ieviešanu, tika rekomendēti sekojoši *principi*:

Mājokļu kvalitātes uzlabošana:

Dzīvojamais fonds un sabiedriskās lietošanas zonas tiek atjaunotas ciešā sadarbībā ar vietējo biznesu un iedzīvotājiem, uzlabojot vadības un organizācijas struktūras. Tā skar gan privātīpašumus, gan arī sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas uzlabošanu (ūdensapgāde, elektrība, apkure, telefonu tīkls utt.).

Ekonomisko aktivitāšu kvalitatīva attīstība:

Ekonomiskās aktivitātes pēc to prioritātēm tiek koncentrētas/ grupētas ražošanas teritorijās.

Optimāla sabiedriskā transporta nodrošināšana:

Pašvaldības sabiedriskā transporta sistēma tiek organizēta racionāli, nodrošinot satiksmi starp svarīgākajiem pagasta objektiem.

Sabiedriskās lietošanas zonu labiekārtošana un atjaunošana:

Sabiedriskās lietošanas zonu modernizācija, it īpaši zonās, kurām piemīt potenciāls nākotnes privāto investīciju ziņā. Pirmām kārtām uzmanība tiek pievērsta sabiedrisko teritoriju labiekārtošanai un atjaunošanai pakalpojumu sniegšanas vietu tuvumā, iepirkšanās vietu apkārtnē..

Ierobežojumi esošo zemes lietojuma veidu izmaiņām:

Līdzsvarota Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas attīstība var tikt ietekmēta atkarībā no tā, kāda ir mijiedarbība starp eksistējošiem zemes lietojuma veidiem. Tāpēc zemes lietojuma izmaiņas lielos apmēros nav pieļaujamas.

Neizmantoto teritoriju elastīga un neliela apjoma transformācija:

Zemes lietotāji, īpašnieki ir galvenie teritorijas plānojuma subjekti. Vietējais atbalsts ir svarīgākais, lai sasniegtu “plānošanu no apakšas”, kur problēmas tiek identificētas un iniciatīvas rodas zemes lietotāju, īpašnieku līmenī. Teritorijas plānošana ir integrēta informācija par teritorijas izmantošanu, prasībām alternatīviem zemes izmantošanas veidiem vai lietotājiem un iespējām šo prasību sasniegšanai, kas ir pieejamas tagad vai būs pieejamas nākotnē. Pieaugot komercobjektu būvniecībai pašvaldībai jādomā par nepieciešamību rezervēt teritorijas tās funkciju veikšanai, jāizvērtē pašvaldības iespējas parku, apstādījumu teritoriju attīstīšanai, kā arī zemes īpašnieku ierosinājumus par viņiem piederošo zemes gabalu attīstīšanu, labiekārtošanu un apbūvi, izvērtējot to atbilstību reālajām vajadzībām.

Produktīvās un rekreatīvās izmantošanas līdzsvarošana dabas pamatnes teritorijās:

Ūdenstilpnes un ūdenstece var tikt izmantoti kā nozīmīga teritorija rekreācijas vajadzībām vietējiem iedzīvotājiem. Tāpēc teritorija ir izmantojama iedzīvotāju atpūtai un izklaidei, kā arī daudzfunkcionālai lietošanai. Nosakot pieļaujamo darbību, tai ir jābūt harmonizētai ar vides saglabāšanas prasībām un vietējo iedzīvotāju interesēm.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas attīstības īpatnības (pierozežas teritorija) nosaka nepieciešamību teritorijas plānojumā ietvert ekonomisko aktivitāti veicinošas teritorijas izmantošanas prasības un paredzēt teritorijas daudzfunkcionālas izmantošanas iespējas.

Pašvaldības teritorijā ar perspektīvo redzējumu tuvākajiem 12 gadiem, jāparedz jaunu apbūves teritoriju izveide, jo ņemot vērā pašvaldības ģeogrāfisko izvietojumu un valdības izteikto atbalstu pierobežas teritorijām, pašvaldībā varētu būt pieprasījums pēc zemes tieši apbūves vajadzībām.

Mājokļu sektora attīstībai kā piemērotākais apbūves veids Subates pilsētā ar lauku teritoriju tiek ievērtēta viensētu/savrupmāju tipa apbūve.

Pašvaldības teritorijā tiek atbalstīta jaunas apbūves attīstība, vienlaicīgi respektējot Latgales lauku apbūves raksturu un nepieļaujot nepārdomātu īpašumu sadrumstalošanu.

Plānojumā definēto svarīgāko apdzīvojuma centru saglabāšana un attīstība arī turpmākos 12 gadus.

Mežu resursu izmantošanā pašvaldība nenosaka papildus nosacījumus esošajiem meža nozares likumdošanā ietvertajiem nosacījumiem.

Visplašākās iespējas izmantošanai tiek piedāvātas lauksaimniecībā izmantojamām zemēm (Subates pilsētas lauku teritorijā) - netiek ierobežotas zemju transformēšanas iespējas citos izmantošanas veidos (apbūvei, dīķsaimniecību izveidei, apmežošanai), cik tālu tas nav pretrunā ar augstākstāvošo normatīvo aktu prasībām un nemazina apkārtējo nekustamo īpašumu vērtību. Izņēmums ir Nacionālās nozīmes lauksaimniecības zemes.

Subates pilsētas ar lauku teritoriju vērtība ir nelielie ūdens resursi: Lielākās upes ir Dienvidsusēja, Dviete, Dobe, Prode, Līčupe u.c.

Reljefa un reljefa formu saposmotības pakāpe kompleksā ar veģētāciju un iekšējiem ūdeņiem, nosaka Subates pilsētas ar lauku teritoriju ainavas gleznainību un pievilcību. Apskatāmajā teritorijā ainaviskus skatus tūristu un atpūtnieku apskatei, fotografēšanai un citām aktivitātēm dabā nodrošina Augšzemes augstienes Ilūkstes – Kaldabruņas paugurmasīvs, subglaciālās iegultnes ar daudziem ezeriem piem. – Subates ezeru, Āzišķu ezeru, Patmalnieku ezers, Svuiļu ezers, Apsānu ezers, Baltmuižas ezers u.c , tāpēc plānojumā tiek noteikta īpaša pašvaldības attīstībai nozīmīga zona, nosakot specifiskākus izmantošanas nosacījumus. Īpašo nosacījumu mērķis – esošā apbūves saglabāšana un ainavas degradācijas nepieļaušana. Ezeru apkārtni pirmām kārtām atļauts izmantot sabiedriskiem mērķiem, tūrisma un atpūtas objektu attīstībai.

Ar ražošanu saistītu objektu attīstībai Subates pilsētā ar lauku teritoriju primāri izmantojamas esošās padomju laika saimniecisko objektu (darbnīcas, fermas, bijušie ražošanas uzņēmumi) teritorijas, tās nepieciešamības gadījumā rekonstruējot un paplašinot. To pamato esošo saimnieciska rakstura objektu daudzums, izmantošanas intensitāte, nodrošinājums ar komunikācijām (elektrība, ūdens), piekļūšanas iespējas.

Esošais ceļu tīkls Subates pilsētā ar lauku teritoriju nodrošina teritorijas apkalpošanu.

Kopējais ceļu garums, kas pieder pašvaldībai ir 64,63 km:
pilsētas teritorijā – 21,03 km, no tiem 7,15 km ar asfalta segumu; lauku teritorijā – 43,6 km – neasfaltēti. Galvenā uzmanība veltāma esošā ceļu tīkla uzturēšanai, kā arī pašvaldības ceļu posmu rekonstrukcijai.

Inženiertehniskās infrastruktūras attīstības jomā tiek plānota esošās infrastruktūras saglabāšana, uzturēšana un modernizācija finansiālo iespēju robežās. Teritorija ir optimāli nodrošināta ar energoresursiem un ūdens resursiem. Būtiskākie ieguldījumi inženiertehniskās apgādes jomā ir nepieciešami ūdensapgādes un notekūdeņu attīrīšanas

jomas sakārtošanas un modernizācijas pabeigšanai Subates pilsētā, uz ko pašvaldība jau ir sagatavojusi un iesniegusi projektu Vides ministrijā.